

**ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΔΗΜΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ 2012 – 2014**

Α΄ ΦΑΣΗ : ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Περιγραφή και Αξιολόγηση Υφιστάμενης Κατάστασης

Στρατηγική Δήμου Αλεξάνδρειας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Περιεχόμενα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι	2
ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ	2
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ	7
ΕΘΝΙΚΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΣ – ΤΟΜΕΑΚΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ	7
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ	48
ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ.....	48

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

Στο Παράρτημα αυτό συγκεντρώνονται και ορίζονται οι βασικοί όροι που απαντώνται συχνότερα στον επιχειρησιακό προγραμματισμό των ΟΤΑ, όπως και στα κείμενα του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου Αλεξάνδρειας.

Περιοχή Δήμου : Οριοθετημένη γεωγραφική ενότητα που αποτελεί την εδαφική επικράτεια του Δήμου.

Δημοτική ανάπτυξη : Η βελτίωση των χαρακτηριστικών της περιοχής του Δήμου σε όλους τους τομείς (φυσικά, οικιστικά, κοινωνικά, πολιτιστικά και οικονομικά χαρακτηριστικά) με απώτερο σκοπό τη βελτίωση της ευημερίας και της ποιότητας ζωής των κατοίκων του.

Υπηρεσίες Δήμου : Διοικητικές ενότητες του υπηρεσιακού μηχανισμού του Δήμου και των Νομικών του προσώπων, που είναι αρμόδιες για την υλοποίηση των σχεδίων δράσης του Επιχειρησιακού Προγράμματος. Οι υπηρεσίες του Δήμου και των Νομικών του Προσώπων διακρίνονται σε κύριες και οριζόντιες ή υποστηρικτικές ανάλογα με τις λειτουργίες τους. Κύριες, είναι οι λειτουργίες μέσω των οποίων ασκούνται οι αρμοδιότητες του Δήμου σε ένα θεματικό τομέα ανάπτυξης, δηλαδή δραστηριότητες αναπτυξιακές, πολιτιστικές, αθλητισμού, προστασίας του περιβάλλοντος, κλπ.). Υποστηρικτικές ή οριζόντιες λειτουργίες είναι οι λειτουργίες των οποίων ο ρόλος συνίσταται στην παροχή υπηρεσιών υποστήριξης στις υπηρεσίες και τα όργανα διοίκησης του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του (όπως διοίκηση προσωπικού, οικονομική διαχείριση, προμήθειες, διοικητική υποστήριξη, νομική υποστήριξη, υποστήριξη του προγραμματισμού, σχεδιασμός, ανάπτυξη και παραγωγική λειτουργία πληροφοριακών συστημάτων, κλπ.).

Αποδέκτες υπηρεσιών : Αποτελούν τις ομάδες-στόχους των δραστηριοτήτων των υπηρεσιών, για τους οποίους θα προκύψουν άμεσες ή έμμεσες ωφέλειες (ωφελούμενοι). Οι αποδέκτες των κύριων υπηρεσιών (εξωτερικοί αποδέκτες) είναι χωρικά τμήματα της περιοχής του Δήμου (δημοτικές ή τοπικές κοινότητες) ή κοινωνικο-οικονομικές ομάδες κατοίκων (νέοι, ενήλικες, ηλικιωμένοι, αγρότες) ή ομάδες τοπικών φορέων. Οι υποστηρικτικές υπηρεσίες εξυπηρετούν τα όργανα διοίκησης και όλες τις υπηρεσίες του Δήμου (εσωτερικοί αποδέκτες).

Νομικά Πρόσωπα του Δήμου : Ως Νομικά Πρόσωπα του Δήμου νοούνται τα Ιδρύματα και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, οι αστικές εταιρείες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και οι κάθε λογής επιχειρήσεις των ΟΤΑ α' βαθμού (κοινωνικές, ανώνυμες εταιρείες ΟΤΑ, δημοτικές επιχειρήσεις ειδικού σκοπού).

- Εσωτερικό περιβάλλον :** Τα λειτουργικά, οργανωτικά και οικονομικά χαρακτηριστικά του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του ως οργανισμών. Το εσωτερικό περιβάλλον περιγράφεται και αξιολογείται στις εξής ενότητες: (α) Οργανωτική δομή και συστήματα λειτουργίας, (β) Ανθρώπινο δυναμικό και συνεργασίες, (γ) Ηλεκτρονική διακυβέρνηση, (δ) Κτηριακή υποδομή και τεχνικός εξοπλισμός, και (ε) Οικονομικά και περιουσία.
- Εσωτερική ανάπτυξη :** Η βελτίωση των χαρακτηριστικών του εσωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του, με απώτερο σκοπό τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας, της αποδοτικότητας και της νομιμοποίησης της λειτουργίας τους.
- Αποτελεσματικότητα :** Κριτήριο αξιολόγησης της λειτουργίας του Δήμου, που αξιολογεί το κατά πόσο οι εκροές και τα αποτελέσματα της δράσης του Δήμου αποκλίνουν από τους στόχους που έχουν τεθεί στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα. Με την αποτελεσματικότητα αξιολογείται η επάρκεια και η ποιότητα των εκροών καθώς και τα αποτελέσματα (ωφέλειες) που δημιουργούνται από τη δράση του Δήμου.
- Αποδοτικότητα :** Κριτήριο αξιολόγησης της λειτουργίας του Δήμου, που αξιολογεί το κατά πόσο οι δράσεις του Δήμου αποδίδουν το μέγιστο δυνατό αποτέλεσμα με το ελάχιστο δυνατό κόστος και στον ελάχιστο δυνατό χρόνο.
- Νομιμοποίηση :** Κριτήριο αξιολόγησης της λειτουργίας του Δήμου, που αξιολογεί τους στόχους του Δήμου σε σχέση με τις ανάγκες, τις αξίες και τις προσδοκίες όλων των εμπλεκόμενων από το εξωτερικό και εσωτερικό περιβάλλον του Δήμου. Για τη διασφάλιση της νομιμοποίησης της λειτουργίας του Δήμου απαιτείται η άσκηση ανοικτής, ανταποκριτικής, διαφανούς, συμμετοχικής και δίκαιης τοπικής διακυβέρνησης.
- Αξιολόγηση υφιστάμενης κατάστασης :** Διαδικασία κατά την οποία εντοπίζονται τα θετικά και τα αρνητικά χαρακτηριστικά της περιοχής και του εσωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου, σε συνδυασμό με τον εντοπισμό των θετικών και αρνητικών παραγόντων του εξωτερικού περιβάλλοντος. Με την αξιολόγηση εντοπίζονται: (α) **Προβλήματα:** Χαρακτηριστικά της περιοχής και του εσωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου, που αξιολογούνται αρνητικά, διότι αποτελούν εμπόδια στην εκπλήρωση της αποστολής του Δήμου, (β) **Δυνατότητες:** Χαρακτηριστικά της περιοχής και του εσωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου, που αξιολογούνται θετικά, διότι αν αξιοποιηθούν θα επιτρέψουν την καλύτερη εκπλήρωση της αποστολής του Δήμου, (γ) **Ευκαιρίες:** παράγοντες, συνθήκες, τάσεις και εξελίξεις στο εξωτερικό περιβάλλον που αξιολογούνται θετικά, διότι αν αξιοποιηθούν θα επιτρέψουν την καλύτερη εκπλήρωση της αποστολής του Δήμου, και (δ) **Περιορισμοί ή Κίνδυνοι:** παράγοντες, συνθήκες, τάσεις και εξελίξεις στο εξωτερικό περιβάλλον που αξιολογούνται αρνητικά, διότι αποτελούν εμπόδια ή απειλές στην εκπλήρωση της αποστολής του Δήμου.
- Εξωτερικό περιβάλλον :** Σύνολο οικονομικών, τεχνολογικών, κοινωνικών και πολιτικών παραγόντων σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και διεθνές επίπεδο, που επηρεάζουν την εξέλιξη της περιοχής και του εσωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου.
- Κρίσιμα ζητήματα :** Ολιγάριθμα και σημαντικά (στρατηγικής σημασίας) προβλήματα της περιοχής και του εσωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου, τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπίσει ο Δήμος κατά την επόμενη περίοδο, αξιοποιώντας τις σχετικές Δυνατότητες και Ευκαιρίες. Εναλλακτικά, τα κρίσιμα ζητήματα είναι οι

σημαντικές Δυνατότητες και Ευκαιρίες που θα πρέπει να αξιοποιήσει ο Δήμος κατά την επόμενη περίοδο, προκειμένου να αντιμετωπίσει τα Προβλήματα και τους Περιορισμούς. Τα κρίσιμα ζητήματα προκύπτουν από την αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης της περιοχής και του εσωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου και διακρίνονται σε ζητήματα τοπικής ανάπτυξης και σε ζητήματα εσωτερικής ανάπτυξης.

Αποστολή Δήμου : Συνοπτική διατύπωση του σκοπού και του ρόλου του Δήμου. Η αποστολή των Δήμων είναι «Η διακυβέρνηση των τοπικών υποθέσεων και η παροχή δημόσιων αγαθών και υπηρεσιών για την ικανοποίηση αναγκών των κατοίκων και των τοπικών φορέων, με απώτερο σκοπό τη βιώσιμη κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη της περιοχής τους».

Όραμα : Συνοπτική διατύπωση της μελλοντικής επιθυμητής κατάστασης της περιοχής και του ίδιου του Δήμου, ως οργανισμού, για την επόμενη μεσοπρόθεσμη περίοδο, την οποία θα επιδιώξει με την εφαρμογή της στρατηγικής που θα επιλέξει και με την ευρύτερη δυνατή κοινωνική συναίνεση. Περιλαμβάνει το όραμα τοπικής ανάπτυξης και το όραμα εσωτερικής ανάπτυξης του Δήμου ως οργανισμού.

Αρχές λειτουργίας και διακυβέρνησης : Συνοπτική διατύπωση της φιλοσοφίας, των αξιών και των γενικών κατευθυντήριων αρχών που θα πρέπει να διέπουν τον τρόπο λειτουργίας του Δήμου και τον τρόπο διακυβέρνησης των τοπικών υποθέσεων.

Στρατηγική : Συνεκτικό σύνολο στόχων που αποσκοπούν στην εκπλήρωση της αποστολής και στην επίτευξη του οράματος του Δήμου. Η διαμόρφωση της στρατηγικής του Δήμου σημαίνει : α) τον προσδιορισμό των κρίσιμων ζητημάτων τοπικής ανάπτυξης που θα αντιμετωπίσει ο Δήμος (στόχοι τοπικής ανάπτυξης), και β) τη διαμόρφωση των κατάλληλων εσωτερικών στρατηγικών επιλογών που θα διασφαλίζουν επιτυχή προσέγγιση των ως άνω γενικών στόχων τοπικής ανάπτυξης (στόχοι εσωτερικής ανάπτυξης). Η στρατηγική αποτελεί το πλαίσιο για την κατάρτιση των σχεδίων δράσης και πρέπει να είναι συμβατή με την αποστολή, το όραμα και τις αρχές λειτουργίας και διακυβέρνησης του Δήμου.

Αναπτυξιακές προτεραιότητες : Οι Άξονες και τα Μέτρα του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Άξονας : Γενική προτεραιότητα του επιχειρησιακού προγράμματος. Αποτελεί μέρος του δένδρου των προτεραιοτήτων. Το όραμα του Δήμου αναλύεται σε Άξονες και κάθε Άξονας αναλύεται σε ένα σύνολο συναφών Μέτρων.

Μέτρο : Προτεραιότητα του Επιχειρησιακού Προγράμματος. Είναι η αμέσως επόμενη υποδιαίρεση ενός Άξονα, στο δένδρο των προτεραιοτήτων. Περιλαμβάνει έναν ή περισσότερους συναφείς στόχους.

Στόχοι : Επιδιωκόμενες αλλαγές της υφιστάμενης κατάστασης της περιοχής και του εσωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου, που αποσκοπούν στην εκπλήρωση της αποστολής και στην επίτευξη του οράματος του Δήμου. Αντιστοιχούν στα κρίσιμα ζητήματα, που αποφασίζουν τα όργανα διοίκησης ότι θα αντιμετωπιστούν από το Δήμο κατά την επόμενη πενταετία και εξειδικεύονται προκειμένου να προσδιοριστούν οι ειδικότεροι στόχοι ενός σχεδίου δράσης. Για την επίτευξη ενός στόχου ορίζεται η αρμόδια υπηρεσία, η οποία καταρτίζει το σχετικό σχέδιο δράσης. Ανάλογα με το σκοπό τους, οι στόχοι διακρίνονται σε στόχους τοπικής ανάπτυξης και στόχους εσωτερικής ανάπτυξης. Ανάλογα με το πόσες κάθετες υπηρεσίες εμπλέκονται στην επίτευξή τους οι στόχοι τοπικής ανάπτυξης διακρίνονται σε υπηρεσιακούς και σε δια-υπηρεσιακούς. Οι συναφείς γενικοί στόχοι ομαδοποιούνται σε προτεραιότητες – Μέτρα και τα συναφή Μέτρα ομαδοποιούνται σε γενικότερες προτεραιότητες – Άξονες. Οι γενικοί στόχοι, τα Μέτρα και οι Άξονες συγκροτούν ιεραρχικό διάγραμμα (το

δένδρο των προτεραιοτήτων), στο οποίο γίνεται σταδιακή εξειδίκευση της αποστολής και του οράματος του Δήμου.

Υπηρεσιακοί στόχοι : Στόχοι τοπικής ανάπτυξης που αντιστοιχούν στο θεματικό αντικείμενο μιας κάθετης υπηρεσίας, που είναι αρμόδια για την επίτευξή τους και συνεπώς για την κατάρτιση του σχετικού σχεδίου δράσης.

Δια- υπηρεσιακοί στόχοι : Στόχοι τοπικής ανάπτυξης, για την επίτευξη των οποίων απαιτείται ο συντονισμός της δράσης δύο ή περισσότερων κάθετων υπηρεσιών ή και πιθανά άλλων δομών εκτός του Δήμου. Αφορούν σε πολύπλευρα ζητήματα που υπερβαίνουν τις αρμοδιότητες επιμέρους υπηρεσιών του Δήμου. Πιθανόν να υπερβαίνουν και τις αρμοδιότητες του Δήμου, διότι οι πρωτοβάθμιοι ΟΤΑ έχουν περιορισμένες ή ανύπαρκτες αρμοδιότητες στο συγκεκριμένο ζήτημα.

«Δένδρο» Προτεραιοτήτων : Πολυεπίπεδη ιεραρχική διάρθρωση των προτεραιοτήτων του επιχειρησιακού προγράμματος του Δήμου. Στην κορυφή της πυραμίδας βρίσκεται το όραμα του Δήμου το οποίο αναλύεται σε γενικές προτεραιότητες (Άξονες), οι οποίες σταδιακά αναλύονται σε ειδικότερες προτεραιότητες (Μέτρα και γενικοί στόχοι των Μέτρων).

Σχέδιο δράσης : Συνεκτικό σύνολο στόχων και δράσεων, που αποσκοπούν στην επίτευξη ενός στόχου. Ένα σχέδιο δράσης περιλαμβάνει στόχους, οι οποίοι αφορούν στην ικανοποίηση αναγκών των αποδεκτών και στην εσωτερική ανάπτυξη της αρμόδιας για το στόχο υπηρεσίας.

Δράση : Σύνολο ενεργειών που εκτελούνται από τις υπηρεσίες ή τα όργανα διοίκησης του Δήμου, καταναλώνουν πόρους (εισροές) και παράγουν εκροές, οι οποίες αποσκοπούν στην επίτευξη ενός ή περισσότερων στόχων ενός σχεδίου δράσης. Οι δράσεις διακρίνονται σε συνεχώς επαναλαμβανόμενες λειτουργίες και σε έργα (projects), δηλαδή δράσεις που εκτελούνται εφάπαξ, με καθορισμένη χρονική έναρξη και πέρασ υλοποίησης.

Λειτουργία : Συνεχώς επαναλαμβανόμενη δραστηριότητα των υπηρεσιών ή των οργάνων διοίκησης του Δήμου, η οποία υλοποιείται μέσω αλληλουχίας ενεργειών. Οι συνεχείς λειτουργίες είναι δυνατό να περιλαμβάνουν: α) Κύριες λειτουργίες, και β) Οριζόντιες ή Υποστηρικτικές λειτουργίες. Οι επί μέρους ενέργειες μιας λειτουργίας είναι δυνατό να ομαδοποιηθούν σε διαδικασίες, που αποτελούν διακριτά τμήματα του συνολικού αντικειμένου της λειτουργίας.

Διαδικασία : Αλληλουχία συνεχώς επαναλαμβανόμενων ενεργειών (ανθρώπινων ή μηχανικών) που αποτελεί διακριτό τμήμα του συνολικού αντικειμένου μιας λειτουργίας.

Έργο (project) / επένδυση : Δράση που εκτελείται εφάπαξ, με ολοκληρωμένο και λειτουργικά αυτοτελές αντικείμενο, με καθορισμένη χρονική έναρξη και πέρασ υλοποίησης, με υπεύθυνο υλοποίησης και με προϋπολογισμό δαπανών, στον οποίο δεσμεύονται συγκεκριμένοι πόροι (εισροές) για την υλοποίηση του έργου. Κάθε έργο συντίθεται από επί μέρους ενέργειες που συντείνουν στην ολοκλήρωση του αντικειμένου του (πχ αγορά γης, μελέτες, κατασκευή, επίβλεψη κλπ). Οι επί μέρους ενέργειες ενός έργου, είναι δυνατό να ομαδοποιηθούν σε υποέργα ή φάσεις, που αποτελούν διακριτά τμήματα του συνολικού αντικειμένου του έργου.

Φάση ή Υπόεργο : Αλληλουχία ενεργειών (διαδοχικών ή παράλληλων), που αποτελεί διακριτό τμήμα του συνολικού αντικειμένου ενός έργου.

Εισροές : Είναι οι παραγωγικοί συντελεστές (πόροι) που καταναλώνονται για την υλοποίηση μιας δράσης, σε ορισμένο χρονικό διάστημα.

Εκροές : Τα προϊόντα που παράγονται από μια δράση των υπηρεσιών και των

οργάνων διοίκησης του Δήμου, σε ορισμένο χρονικό διάστημα. Μπορεί να είναι προϊόντα υλικής ή παροχή άυλων υπηρεσιών σε πολίτες ή λήψη αποφάσεων και παραγωγή ρυθμίσεων.

Αποτελέσματα : Πραγματοποιηθείσες αλλαγές χαρακτηριστικών των αποδεκτών, των υπηρεσιών, της περιοχής και του εσωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου, λόγω της υλοποίησης μιας ή περισσότερων δράσεων του Επιχειρησιακού Προγράμματος. Τα αποτελέσματα συγκρίνονται με τους στόχους του Επιχειρησιακού Προγράμματος προκειμένου να εκτιμηθεί η αποτελεσματικότητα της δράσης του Δήμου.

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου : Έγγραφο που έχει εγκριθεί από το Δημοτικό Συμβούλιο και περιλαμβάνει: α) Στρατηγικό Σχέδιο του Δήμου, β) σχέδια δράσης για την εφαρμογή της στρατηγικής κατά την περίοδο ισχύος του επιχειρησιακού προγράμματος, γ) εξειδίκευση των δράσεων, που θα υλοποιηθούν από τις υπηρεσίες του Δήμου και των Νομικών του προσώπων ή σε συνεργασία με άλλους φορείς, δ) οικονομικό προγραμματισμό εσόδων και δαπανών, και ε) δείκτες παρακολούθησης και αξιολόγησης του Προγράμματος.

Σχέδιο Επιχειρησιακού Προγράμματος : Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, ως έγγραφο, πριν την έγκρισή του από το Δημοτικό Συμβούλιο.

Στρατηγικό Σχέδιο Δήμου : Έγγραφο που έχει εγκριθεί από το Δημοτικό Συμβούλιο, αποτελεί μέρος του Επιχειρησιακού Προγράμματος και περιλαμβάνει : α) αποτύπωση και αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης της περιοχής και του εσωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου, β) το όραμα και τις αρχές λειτουργίας και διακυβέρνησης, γ) τη στρατηγική τοπικής και εσωτερικής ανάπτυξης και δ) τις αναπτυξιακές προτεραιότητες του Δήμου.

Επιχειρησιακό Σχέδιο Δήμου : Έγγραφο που αποτελεί μέρος του Επιχειρησιακού Προγράμματος και περιλαμβάνει: α) σχέδια δράσης για την εφαρμογή της στρατηγικής κατά την επόμενη πενταετία, β) εξειδίκευση των δράσεων, που θα υλοποιηθούν από τις υπηρεσίες του Δήμου και τα Νομικά του Πρόσωπα ή σε συνεργασία με άλλους φορείς, γ) οικονομικό προγραμματισμό εσόδων και δαπανών και δ) δείκτες παρακολούθησης και αξιολόγησης του Προγράμματος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΕΘΝΙΚΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΣ – ΤΟΜΕΑΚΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

ΙΙ-1. Γενικά

Την τελευταία τριετία τέθηκαν σε ισχύ τα βασικά πλαίσια για τη χωροταξική οργάνωση, τον σχεδιασμό και τη ρύθμιση ορισμένων σημαντικών τομεακών-διάρθρωτικών-αναπτυξιακών πολιτικών στη χώρα μας, με μακρόπνοη στόχευση.

Αυτά είναι:

- Το «Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης» και σε συμπλήρωση και εξειδίκευση αυτού:
- Το «Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τη Βιομηχανία».
- Το «Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας».
- Το «Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τον Τουρισμό».
- Το «Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Υδατοκαλλιέργειες».

Τα παραπάνω, σε συνδυασμό:

α) με το Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (2004), με το οποίο:

- καταγράφεται και αξιολογείται η θέση της περιφέρειας στο διεθνή και ευρωπαϊκό χώρο, ο ρόλος της σε εθνικό επίπεδο και σε σύγκριση με άλλες περιφέρειες, καθώς και οι λειτουργίες διαπεριφερειακού χαρακτήρα που έχει ή μπορεί να αναπτύξει,
- καταγράφονται και αξιολογούνται οι παράγοντες που επηρεάζουν την μακροπρόθεσμη ανάπτυξη και διάρθρωση του χώρου στο επίπεδο της περιφέρειας,
- αποτιμώνται οι χωρικές επιπτώσεις των ευρωπαϊκών, εθνικών και περιφερειακών πολιτικών και προγραμμάτων στο επίπεδο της περιφέρειας, και
- προσδιορίζονται, με προοπτική δεκαπέντε ετών, οι βασικές προτεραιότητες και στρατηγικές επιλογές για την ολοκληρωμένη και αειφόρο ανάπτυξη του χώρου της περιφέρειας, οι οποίες θα προωθούν την ισότιμη ένταξη της στον ευρύτερο διεθνή, ευρωπαϊκό και εθνικό χώρο, και

β) με την επικαιροποιημένη μελέτη του Ρυθμιστικού Σχεδίου Θεσσαλονίκης (2009/2011) και το συνοδευτικό της σχέδιο νόμου [που με την κύρωσή του υπέχει θέση Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης της περιοχής, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Ν.2742/1999], σύμφωνα με τα οποία τίθενται (με χρονικό ορίζοντα το έτος 2022) στόχοι και προτείνονται μέτρα για τη διευρυμένη χωρική ενότητα του Πολεοδομικού Συγκροτήματος Θεσσαλονίκης και περιοχών όμορων Νομών (μεταξύ αυτών και οι Δημοτικές Ενότητες Πλατέος, Αλεξάνδρειας και Μελίκης από το Νομό Ημαθίας), που αφορούν ιδίως:

- στη κοινωνικοοικονομική ανασυγκρότηση του περιφερειακού χώρου, κυρίως με τη δημιουργία βιώσιμων αναπτυξιακών ενότητων σε ενδοπεριφερειακό επίπεδο,
- στη χωροταξική δομή και οργάνωση των τομέων παραγωγής,
- στη διάρθρωση του οικιστικού δικτύου,
- στη χωρική διάρθρωση των βασικών δικτύων και υπηρεσιών μεταφορικής, τεχνικής, διοικητικής και κοινωνικής υποδομής,
- στην πολιτική γης και κατοικίας,
- στο σχεδιασμό περιοχών ή ζωνών ειδικού ενδιαφέροντος ή ειδικών προβλημάτων, και
- στο συντονισμό των μελετών και προγραμμάτων που έχουν σχέση με το Ρυθμιστικό Σχέδιο Θεσσαλονίκης και εκπονούνται από άλλους φορείς,

αποτελούν θεμελιώδεις αναφορές για τον στρατηγικό, επιχειρησιακό και επιχειρηματικό σχεδιασμό των υποκείμενων χωρικών επιπέδων (Περιφερειακές Ενότητες, Δήμοι, Δημοτικές Ενότητες) και είναι αναγκαίο να ληφθούν υπόψη στην εκπόνηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου Αλεξάνδρειας. Για το λόγο αυτό κρίθηκε αναγκαία η αναφορά τους στο παρόν τεύχος του Στρατηγικού Σχεδιασμού.

II-2. Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης

Σκοπός του Γενικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΦΕΚ 128/Α/03-07-2008) είναι ο προσδιορισμός στρατηγικών κατευθύνσεων για την ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη και αειφόρο οργάνωση του εθνικού χώρου για τα επόμενα 15 χρόνια. Το Γενικό Πλαίσιο στοχεύει στη διαμόρφωση ενός χωρικού προτύπου ανάπτυξης, που θα είναι αποτέλεσμα μιας συνθετικής θεώρησης στο χώρο παραμέτρων που προωθούν την ανταγωνιστικότητα, την κοινωνική και οικονομική συνοχή και την προστασία και ανάδειξη του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος της χώρας.

II-2.1 Αναπτυξιακοί Πόλοι

Η Επικράτεια διακρίνεται χωρικά σε κύριους εθνικούς πόλους και άξονες ανάπτυξης. Οι πόλοι ανάπτυξης χαρακτηρίζονται από τέσσερις ιεραρχημένες κατηγορίες αστικών κέντρων, με σκοπό την ενίσχυση του ιδιαίτερου χαρακτήρα τους (παραγωγικού, πολιτιστικού) και την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής και του αστικού περιβάλλοντος του κάθε πόλου.

- Εθνικοί πόλοι-Μητροπολιτικά κέντρα (:Αθήνα-Θεσσαλονίκη).
- Λοιποί εθνικοί κύριοι πόλοι (:Πάτρα, Λάρισα-Βόλος, Ιωάννινα, Ηράκλειο-Χανιά και Κομοτηνή-Αλεξανδρούπολη).
- Δευτερεύοντες πόλοι (:Κέρκυρα, Κοζάνη-Πτολεμαΐδα, Λαμία, Τρίπολη, Καβάλα και Καλαμάτα), Λοιποί Δυναμικοί πόλοι (:Αγρίνιο, Δράμα, Τρίκαλα-Καρδίτσα, Κατερίνη, Ξάνθη, Σέρρες και Χαλκίδα).

Προτείνεται η διάρθρωση-διαμόρφωση έξι (6) κύριων αξόνων ανάπτυξης:

Ανατολικός χερσαίος Άξονας: [αναπτύσσεται κατά μήκος του ΠΑΘΕ. Παραμένει ο παραδοσιακός άξονας ανάπτυξης της χώρας. Η ανάπτυξη του ενισχύεται και ενισχύει το σύνολο σχεδόν των αξόνων ανάπτυξης της χώρας με τους οποίους συνδέεται λειτουργικά. Συνδέεται άμεσα με τους διευρωπαϊκούς και πανευρωπαϊκούς άξονες μέσω των Ευζώνων και της Πάτρας και εμμέσως μέσω της Εγνατίας με το σύνολο των χερσαίων πυλών εισόδου-εξόδου της χώρας].

Βόρειος Άξονας: [αναπτύσσεται κατά μήκος της βόρειας Ελλάδας και περιλαμβάνει το Μητροπολιτικό κέντρο της Θεσσαλονίκης τα σημαντικά αστικά κέντρα των Ιωαννίνων, της Κοζάνης, της Καβάλας, της Ξάνθης και το δίπολο Κομοτηνής-Αλεξανδρούπολης, καθώς και τις διεθνείς πύλες της χώρας προς τα Βαλκάνια (Κακαβιά, Κρυσταλοπηγή-Ιεροπηγή, Εύζωνοι, Προμαχώνας, Ορμένιο), την Αδριατική-Ιταλία (Ηγουμενίτσα) και την Μικρά Ασία (Κήποι)].

Δυτικός Άξονας: [διατρέπει, την ηπειρωτική χώρα στα δυτικά του ορεινού συμπλέγματος της Πίνδου και των ορεινών σχηματισμών της Στερεάς Ελλάδος και της Πελοποννήσου και περιλαμβάνει τους κυρίους αναπτυξιακούς πόλους της Ηγουμενίτσας, Πάτρας και Καλαμάτας].

Άξονας Κεντρικής Ενδοχώρας: [αναπτύσσεται κατά μήκος της Ε65 που στοχεύει στην διασύνδεση των δυτικών περιοχών της Πίνδου με τον παραδοσιακό άξονα Β-Ν. Οργανώνεται από τους αστικούς πόλους Λαμία, Καρδίτσα, Τρίκαλα, Ιωάννινα μέσω Εγνατίας (Παναγιά), και Λάρισα-Βόλος].

Διαγώνιος Άξονας: [αναπτύσσεται κατά μήκος του οδικού άξονα Λαμία-Ιτέα, Άμφισσα-Αντίρριο- Πάτρα. Διασυνδέει άμεσα το διεθνές λιμάνι της Πάτρας με την Κεντρική Ελλάδα μέσω της Λαμίας, διευκολύνοντας τις ροές ανθρώπων και αγαθών].

Άξονας Κεντρικής Πελοποννήσου: [αναπτύσσεται κατά μήκος του οδικού άξονα Κόρινθος-Τρίπολη-Καλαμάτα, Σπάρτη-Γύθειο].

Άξονας Κρήτης: [αναπτύσσεται κατά μήκος του βόρειου οδικού άξονα του νησιού].

II-2.2 Τομέας Εμπορευματικών Μεταφορών

Προτείνεται η δημιουργία νέων (ή και η αναβάθμιση υφιστάμενων) εξειδικευμένων αερολιμένων εμπορευματικών μεταφορών είτε σε κομβικές για το διεθνές εμπόριο περιοχές (σε συνδυασμό με ζώνες ελευθέρου εμπορίου) είτε σε περιοχές όπου υπάρχει ανάγκη μεγάλου φόρτου εμπορευματικών μεταφορών. Η σύνδεση των μεταφορικών κόμβων (αερολιμένες, εμπορευματικά κέντρα) να γίνεται με όσο το δυνατό αυτόνομα δίκτυα μεταφορών (οδικά ή και σιδηροδρομικά), με σκοπό την αποφυγή φαινομένων

κυκλοφοριακής συμφόρησης. Να δημιουργηθούν με την βοήθεια κρατικής στήριξης και κατά προτεραιότητα, οργανωμένες υποδομές (εμπορευματικά κέντρα) εθνικής εμβέλειας εξυπηρέτησης συνδυασμένων μεταφορών μοναδοποιημένων φορτίων (εμπορευματοκιβώτια) και συναφών υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας (υπηρεσίες εφοδιαστικής-*logistics* και ελαφριάς μεταποίησης). Οι υποδομές αυτές οφείλουν, είτε να πληρούν αθροιστικά τα εξής κριτήρια: α) Να βρίσκονται σε άμεση επαφή με τουλάχιστον δύο βασικούς μεταφορικούς άξονες (αυτοκινητόδρομοι, σιδηρόδρομοι, θαλάσσιοι ή εναέριοι διάδρομοι) και σε σημεία συγκέντρωσης υψηλού μεταφορικού φόρτου (αερολιμένες, θαλάσσιοι λιμένες, κύριοι μεθοριακοί σταθμοί, μεγάλες βιομηχανικές περιοχές κ.ά.), β) Να είναι σε λειτουργική επαφή με δυναμικά αστικά κέντρα και κυρίως με περιοχές ανάπτυξης σημαντικής κίνησης λιανικού εμπορίου, είτε να δημιουργούνται ως προέκταση θαλάσσιων λιμένων στην ενδοχώρα με απευθείας σιδηροδρομική σύνδεση, με σκοπό την αμεσότερη εξυπηρέτηση της ενδοχώρας και την αποφυγή των παράκτιων επεκτάσεων και των επιχωματώσεων. Μικρότερες σε μέγεθος και υπηρεσίες οργανωμένες υποδομές εφοδιαστικών υπηρεσιών μπορούν, σε δεύτερη φάση, να δημιουργηθούν και σε άλλες κατάλληλες θέσεις ανάλογα με το ρόλο και την ιεράρχηση του οικιστικού δικτύου, εφόσον στον Νομό αυτό δεν λειτουργεί μεγάλο εμπορευματικό κέντρο.

II-2.3 Σιδηροδρομικό Δίκτυο και Σιδηροδρομικές Υπηρεσίες

Για το Σιδηροδρομικό δίκτυο και τις Σιδηροδρομικές Υπηρεσίες, δίδονται οι εξής κατευθύνσεις:

- Ολοκλήρωση αναβάθμισης (ηλεκτροκίνηση υψηλών ταχυτήτων, διπλή γραμμή, κόμβοι, φυλασσόμενες διαβάσεις και τμήματα του δικτύου, με σύγχρονη σηματοδότηση-τηλεδιοίκηση και ευφυή σύστημα διαχείριση της κυκλοφορίας, κ.ά.) του κεντρικού άξονα-κορμού, του λεγόμενου ΠΑΘΕ/Π (Προμαχώνα) που διασυνδέει τα μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας, Πάτρα, Αθήνα και Θεσσαλονίκη και παρέχει σύνδεση με το Πανευρωπαϊκό Σιδηροδρομικό Διάδρομο IV (Βερολίνο-Νυρεμβέργη-Πράγα-Μπρατισλάβα-Βουδαπέστη-Κωσταντζα-Θεσσαλονίκη-Κωνσταντινούπολη).
- Εφαρμογή υπηρεσιών «πραιών υψηλών ταχυτήτων» για τις επιβατικές μεταφορές και ειδικών εμπορευματικών διαδρόμων (Freight Freeways) για ταχεία και αποκλειστική διακίνηση των εμπορευμάτων με σιδηρόδρομο.
- Δημιουργία ολοκληρωμένων συστημάτων συνδυασμένων εμπορευματικών και επιβατικών μεταφορών με βασικό άξονα τον σιδηρόδρομο. Δημιουργία ανάλογων υποδομών σε κάθε σημαντικό σιδηροδρομικό σταθμό και αστικό κέντρο όπως μεταξύ άλλων και υποδομών ασφαλούς και γρήγορης φορτοεκφόρτωσης Ι.Χ. οχημάτων στα τρένα.
- Επέκταση και αναβάθμιση των υφιστάμενων υπηρεσιών σιδηρόδρομου προαστιακού τύπου στη Μητροπολιτική Περιοχή Θεσσαλονίκης (έως Κατερίνη-Πλαταμώνα, Βέροια-Εδεσσα, Κοζάνη-Φλώρινα, Είδωμένη, Κιλκίς, Σέρρες).

II-2.4 Γεωργία

Για τη Γεωργία, σημειώνονται γενικά: Το μεγαλύτερο μέρος της γεωργικής παραγωγής της χώρας παράγεται στις πεδινές, γόνιμες, αρδευόμενες περιοχές, όπου ασκείται εντατική γεωργική και κτηνοτροφική δραστηριότητα, αυξημένων εισροών και υψηλής παραγωγικότητας, ωστόσο συχνά με δυσμενείς επιπτώσεις στο περιβάλλον από την εντατική χρήση των φυσικών πόρων, ιδιαίτερα στον περιαστικό χώρο. Εκτιμάται ότι στο μέλλον η αλλαγή του τρόπου χορήγησης των ενισχύσεων θα οδηγήσει σε μια ανταγωνιστική γεωργία προσανατολισμένη στην αγορά και θα εγκαταλειφθούν κλάδοι παραγωγής των οποίων τα οικονομικά αποτελέσματα στηρίζονταν κυρίως στην οικονομική ενίσχυση. Ωστόσο οι επιπτώσεις της ΚΑΠ επηρεάζουν με διαφορετικό τρόπο τις πεδινές, γόνιμες, αρδευόμενες περιοχές –που ενσωματώνουν και αξιοποιούν εύκολα την τεχνολογία και θα εξακολουθούν να χαρακτηρίζονται δυναμικές– και τις ορεινές και νησιωτικές περιοχές με περιορισμένους φυσικούς πόρους, όπου η συνέχιση της λειτουργίας των οικογενειακών γεωργικών και κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων έχει σημαντική συμβολή στη διατήρηση του κοινωνικού ιστού της υπαίθρου.

Ως βασικοί στόχοι και επιδιώξεις στον Αγροτικό τομέα (γεωργία, κτηνοτροφία, αλιεία) αναφέρονται:

- Η βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη του τομέα και διασφάλιση της οικολογικής και πολιτιστικής σημασίας των περιοχών της υπαίθρου με συνδυασμό παραδοσιακών και σύγχρονων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και προτύπων με συμβατά για το περιβάλλον και το τοπικό όρια ανάπτυξης, αξιοποιώντας τα συγκριτικά του πλεονεκτήματα σε μια σειρά προϊόντων και μεθόδων παραγωγής.
- Η ανάδειξη του πολυλειτουργικού χαρακτήρα της γεωργίας και του ρόλου της σαν σημαντικού «διαχειριστή» των φυσικών πόρων αλλά και του αγροτικού τοπίου.
- Η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του πρωτογενή τομέα στα θέματα που σχετίζονται με το ανθρώπινο κεφάλαιο (κάλυψη των αναγκών σε κατάρτιση των απασχολούμενων στον πρωτογενή τομέα αλλά και γενικότερα των κατοίκων των αγροτικών περιοχών), ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί στο νέο ρόλο του τομέα.
- Η προστασία της γεωργικής γης και των βοσκοτόπων λαμβάνοντας υπόψη το ρόλο τους στην παραγωγική διαδικασία, τη διατήρηση της ποιότητας του περιβάλλοντος αλλά και τις ανάγκες επέκτασης οικισμών και την οικονομική ανάπτυξη.
- Ειδικότερα για την προστασία του αγροτικού χώρου από τις πιέσεις που δέχεται στο πλαίσιο της βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας του (αναδιάρθρωση καλλιεργειών, εγγειοβελτιωτικά έργα, κ.ά.) ιδιαίτερη μέριμνα λαμβάνεται για την εξασφάλιση της ποιότητας του φυσικού περιβάλλοντος και ιδίως των βιοτόπων, της προστασίας των υδάτων και του εδάφους.
- Η ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών, με την δημιουργία δικτύων με τα αστικά κέντρα και τα επιλεγμένα ημιαστικά κέντρα που θα αποτελέσουν τους πόλους ανάπτυξης των ευρύτερων γεωγραφικά ενοτήτων.
- Η ανάπτυξη ποιοτικών πρωτογενών δραστηριοτήτων σε συμπληρωματικότητα με τον τομέα του τουρισμού.

- Ο περιορισμός της υπέρμετρης παράκτιας αλιείας στις θαλάσσιες περιοχές, με παράλληλη αειφόρο διαχείριση του φυσικού πόρου των αλιευμάτων.
- Η στήριξη της υδατοκαλλιεργητικής δραστηριότητας με βιώσιμο τρόπο.

Βάσει των ανωτέρω στόχων και επιδιώξεων, δίδονται οι ακόλουθες κατευθύνσεις:

- Στις γόνιμες πεδινές περιοχές: διατήρηση της γεωργίας και της εντατικής κτηνοτροφίας, με παράλληλη προστασία της γεωργικής γης. Στις περιοχές αυτές συμπεριλαμβάνεται και η Κεντρική Μακεδονία.
- Δραστικός περιορισμός της διάχυσης αστικών χρήσεων στην γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας. Τυχόν απόδοση της σε άλλες χρήσεις πρέπει να γίνεται με φειδώ ύστερα από στάθμιση των παραγόντων κόστους-ωφέλειας σε κοινωνικό, οικονομικό και περιβαλλοντικό επίπεδο λαμβανομένων υπόψη επιλογών ανάπτυξης που απορρέουν από το παρόν πλαίσιο.
- Αναδιάρθρωση των καλλιεργειών στις αρδευόμενες πεδινές περιοχές, σύμφωνα με τις προβλέψεις της ΚΑΠ, σε συνδυασμό με την εκλογίκευση των συστημάτων άρδευσης και της χρήσης λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων.
- Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας υδατοκαλλιεργειών με τον εκσυγχρονισμό των υφισταμένων και την εφαρμογή μεθόδων διαχείρισης πιο φιλικών προς το περιβάλλον, την ίδρυση νέων μονάδων σε κατάλληλες θέσεις είτε μεμονωμένα ιδιαίτερα σε περιοχές που δεν αναμένονται σημαντικές πιέσεις ή και παρουσιάζουν αναπτυξιακή υστέρηση, είτε σε οργανωμένους υποδοχείς και τη σταδιακή απομάκρυνση όσων λειτουργούν σε ακατάλληλες θέσεις με την παροχή σχετικών κινήτρων. Κατά τις διαδικασίες αυτές πρέπει να λαμβάνεται ιδιαίτερη μέριμνα προκειμένου η προσαρμογή να μην έχει αρνητικές επιπτώσεις στη βιωσιμότητα του κλάδου.
- Προώθηση Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών (Π.Ο.Α.Υ.) σε περιοχές μεγάλης συγκέντρωσης υδατοκαλλιεργειών, με στόχο την ορθολογική διαχείριση και ανάπτυξη τους, την επίτευξη οικονομιών κλίμακας, τη δημιουργία των σύγχρονων εγκαταστάσεων υποστήριξης (αποθηκευτικοί χώροι, συσκευαστήρια, ιχθυογεννητικοί σταθμοί, κ.ά.).

Για τον αγροτικό χώρο γενική επιδίωξη είναι η αύξηση της ελκυστικότητας του, ως χώρου κατοίκησης, αναψυχής, ανάπτυξης παραγωγικών δραστηριοτήτων, ιδιαίτερα δε του πρωτογενή με την ανάπτυξη ποιοτικών πρωτογενών δραστηριοτήτων σε συμπληρωματικότητα με τον τουρισμό. Επιδιώκεται επίσης η συνετή διαχείριση του με στόχο τη διαφύλαξη των χαρακτηριστικών του ως φυσικό απόθεμα και ως τοπίο. Ο χώρος αυτός, που καταλαμβάνει το σύνολο σχεδόν του ορεινού και ημιορεινού χώρου καθώς και σημαντικά τμήματα του παράκτιου, δεν είναι ομοιόμορφος. Για το λόγο αυτό είναι αναγκαίο να καθοριστούν διαφοροποιημένες κατευθύνσεις:

Για τις αγροτικές περιοχές υψηλής παραγωγικότητας, υλοποίηση πολιτικών και αποτελεσματικών μέτρων για την αειφόρο διαχείριση των εδαφικών και υδατικών πόρων, με εξορθολογισμό της χρήσης αγροχημικών και συστημάτων άρδευσης. Ιδιαίτερα για τις περιαστικές αγροτικές περιοχές, λήψη μέτρων τόσο για την αποφυγή της απώλειας γόνιμης γης λόγω άναρχης αστικοποίησης όσο και τη διατήρηση

τους ως ελεύθερους χώρους και χώρους αναψυχής. Οι τελευταίοι πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την κατάρτιση του σχεδιασμού των αστικών κέντρων με γνώμονα τον σεβασμό του περιβάλλοντος και των αναγκών σε γεωργική γη.

II-2.5 Βιομηχανία

Για τη Βιομηχανία προτείνονται: Ο εξορθολογισμός της χωροθέτησης της βιομηχανίας με οργάνωση υποδοχέων της μεταποίησης στις κατάλληλες θέσεις και τη στήριξή τους με αποτελεσματικά κίνητρα. Αυτό συνεπάγεται, αφενός ρυθμίσεις για την εγκατάσταση νέων μονάδων, αφετέρου αντιμετώπιση των προβλημάτων από ήδη υφιστάμενες συγκεντρώσεις ή διάσπαρτες μονάδες. Για τις νέες μονάδες επιδιώκεται η συγκέντρωση σε οργανωμένους υποδοχείς σε κατάλληλες θέσεις, παράλληλα με τον περιορισμό της εκτός σχεδίου δόμησης. Οργανωμένοι χώροι προβλέπονται σε όλους τους νομούς, αλλά οι μεγαλύτερες ανάγκες για οργανωμένους υποδοχείς διαπιστώνονται στις ζώνες επιρροής των μεγάλων αστικών κέντρων και κατά μήκος των αξόνων ανάπτυξης και ιδιαίτερα: (α) του άξονα Δράμας-Καβάλας-Ξάνθης-Αλεξανδρούπολης, (β) των πολυακτινικών αξόνων με κέντρο τη Θεσσαλονίκη, (γ) του άξονα Βόλου-Λάρισας, (δ) των αξόνων με κέντρο την Αθήνα προς Οινόφυτα-Θήβα-Χαλκίδα-Λαμία και προς Κόρινθο-Άργος, (ε) της Πάτρας, της Καλαμάτας-Μεσσήνης, του Ηρακλείου και του Αγρινίου-Άρτας-Ιωαννίνων, καθώς και της Καστοριάς-Κοζάνης. Για τις υφιστάμενες άτυπες συγκεντρώσεις απαιτούνται μέτρα εξυγίανσης των περιοχών με αναβάθμιση των υποδομών για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και των περιβαλλοντικών επιδόσεων των μονάδων. Ανάγκες εξυγίανσης διαπιστώνονται σε περιοχές μεγάλης έκτασης όπως των Οινόφυτων- Σχηματαρίου και του Θριασίου στην Αττική αλλά και μικρότερης κλίμακας στη ζώνη επιρροής των λοιπών αστικών κέντρων. Μέτρα απαιτούνται επίσης και για εθνικής εμβέλειας μονάδες που από άποψη μεγέθους αντιστοιχούν σε οργανωμένους υποδοχείς.

II-2.6 Φυσικό Περιβάλλον

Για το Φυσικό Περιβάλλον, σημειώνονται: Για τη διατήρηση, την προστασία και την ανάδειξη της εθνικής φυσικής κληρονομιάς, τη διατήρηση και ανάδειξη της ποικιλομορφίας της υπαίθρου, καθώς και τη βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων, προβλέπεται ο προσδιορισμός περιοχών προτεραιότητας φυσικού πλούτου καθώς και κατευθύνσεις-πολιτικές για τη βιώσιμη διαχείριση φυσικού πλούτου, την προστασία του τοπίου και της υπαίθρου και τη διαχείριση.

Ως προς το Φυσικό περιβάλλον, σε εφαρμογή των διεθνών, κοινοτικών δεσμεύσεων της χώρας και της εθνικής περιβαλλοντικής πολιτικής, οι περιοχές προτεραιότητας για την προστασία και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος προσδιορίζονται ως ακολούθως:

- Οι 27 περιοχές με Φορέα Διαχείρισης (ΦΔ), που έχουν ήδη θεσμοθετηθεί, έχει ήδη ολοκληρωθεί το νομικό πλαίσιο για τη λειτουργία των ΦΔ τους και βρίσκεται σε εξέλιξη το νομικό πλαίσιο για την οριοθέτηση και διαχείρισή τους. Στα όρια των περιοχών αυτών περιλαμβάνονται: περίπου 60 από

τις σχεδόν 300 περιοχές που περιλαμβάνονται στον Εθνικό Κατάλογο (Τόποι Κοινοτικής Σημασίας-ΤΚΣ) ή είναι Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) της ορνιθοπανίδας, και που έχουν ενταχθεί στο Ευρωπαϊκό Οικολογικό Δίκτυο Natura 2000, όλοι (10) οι Υγρότοποι Ραμσάρ, όλα τα Εθνικά Πάρκα (7 χερσαία και 2 θαλάσσια), 1 περιοχή οικοανάπτυξης, οι 10 από τους 11 Εθνικούς Δρυμούς, 2 Διατηρητέα Μνημεία της Φύσης, 3 από τις 9 Ειδικώς Προστατευόμενες Περιοχές για τη Βιοποικιλότητα στη Μεσόγειο στο πλαίσιο της Σύμβασης Βαρκελώνης, 9 από τις 16 Περιοχές Βιογενετικού Αποθέματος της UNESCO, οι 2 Περιοχές που έχουν κηρυχθεί ως Αποθέματα Βιόσφαιρας, και η 1 Περιοχή με Ευρωδίπλωμα.

- Οι περιοχές προστασίας της φύσης και του τοπίου.
- Οι περίπου 80 περιοχές, για τις οποίες έχουν εκπονηθεί ή βρίσκονται σε εξέλιξη Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες ή σχέδια κήρυξης τους ως προστατευόμενων περιοχών. Στα όρια των περιοχών αυτών περιλαμβάνονται περισσότερες από 150 περιοχές που έχουν ενταχθεί στο Ευρωπαϊκό Οικολογικό Δίκτυο Natura 2000, περιοχές κηρυγμένες ως Αισθητικά Δάση, Μνημεία της Φύσης, Μνημεία Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO και Βιογενετικά Αποθέματα.
- Οι υπόλοιπες περιοχές που έχουν ενταχθεί στο Ευρωπαϊκό Οικολογικό Δίκτυο Natura 2000 (ΤΚΣ και ΖΕΠ).

II-3. Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού για τη Βιομηχανία

Το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τη Βιομηχανία (ΦΕΚ 151/ΑΑΠ/13-04-2009) περιλαμβάνει κατευθύνσεις που αφορούν στη μακρο-χωρική οργάνωση της βιομηχανίας στη χώρα μας καθώς και τη χωροθέτησή της σε τοπικό επίπεδο σε συνάρτηση με τις χρήσεις γης. Ειδικότερα, περιλαμβάνει κατευθύνσεις για το εθνικό πρότυπο χωροταξικής οργάνωσης της βιομηχανίας, με εξειδίκευση σε περιφερειακό και νομαρχιακό επίπεδο, κατευθύνσεις κλαδικού και ειδικού χαρακτήρα καθώς και για βιομηχανικές μονάδες μείζονος για την εθνική οικονομία σημασίας, κατευθύνσεις για το καθεστώς και τους όρους οργανωμένης χωροθέτησης της βιομηχανίας καθώς και για τη χωροθέτησή της εκτός σχεδίου, καθώς και κριτήρια και συμβατότητες χωροθέτησης των βιομηχανικών μονάδων και υποδοχέων. Οι χρονικοί ορίζοντες αναφοράς των προτεινομένων δράσεων του Ειδικού αυτού Πλαισίου, προσδιορίζονται, σε μακροπρόθεσμες (για το έτος 2021) και σε μεσοπρόθεσμες (για το έτος 2013). Στα πλαίσια εφαρμογής του (γενικού) Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης της Βιομηχανίας απαιτείται να γίνει αναθεώρηση και των υφιστάμενων πλαισίων για κάθε μία Περιφέρεια της χώρας ξεχωριστά, με αναμόρφωση των προδιαγραφών εκπόνησής τους. Ειδικότερα, αναφέρεται ότι η χωρική ρύθμιση της βιομηχανίας στην ευρύτερη του Μητροπολιτικού Κέντρου της Θεσσαλονίκης περιοχής πρέπει να καλύψει το σύνολο των αντίστοιχων ζωνών χωρικής ολοκλήρωσης της βιομηχανίας, περιλαμβάνοντας τον Νομό Θεσσαλονίκης, σχεδόν το σύνολο του Νομού Κιλκίς καθώς και το ανατολικό ΚΥΡΙΩΣ τμήμα του Νομού Ημαθίας.

Κατευθύνσεις για την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας και το Νομό Ημαθίας

Όσον αφορά τις κατευθύνσεις για τη χωρική οργάνωση της βιομηχανίας σε περιφερειακό και νομαρχιακό επίπεδο, για την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, αναφέρονται, ως προς:

Το Χωροταξικό πρότυπο της βιομηχανίας: Κύριες ζώνες ανάπτυξης της βιομηχανίας είναι οι εξής: α) Η μείζων, εθνικής και διεθνούς εμβέλειας, ζώνη ανάπτυξης της βιομηχανίας παραμένει η Μητροπολιτική Περιοχή Θεσσαλονίκης (ΜΠΘ) και ειδικότερο το δυτικό και το βόρειο τμήμα της περιλαμβανόμενων σημαντικών τμημάτων όμορων νομών (ευρεία περιοχή ποιοτικής αναδιάρθρωσης), β) η ζώνη Νάουσας-Βέροιας-Έδεσσας-Γιαννιτσών (περιοχή εντατικοποίησης και στήριξης), και γ) μικρότεροι πόλοι στους νομούς Σερρών και Κατερίνης. Στο προς βορρά μέτωπο προτείνεται να δημιουργηθούν διασυνοριακοί οργανωμένοι υποδοχείς/ελεύθερες ζώνες. Κατάλληλες θέσεις προς διερεύνηση τέτοιων υποδοχέων/ζωνών που προσδιορίζονται σε 3-4 στη Μακεδονία-Θράκη είναι: η Μητροπολιτική Περιοχή Θεσσαλονίκης, ο άξονας Σερρών-Σιδηροκάστρου, ο Προμαχώνας, ο άξονας Πολυκάστρου-Σταυροχωρίου-Κιλκίς ή εναλλακτικά η περιοχή στα όρια του Ν. Κιλκίς με τη Θεσσαλονίκη, κοντά στον άξονα ΠΑΘΕ/ΟΣΕ στο Άσπρο. Επισημαίνεται επίσης ότι ο πόλος της εξόρυξης στη Χαλκιδική θα μπορούσε να οδηγήσει στην προσέλκυση βιομηχανικών μονάδων για την καθετοποίηση της παραγωγής ορυκτών υλών, διαδικασία που πρέπει να στηριχθεί.

Την Οργανωμένη χωροθέτηση της βιομηχανίας: Αν και συγκριτικά η παρουσία οργανωμένων υποδοχέων είναι αυξημένη, υπάρχει ανάγκη νέων υποδοχέων, μεγάλη με σχετικούς όρους και πολύ μεγάλη με απόλυτους, για την εγκατάσταση νέων μονάδων, για την εξυγίανση υφιστάμενων άτυπων συγκεντρώσεων, και για μετεγκαταστάσεις υφιστάμενων. Η ανάγκη οργανωμένης χωροθέτησης αφορά ιδιαίτερα τη Μητροπολιτική Περιοχή Θεσσαλονίκης (ιδίως τύπου β και γ) σε αυξημένο βαθμό, ενώ ανάγκη οργανωμένων υποδοχέων (ιδίως τύπου β και ενίοτε τύπου α) εντοπίζονται και στα υπόλοιπα αστικά κέντρα και σε ορισμένες εξωαστικές ζώνες. Είναι επίσης αυξημένη η ανάγκη συνδυασμού υποδοχέων της μεταποίησης με οργανωμένη χωροθέτηση άλλων δραστηριοτήτων (εμπόριο, logistics, έρευνα και τεχνολογία).

Την Πολιτική για τις χρήσεις γης και τη διάσπαρτη χωροθέτηση της βιομηχανίας: (α) Αποτροπή της παρόδιας ανάπτυξης μονάδων μεταποίησης στους μη-κλειστούς αυτοκινητόδρομους και το λοιπό βασικό οδικό δίκτυο των ισχυρών στοιχείων της χωρικής οργάνωσης της βιομηχανίας. (β) Η χωροθέτηση νέων μονάδων με βάση τις γενικές διατάξεις της νομοθεσίας περί εκτός σχεδίου δόμησης είναι μη αποδεκτή στην περιοχή ευθύνης του Ρυθμιστικού Σχεδίου Θεσσαλονίκης, που πρέπει να προβλέψει ειδικές κατάλληλες ζώνες. Μεσοπρόθεσμα, η πολιτική αυτή πρέπει να επεκταθεί και στα υπόλοιπα ισχυρά στοιχεία της χωρικής οργάνωσης της βιομηχανίας. (γ) Η πολυπλοκότητα του υφιστάμενου βιομηχανικού ιστού καθιστά αναγκαία την επιλεκτική στήριξη του μετασχηματισμού υπάρχουσών μονάδων στη σημερινή τους θέση, με

βάση τις σχετικές οριζόντιες κατευθύνσεις του Ειδικού Πλαισίου. (δ) Προτεραιότητα έχει και το ζήτημα της επανάχρησης των βιομηχανικών κελυφών και χώρων που εγκαταλείπονται.

Για τον Νομό Ημαθίας ειδικότερα, αναφέρονται:

Ως προς τη γενική προτεραιότητα άσκησης χωρικής πολιτικής για τη μεταποίηση: Πολύ υψηλή. Ως προς τις Κλαδικές προτεραιότητες: Περιθώρια ενίσχυσης στον κλάδο μεταποίησης αγροτικών προϊόντων. Στους λοιπούς κλάδους της παραδοσιακής μεταποίησης της περιοχής, όπως ο κλάδος 17-υφαντουργία: Ανάγκη στήριξης και αναδιάρθρωσης. Αναγκαία επίσης και η προώθηση της καινοτομίας, διακλαδικά.

Ως προς το Χωροταξικό πρότυπο της βιομηχανίας: η κύρια ζώνη ανάπτυξης της μεταποίησης θα είναι το τμήμα του νομού που εμπίπτει στη διανομαρχιακή ζώνη Πλατέος, Αλεξάνδρειας, Βέροιας, Κοπανού, Σκύδρας, Γιαννιτσών, ενώ μέρος του εντάσσεται λειτουργικά στην περιοχή άμεσης μητροπολιτικής επιρροής της Θεσσαλονίκης. Σημαντικό βιομηχανικό ρόλο θα διατηρήσει και η Νάουσα.

Ως προς την Οργανωμένη χωροθέτηση της βιομηχανίας: α) ανάγκη πολεοδομούμενων υποδοχέων, β) ενεργοποίηση υπάρχουσας ΒΙ.ΠΕ., γ) επιλεκτική στήριξη μετασχηματισμού των υπάρχουσών μονάδων στη σημερινή θέση τους.

Ως προς την πολιτική για τις περιοχές με ιδιαίτερα χαμηλή παρουσία της βιομηχανίας (ενδονομαρχιακές ανισότητες): «Πολιτική τύπου 3», που πρέπει να προωθηθεί τόσο από το νομαρχιακό όσο και από τον περιφερειακό σχεδιασμό.

Ως προς τις Περιβαλλοντικές επιπτώσεις της βιομηχανίας: η ύπαρξη σχετικά σημαντικού ποσοστού οχλουσών μονάδων καθιστά το ζήτημα των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της βιομηχανίας αντικείμενο προτεραιότητας.

Ως προς την Βιομηχανία και την αγορά εργασίας: εφαρμογές «πολιτικών τύπου 2», με ιδιαίτερη έμφαση στις συνδυασμένες επιπτώσεις των πιέσεων στη γεωργία και στη βιομηχανία έντασης εργασίας.

Επίσης, ως ειδικό ζήτημα αναφέρεται ότι, «είναι αναγκαίος ο συντονισμός του σχεδιασμού της χωρικής ανάπτυξης της βιομηχανίας στο Νομό με αυτόν του Νομού Θεσσαλονίκης».

Οι ανάγκες δημιουργίας νέων οργανωμένων υποδοχέων βιομηχανίας στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, με χρονικό ορίζοντα το έτος ολοκλήρωσης των δράσεων της προγραμματικής περιόδου 2007-2013, εκτιμώνται ενδεικτικά στον παρακάτω Πίνακα (στήλη 1), με αντίστοιχα ενδεικτική κατανομή ανά τάξη μεγέθους υποδοχέων (στήλες 2, 3 και 4):

Πίνακας : Εκτίμηση εκτάσεων για οργανωμένους υποδοχής Βιομηχανίας

Περιφέρεια	Ενδεικτικό μέγεθος (στρ.)	Ενδεικτική κατανομή ανά μέγεθος υποδοχέα		
		Μικροί (περίπου 100 στρ.)	Μεσαίοι (περίπου 300 στρ.)	Μεγάλοι (>1.000 στρ.)
	(1)	(2)	(3)	(4)

Κεντρικής Μακεδονίας	8.450	16 – 18	5 – 6	4 – 5
Αττικής	7.500	22 – 26	4 – 6	3 – 4
Σύνολο Χώρας	38.900	~ 95	~ 25	~ 20

Οι Νομοί της χώρας, ως προς τις ανάγκες αύξησης οργανωμένων υποδοχέων βιομηχανίας, κατηγοριοποιούνται σε κλίμακα τάξεως από «Πολύ υψηλή» έως «Χαμηλή» με ενδιάμεσες διαβαθμίσεις «Υψηλή», «Μέση», «σχετικά Χαμηλή» και «Περιορισμένη». Στον παρακάτω Πίνακα αξιολογούνται οι Νομοί της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.

Πίνακας : Ανάγκες αύξησης υποδοχέων Βιομηχανίας στην Κεντρική Μακεδονία

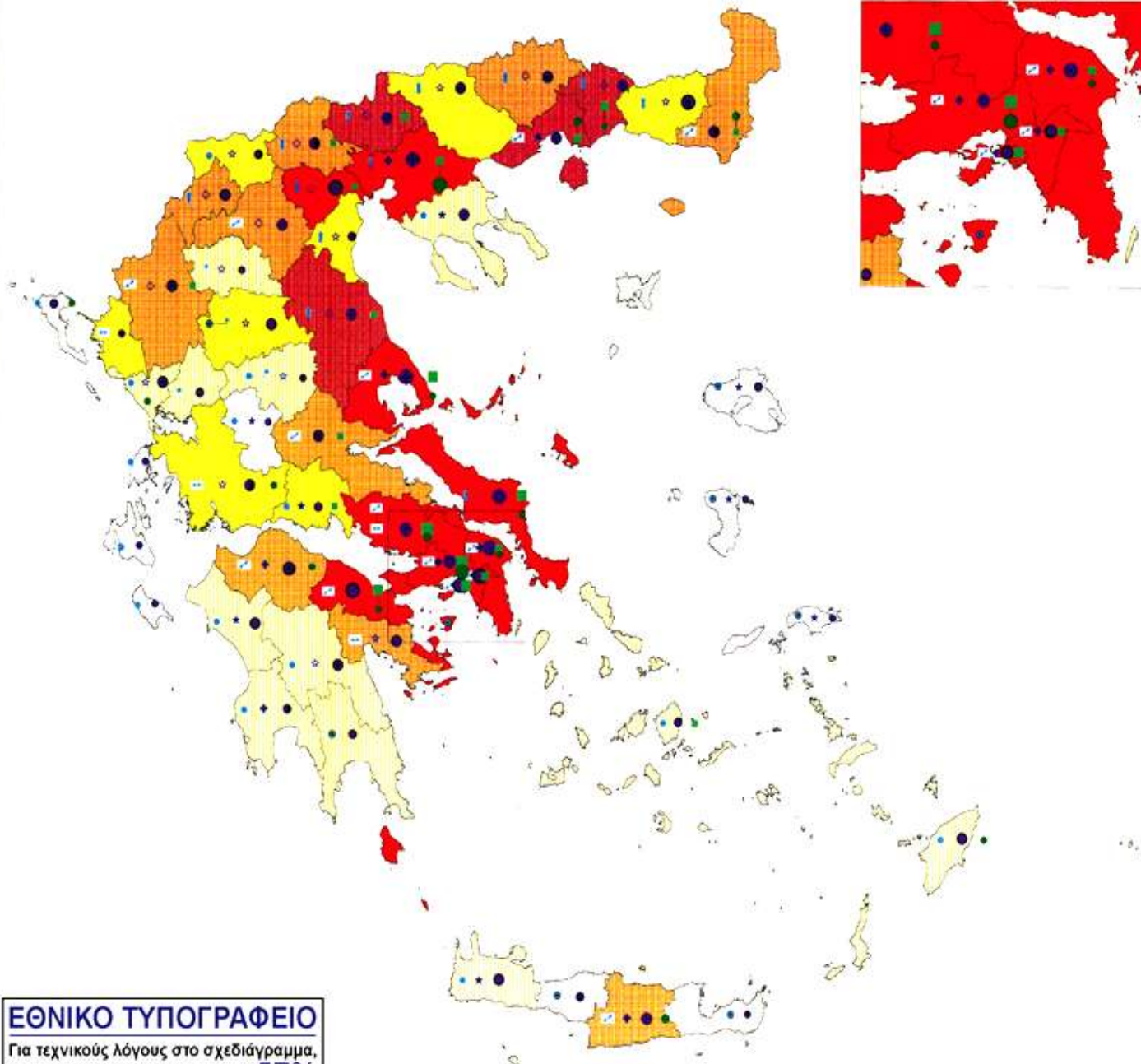
Νομός	Ανάγκη απόλυτης στρεμματικής αύξησης	Ανάγκη σχετικής αύξησης ως ποσοστού των υφιστάμενων υποδοχέων
Ημαθίας	Υψηλή	Αρκετά Υψηλή
Θεσσαλονίκης	Πολύ Υψηλή	Αρκετά Υψηλή
Κιλκίς	Μέση	Αρκετά Υψηλή
Σερρών	Μέση	Μέση
Πέλλης	Μέση	Περιορισμένη
Χαλκιδικής	Μέση	Υψηλή
Πιερίας	Σχετικά Χαμηλή	Περιορισμένη

Οι παραπάνω εκτιμήσεις έχουν λάβει υπόψη τη βιομηχανική δυναμική των διαφόρων περιοχών, τους υφιστάμενους υποδοχείς, και τις κατευθύνσεις του Ειδικού Πλαισίου. Χρονικός ορίζοντας αναφοράς των εκτιμήσεων είναι το έτος ολοκλήρωσης των δράσεων της προγραμματικής περιόδου 2007-2013. Αναφέρονται ακόμη ότι: «είναι σημαντικό, μέχρι το 2011 να έχουν ξεκινήσει οι διαδικασίες για την υλοποίηση υποδοχέων που θα αντιστοιχούν σε σημαντικό ποσοστό των εκτιμήσεων, και να έχει υλοποιηθεί ένα μικρότερο ποσοστό. Οι εκτιμήσεις δεν έχουν, ωστόσο, χαρακτήρα άκαμπτων στόχων και πρέπει να αναπροσαρμόζονται τακτικά, συναρτήσει της πορείας των οργανωμένων υποδοχέων και των γενικότερων εξελίξεων της βιομηχανίας».

Για τη δημιουργία οργανωμένων υποδοχέων βιομηχανίας είναι αναγκαία η συμμετοχή της ιδιωτικής πρωτοβουλίας, αλλά παράλληλα απαιτούνται ισχυρές πρωτοβουλίες του δημόσιου τομέα, στα εξής πεδία:

- Άμεση προώθηση των κατευθύνσεων θεσμικού χαρακτήρα του Ειδικού Πλαισίου που αφορούν τη μεταρρύθμιση των καθεστώτων χωροθέτησης και τη σημαντική αύξηση της ελκυστικότητας της οργανωμένης χωροθέτησης.
- Συστηματική προώθηση υποδομών υποστηρικτικών των οργανωμένων υποδοχέων.
- Ενεργητική συμμετοχή του δημοσίου στη δημιουργία οργανωμένων υποδοχέων, και ιδίως στις περιοχές στις οποίες δεν παρατηρείται επαρκής κινητοποίηση του ιδιωτικού τομέα, με τη χρήση μεταξύ άλλων του θεσμικού πλαισίου περί Σ.Δ.Ι.Τ. ή/και συμβάσεων παραχώρησης. Για τη συντονισμένη προώθηση των πρωτοβουλιών αυτών, είναι σκόπιμη η κατάρτιση ενός «Ειδικού Προγράμματος για την προώθηση των οργανωμένων υποδοχέων της βιομηχανίας».

Τέλος, σημειώνεται ότι ο Νομός Ημαθίας συγκαταλέγεται στους επτά (7) Νομούς της χώρας (μαζί με τους Νομούς Αττικής, Θεσσαλονίκης, Βοιωτίας, Ευβοίας, Κορινθίας και Μαγνησίας), για τους οποίους η προτεραιότητα για τον κλάδο της μεταποίησης είναι πολύ υψηλή (βλέπε Χάρτη επόμενης σελίδας).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ ΧΩΡΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΝΟΜΟΥ

Τεχνική προτεραιότητα μεταποίησης βιόβιο

- Πολύ υψηλή 3
- Υψηλή 2 - 2.5
- Μέση 1.5
- Μικρή προς υψηλή 1
- Χαμηλή 0.5
- Πολύ χαμηλή 0

Πολιτική για την αντιμετώπιση των ενδογενών/εξωτερικών ανισοτήτων

- Πολιτική κλάου 1
- Πολιτική κλάου 2
- Πολιτική κλάου 3
- Πολιτική κλάου 5
- Πολιτική κλάου 6
- Πολιτική κλάου 7
- Πολιτική κλάου 8
- Πολιτική κλάου 9
- Πολιτική κλάου 10
- Πολιτική κλάου 11
- Πολιτική κλάου 13

Πολιτική για την αγορά εργασίας ως προς τη βιομηχανία

- Πολιτική κλάου 1
- Πολιτική κλάου 2
- Πολιτική κλάου 3
- Πολιτική κλάου 4
- Πολιτική κλάου 5

Πολιτική για τους οργανωμένους υποδοχείς

- ανάλογη σύγκριση αύξησης ως ποσοστό των εθνικών υποδοχών
- Παράρτημα ανάκλη
- Μέση ανάκλη
- Υψηλή ανάκλη
- Αρκετά υψηλή ανάκλη
- Πολύ υψηλή ανάκλη
- Ανάκλη διαρκείας για πρώτη φορά
- ανάκλη αύξησης με απόλυτους όρους
- υψηλή ανάκλη απόλυτης σταθερότητας αύξησης
- σύγκριση υψηλή ανάκλη η απόλυτης σταθερότητας αύξησης
- μέση ανάκλη απόλυτης σταθερότητας αύξησης
- υψηλή ανάκλη απόλυτης σταθερότητας αύξησης
- Πολύ υψηλή ανάκλη απόλυτης σταθερότητας αύξησης

Παρουσία οκτώσεων μονάδων στη βιομηχανική βάση

- Σχετικά υψηλή 1
- Μέση 2
- Σχετικά χαμηλή 3
- Χαμηλή 4

Παρουσία μονάδων SEVESO II

- 2 έως 3
- 4 έως 7
- 8 έως 20

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ
 Για τεχνικούς λόγους στο σχεδιάγραμμα, έγινε σμίκρυνση, κατά ποσοστό **57%**

ΥΠΕΧΩΔΕ
 ΕΙΔΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ & ΑΕΙΦΟΡΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

II-4. Επιχειρηματικά Πάρκα

Σύμφωνα με το Ν.3982/2011 (ΦΕΚ Α' 143) «Απλοποίηση της αδειοδότησης τεχνικών επαγγελματιών και μεταποιητικών δραστηριοτήτων και επιχειρηματικών πάρκων και άλλες διατάξεις», με στόχο την οικονομική πρόοδο και την επιχειρηματική ανάπτυξη της χώρας, στο πλαίσιο εφαρμογής του εθνικού χωροταξικού σχεδιασμού, την προστασία του περιβάλλοντος, την προώθηση της πράσινης ανάπτυξης και επιχειρηματικότητας και τη βελτίωση της ποιότητας της ζωής των πολιτών αναπτύσσονται και οργανώνονται *Επιχειρηματικά Πάρκα* διαφόρων κατηγοριών.

Επιχειρηματικό Πάρκο (ΕΠ) είναι ένα οργανικά ολοκληρωμένο σύνολο δομών, υπηρεσιών και υποδομών που ιδρύεται και λειτουργεί για την υποστήριξη:

- Βιομηχανικών και βιοτεχνικών εγκαταστάσεων και δραστηριοτήτων.
- Επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα, με εξαίρεση τα εμπορικά κέντρα.
- Επιχειρήσεων Εφοδιαστικής αλυσίδας (logistics), αποθηκών και συγκροτημάτων αποθηκών οι οποίες δεν αποτελούν τμήματα βιομηχανικών-βιοτεχνικών εγκαταστάσεων,
- Δραστηριοτήτων του Ν.1575/1985 (Α' 207).
- Ερευνητικών κέντρων και εργαστηρίων που σχετίζονται με εφαρμοσμένη βιομηχανική, ενεργειακή, μεταλλευτική έρευνα, κέντρα τεχνολογικής υποστήριξης των επιχειρήσεων και των εργαζομένων, εργαστηρίων παροχής υπηρεσιών υψηλής τεχνολογίας και ποιότητας, καθώς και εγκαταστάσεων που αξιοποιούν ή συνδέονται με τα αποτελέσματα των εργασιών των ερευνητικών κέντρων ή των εργαστηρίων, σχολών τεχνικής κατεύθυνσης και παραρτημάτων πανεπιστημιακών ιδρυμάτων.
- Θερμοκοιτίδων επιχειρήσεων.
- Δραστηριοτήτων, υποστηρικτικών ή υποβοηθητικών, της λειτουργίας των επιχειρήσεων του Επιχειρηματικού Πάρκου, καθώς και παραρτημάτων, υποσταθμών ή υπηρεσιακών μονάδων δημοσίων υπηρεσιών, Ν.Π.Δ.Δ., Ν.Π.Ι.Δ., κοινωφελών οργανισμών, υπηρεσιών υγείας, χρηματοπιστωτικών οργανισμών και μονάδων καθαρισμού αποβλήτων.
- Δραστηριοτήτων παραγωγής ηλεκτρικής ή και θερμικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και φυσικό αέριο, συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας, με τις συνοδευτικές υποδομές τους (γραμμές μεταφοράς και διανομής και εγκαταστάσεις τροφοδοσίας με καύσιμα).

Τα ΕΠ διακρίνονται στους παρακάτω τύπους:

- Επιχειρηματικό Πάρκο Τύπου Α': είναι ο χώρος που καθορίζεται, οριοθετείται, πολεοδομείται και οργανώνεται για να λειτουργήσει ως χώρος υποδοχής δραστηριοτήτων κάθε βαθμού όχλησης.
- Επιχειρηματικό Πάρκο Τύπου Β': είναι ο χώρος που καθορίζεται, οριοθετείται, πολεοδομείται και οργανώνεται για να λειτουργήσει ως χώρος υποδοχής δραστηριοτήτων μέσης και χαμηλής όχλησης.

- Επιχειρηματικό Πάρκο Τύπου Γ': είναι ο χώρος που καθορίζεται, οριοθετείται, πολεοδομείται και οργανώνεται για να λειτουργήσει ως χώρος υποδοχής δραστηριοτήτων χαμηλής όχλησης, καθώς και δραστηριοτήτων που δεν υπάγονται σε συγκεκριμένη κατηγορία όχλησης.
- Επιχειρηματικό Πάρκο Ειδικού Τύπου: είναι ο χώρος που καθορίζεται, οριοθετείται, πολεοδομείται και οργανώνεται για να λειτουργήσει αποκλειστικά ως χώρος υποδοχής επιχειρήσεων ειδικών κλάδων, όπως: (α) ΕΠ που καταλαμβάνουν δραστηριότητες του ίδιου ή συναφούς κλάδου, (β) τεχνοπόλεις, ήτοι χώροι, όπου εγκαθίστανται επιχειρηματικές δραστηριότητες νέας και υψηλής τεχνολογίας, ερευνητικές και εκπαιδευτικές δραστηριότητες, επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών και οι οποίοι χαρακτηρίζονται από υψηλή ποιότητα περιβάλλοντος, (γ) ΕΠ περιβαλλοντικού χαρακτήρα και πράσινης επιχειρηματικότητας: είναι ο χώρος που σχεδιάζεται, λειτουργεί και φιλοξενεί επιχειρηματικές δραστηριότητες παραγωγής βιοκαυσίμων και μονάδες ανακύκλωσης, σύμφωνα με τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης.
- Επιχειρηματικό Πάρκο Εξυγίανσης (ΕΠΕ): είναι ένα ΕΠ το οποίο καθορίζεται, οριοθετείται, πολεοδομείται και οργανώνεται για την περιβαλλοντική εξυγίανση περιοχών, όπου υφίσταται άτυπη βιομηχανική συγκέντρωση.
- Επιχειρηματικό Πάρκο Ενδιάμεσου Βαθμού Οργάνωσης (ΕΠΕΒΟ): είναι ένα ΕΠ το οποίο δεν πολεοδομείται, καθορίζεται, οριοθετείται και οργανώνεται σε περιοχές όπου η υφιστάμενη πολεοδομική ή χωροταξική νομοθεσία προβλέπει τον καθορισμό ζωνών εκτός σχεδίου για την εγκατάσταση βιομηχανικών δραστηριοτήτων. Η οριοθέτηση ενδιάμεσων υποδοχέων είναι δυνατή μόνο σε περιοχές που δεν διαθέτουν τη δυναμική για δημιουργία ΕΠ άλλων τύπων και οπωσδήποτε εκτός των οκτώ περιοχών ρυθμιστικών σχεδίων του Ν.2508/1997 και αφορά δραστηριότητες που προβλέπονται στα Επιχειρηματικά Πάρκα Τύπου Β'.

Η ελάχιστη έκταση για την ίδρυση, οργάνωση και λειτουργία ΕΠ ορίζεται: σε 150 στρ. για ΕΠ τύπου Α, σε 100 στρ. για ΕΠ τύπου Β και σε 50 στρ. για ΕΠ τύπου Γ και για ΕΠ Ειδικού Τύπου.

Η πρωτοβουλία ανάπτυξης Επιχειρηματικού Πάρκου ανήκει σε Εταιρία Ανάπτυξης Επιχειρηματικού Πάρκου (ΕΑΝΕΠ), η οποία έχει τη νομική μορφή της ανώνυμης εταιρίας σύμφωνα με τις διατάξεις του κ.ν.2190/1920. Στο μετοχικό κεφάλαιο της ΕΑΝΕΠ μπορεί να μετέχουν φυσικά ή νομικά πρόσωπα του ιδιωτικού τομέα, νομικά πρόσωπα του δημόσιου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται με την παρ. 1 του άρθρου 14 του Ν.2190/1994, ΟΤΑ α' και β' βαθμού, δημοτικές και περιφερειακές επιχειρήσεις, συνεταιρισμοί, επιμελητήρια, καθώς και ενώσεις, σύνδεσμοι ή κοινοπραξίες αυτών. Το μετοχικό κεφάλαιο της ΕΑΝΕΠ δεν μπορεί να είναι κατώτερο του 10% του εγκεκριμένου προϋπολογισμού των έργων υποδομής του ΕΠ. Για την ίδρυση του ΕΠ η ΕΑΝΕΠ πρέπει να έχει διασφαλίσει σε ποσοστό τουλάχιστον 55% την έκταση που θα καταλάβει το ΕΠ. Ως διασφάλιση της έκτασης νοείται η κυριότητα της ΕΑΝΕΠ ή η συναίνεση των ιδιοκτητών γης για τη δημιουργία του ΕΠ και επί της τεχνοοικονομικής μελέτης σκοπιμότητας-βιωσιμότητας και του σχεδίου κανονισμού λειτουργίας, ώστε να καλύπτεται συνολικά το 55% της απαιτούμενης έκτασης. Εφόσον η ΕΑΝΕΠ έχει διασφαλίσει το 80% της έκτασης που θα καταλάβει το ΕΠ και της χορηγηθεί η έγκριση ανάπτυξης Επιχειρηματικού Πάρκου, για το υπόλοιπο 20% της συνολικής έκτασης που ανήκει σε τρίτους ιδιοκτήτες γης, μπορεί να εφαρμόζεται η διαδικασία των

αναγκαστικών απαλλοτριώσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.2882/2001, υπέρ και με δαπάνες της ΕΑΝΕΠ, για λόγους δημόσιας ωφέλειας, υπό την προϋπόθεση ότι έχει προηγηθεί τουλάχιστον δίμηνη διαπραγμάτευση με τους προσδιορισμένους ιδιοκτήτες, προκειμένου να διασφαλίσει την έγγραφη συναίνεσή τους κατά τα ανωτέρω και αυτή έχει αποβεί ατελέσφορη.

Για την ίδρυση του ΕΠ υποβάλλεται στην αρμόδια Διεύθυνση της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας αίτηση από την ενδιαφερόμενη εταιρία, η οποία συνοδεύεται από Επιχειρηματικό Σχέδιο που περιλαμβάνει ιδίως: (α) Τεχνοοικονομική μελέτη σκοπιμότητας-βιωσιμότητας, (β) Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων στην οποία τεκμηριώνεται η προτεινόμενη θέση και η συμβατότητα με τις χρήσεις γης της γύρω περιοχής του ΕΠ, (γ) Μελέτη τεχνικής οργάνωσης της προτεινόμενης έκτασης, (δ) Τεχνικές προμελέτες των έργων υποδομής, (ε) Σχέδια, όπου αποτυπώνονται οι υποδομές και τα δίκτυα, (στ) Έγγραφα και στοιχεία από τα οποία προκύπτει ότι η εταιρία έχει διασφαλίσει την απαιτούμενη έκταση, και (ζ) Σχέδιο Κανονισμού Λειτουργίας του ΕΠ.

Η έγκριση ανάπτυξης του ΕΠ γίνεται με Κοινή Υπουργική Απόφαση, κατόπιν γνωμοδότησης του οικείου Περιφερειακού Συμβουλίου και της Εκτελεστικής Επιτροπής του Οργανισμού Ρυθμιστικού Σχεδίου, και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Σημειώνεται ότι η ανάπτυξη ΕΠ μπορεί να γίνει με ΣΔΙΤ, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του Ν.3389/2005.

Η ίδρυση και οργάνωση των ΕΠ όπως και η συμπλήρωση ή αναβάθμιση των υποδομών των υφιστάμενων Οργανωμένων Υποδοχέων Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων, θεωρείται παραγωγική επένδυση, αντιμετωπίζεται ως επένδυση που ακολουθεί τα αποτελέσματα της οικείας νομοθεσίας, ιδίως των Ν.3614/2007 (Α' 267) και 3908/2011 (Α' 8), περί χορήγησης ενισχύσεων για την προώθηση της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης και την περιφερειακή σύγκλιση και δύναται να επιχορηγείται από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, είτε η επιχορήγηση καλύπτεται από εθνικούς πόρους είτε από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης είτε από οποιαδήποτε μορφή χρηματοδότησης. Η επιχορήγηση εγκρίνεται με Υπουργική Απόφαση ύστερα από γνωμοδότηση επιτροπής. Με την απόφαση καθορίζονται το ύψος των δαπανών που γίνονται δεκτές ως επιλέξιμες και αναγράφονται οι όροι και το ποσοστό της επιχορήγησης. Επιλέξιμες δαπάνες είναι οι δαπάνες που αφορούν: (α) στην εκπόνηση μελετών και σχεδίων υποδομών, (β) στην εκπόνηση της πολεοδομικής μελέτης και της πράξης εφαρμογής (όπου εφαρμόζονται), (γ) στην κατασκευή έργων υποδομής, (δ) στην κατασκευή κοινόχρηστων και κοινωφελών υποδομών και εγκαταστάσεων και στη διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου, (ε) στις ηλεκτρομηχανολογικές και λοιπές εγκαταστάσεις, (στ) στον εξοπλισμό ηλεκτρονικής διαχείρισης των υποδομών και στη χρήση σύγχρονων τεχνολογικών υποδομών επικοινωνιών και πληροφορικής, (ζ) στις δαπάνες έργων υδροληψίας εντός και εκτός των ορίων του ΕΠ και δαπάνες σύνδεσης με αυτά ως και με δίκτυα ενεργειακά και τηλεπικοινωνιακά, (η) στις δαπάνες έργων επεξεργασίας και διάθεσης αποβλήτων εντός και εκτός των ορίων του ΕΠ και δαπάνες σύνδεσης με αυτά, (θ) στις δαπάνες για την επίβλεψη και διοίκηση του έργου, (ι) στη δαπάνη κτήσης γης για ποσοστό μέχρι 10% του κόστους των τεχνικών έργων, και (ια) στις δαπάνες για την εξυγίανση του εδάφους από προηγούμενη ρύπανση και στην αποκατάσταση του περιβάλλοντος. Η ίδια συμμετοχή, στην οποία δεν περιλαμβάνεται η αξία της γης, δεν μπορεί να είναι κατώτερη του 25% του συνολικού προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου

και καλύπτεται από το αρχικά καταβληθέν μετοχικό κεφάλαιο (πέραν του ελάχιστου απαιτούμενου για την ίδρυση της εταιρείας) και με αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου.

Επιχειρηματικά Πάρκα μπορεί να ιδρύονται και σε περιοχές με εγκεκριμένες πολεοδομικές μελέτες βάσει του Ν.1337/1983 (Α' 33) ή άλλων νόμων, εφόσον υπάρχει συμβατότητα ως προς τις χρήσεις γης. Επίσης, με Κοινή Υπουργική Απόφαση περιοχές άτυπων βιομηχανικών συγκεντρώσεων μπορεί να χαρακτηρίζονται ως περιοχές που χρήζουν περιβαλλοντικής εξυγίανσης. Για το χαρακτηρισμό προηγείται υποβολή σχετικής μελέτης, η οποία συντάσσεται είτε από τον οικείο ΟΤΑ είτε από ιδιώτη που έχει έννομο συμφέρον είτε από τα αρμόδια Επιμελητήρια είτε από το Υπουργείο Οικονομίας. Στις περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως περιοχές που χρήζουν λειτουργικής ή περιβαλλοντικής εξυγίανσης, μπορεί να ιδρυθεί «Επιχειρηματικό Πάρκο Εξυγίανσης» (ΕΠΕ).

II-5. Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις ΑΠΕ

Το Ειδικό Πλαίσιο για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ) εγκρίθηκε με την υπ' αριθ. 49828/12-11-2008 απόφαση της Επιτροπής Συντονισμού της Κυβερνητικής Πολιτικής στον τομέα του χωροταξικού σχεδιασμού και της αειφόρου ανάπτυξης (ΦΕΚ 2464/Β/03-12-2008) και περιλαμβάνει τις ακόλουθες ρυθμίσεις κατά τομέα:

α) Αιολική Ενέργεια: Ο Νομός Ημαθίας όπως και οι υπόλοιποι Νομοί της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας δεν συμπεριλαμβάνονται στις Περιοχές Αιολικής Προτεραιότητας (ΠΑΠ) και στις Περιοχές Αιολικής Καταλληλότητας (ΠΑΚ) που προσδιορίζονται και χωροθετούνται στον εθνικό χώρο με βάση το εν δυνάμει εκμεταλλεύσιμο αιολικό δυναμικό τους και τα ιδιαίτερα χωροταξικά και περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά τους, δηλαδή διαθέτουν συγκριτικά πλεονεκτήματα για την εγκατάσταση αιολικών σταθμών (ύπαρξη εκμεταλλεύσιμο αιολικού δυναμικού, αυξημένη ζήτηση εγκατάστασης Α/Γ κλπ), ενώ ταυτόχρονα προσφέρονται από απόψεως επίτευξης των χωροταξικών στόχων.

β) Χωροθέτηση μικρών Υδροηλεκτρικών έργων: Δεν περιλαμβάνεται η πεδινή περιοχή του Νομού Ημαθίας. Οι περιοχές αξιοποίησης υδατικού δυναμικού εντοπίζονται κυρίως σε ημιορεινές και ορεινές περιοχές (δασικές ή χέρσες εκτάσεις), όπου η ύπαρξη του φυσικού πόρου (νερό) σε συνδυασμό με την υψομετρική διαφορά που επιπυγχάνεται από το σημείο υδροληψίας μέχρι τον σταθμό παραγωγής ενέργειας, εξασφαλίζουν την σκοπιμότητα και βιωσιμότητα του έργου.

γ) Χωροθέτηση εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της Ηλιακής Ενέργειας: Στο Πλαίσιο αναφέρεται ότι, ως περιοχές προτεραιότητας για τη χωροθέτηση εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της ηλιακής ενέργειας (Φωτοβολταϊκά πεδία) μπορεί ενδεικτικά να θεωρηθούν «οι γυμνές και άγονες περιοχές σε χαμηλό υψόμετρο της ηπειρωτικής και της νησιωτικής χώρας, κατά προτίμηση αθέατες από πολυσύχναστους χώρους, και με δυνατότητες διασύνδεσης με το Δίκτυο ή το Σύστημα». Ενώ, ως ζώνες αποκλεισμού για τη χωροθέτηση εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της ηλιακής ενέργειας, δηλαδή ζώνες στις οποίες πρέπει να αποκλείεται η εγκατάστασή τους, ορίζονται οι εξής κατηγορίες περιοχών:

- Τα κηρυγμένα διατηρητέα μνημεία της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς και τα άλλα μνημεία μείζονος σημασίας, καθώς και οι οριοθετημένες αρχαιολογικές ζώνες προστασίας Α που έχουν καθορισθεί κατά τις διατάξεις του άρθρου 91 του ν. 1892/1991 ή καθορίζονται κατά τις διατάξεις του ν. 3028/2002.
- Οι περιοχές απολύτου προστασίας της φύσης και του τοπίου που καθορίζονται κατά τις διατάξεις των άρθρων 19 παρ. 1 και 2 και 21 του ν. 1650/1986.
- Οι πυρήνες των Εθνικών Δρυμών, τα κηρυγμένα μνημεία της φύσης και τα αισθητικά δάση που δεν περιλαμβάνονται στις περιοχές της προηγούμενης περιπτώσεως.
- Οι οικότοποι προτεραιότητας περιοχών της επικράτειας που έχουν ενταχθεί στον κατάλογο των τόπων κοινοτικής σημασίας του δικτύου ΦΥΣΗ 2000 σύμφωνα με την απόφαση 2006/613/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 259 της 21.9.2006, σ. 1).
- Τα δάση και οι γεωργικές γαίες υψηλής παραγωγικότητας όπως προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 56 του Ν.2637/1998 όπως ισχύουν.
- Άλλες περιοχές ή ζώνες που υπάγονται σε ειδικό καθεστώς χρήσεων γης.

δ) Χωροθέτηση εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της ενέργειας από βιομάζα ή βιοαέριο: Ως προνομιακές περιοχές χωροθέτησης εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της ενέργειας από βιομάζα ή βιοαέριο, θεωρούνται ενδεικτικά, οι χώροι που ευρίσκονται πλησίον γεωργικών εκμεταλλεύσεων παραγωγής της πρώτης ύλης, ΧΥΤΑ, εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων, μεγάλων κτηνοτροφικών ή πτηνοτροφικών μονάδων, μονάδων παραγωγής χαρτοπολτού, μονάδων παραγωγής χυμών και τοματοπολτού, πάσης φύσεως γεωργικών ή κτηνοτροφικών βιομηχανιών, ζωοτροφών, κλπ. Οι ελάχιστες αποστάσεις εγκατάστασης από οικισμούς είναι: Για τις μονάδες έως 500 kW_e (μη οχλούσες δραστηριότητες) δεν τίθεται κανένας περιορισμός. Για τις μονάδες άνω των 500 kW_e, απαγορεύεται η εγκατάστασή τους σε περιοχές εντός εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων, εντός οικισμών και εντός θεσμοθετημένης περιοχής οργανωμένης δόμησης α' ή β' κατοικίας, εκτός αν η εγκατάσταση προορίζεται για εκπαιδευτικούς ή πιλοτικούς σκοπούς (μέχρι 5 MW). Για τις μονάδες μέσης όχλησης (>5 MW) εφαρμόζονται οι ελάχιστες αποστάσεις που ισχύουν για τις βιομηχανικές εγκαταστάσεις. Εντός οριοθετημένης ζώνης (π.χ. Επιχειρηματικά Πάρκα) επιτρέπεται η εγκατάσταση.

ε) Χωροθέτηση εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της γεωθερμικής ενέργειας: Η χωροθέτηση εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της γεωθερμικής ενέργειας είναι απόλυτα συνυφασμένη με την ύπαρξη γεωθερμικού πεδίου στο οποίο εντοπίζεται αυτοτελές γεωθερμικό δυναμικό. Από το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό με τη σπανιότητα της σχετικής ενεργειακής ύλης, ως περιοχές προτεραιότητας για τη χωροθέτηση εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της γεωθερμικής ενέργειας ορίζονται οι περιοχές της χώρας που διαθέτουν εκμεταλλεύσιμο γεωθερμικό δυναμικό.

II-6. Ειδικό πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού για τις Υδατοκαλλιέργειες

Το ειδικό πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις υδατοκαλλιέργειες και η στρατηγική μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων αυτού (ΚΥΑ 31722/04-11-2011, ΦΕΚ Β' 2505/04-11-2011), περιλαμβάνει κατευθύνσεις, κανόνες και κριτήρια για τη χωρική διάρθρωση, οργάνωση και ανάπτυξη του κλάδου των υδατοκαλλιεργειών στον ελληνικό χώρο και των αναγκαίων προς τούτο υποδομών, με στόχο τη διασφάλιση της προστασίας του περιβάλλοντος και της ανταγωνιστικότητας του κλάδου. Συγκεκριμένα, περιλαμβάνει κατευθύνσεις, για το εθνικό πρότυπο χωροταξικής οργάνωσης της υδατοκαλλιεργητικής δραστηριότητας με εξειδίκευση ανά τύπο καλλιέργειας (υδατοκαλλιέργεια θαλασσινών ειδών, οστρακοκαλλιέργεια, υδατοκαλλιέργειες ειδών γλυκών υδάτων και καλλιέργειες υδρόβιων οργανισμών σε φυσικά υφάλμυρα οικοσυστήματα), κατευθύνσεις για το καθεστώς και τους όρους χωροθέτησης υποδοχών και μονάδων του τομέα, κριτήρια και συμβατότητες χωροθέτησης τόσο των υποδοχών όσο και των μεμονωμένων μονάδων σε σχέση με τα χαρακτηριστικά του φυσικού και του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και κατευθύνσεις για τον υποκείμενο χωροταξικό σχεδιασμό.

Στον πρωτογενή τομέα κατατάσσονται οι δραστηριότητες της καθαυτή παραγωγής σε θαλάσσιο ή χερσαίο χώρο. Στον δευτερογενή οι δραστηριότητες που συνδέονται με την υποστήριξη της παραγωγικής διαδικασίας, τη συσκευασία και την επεξεργασία των παραγόμενων προϊόντων. Στον τριτογενή κατατάσσονται οι δραστηριότητες διακίνησης, και εμπορίας των παραγόμενων προϊόντων. Η ΚΥΑ αφορά τα θέματα κύρια του πρωτογενή τομέα και δευτερευόντως του δευτερογενή, εφόσον οι δραστηριότητες συνδέονται με τις υποστηρικτικές υποδομές.

Βασικός στόχος του Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού αποτελεί η στήριξη της υδατοκαλλιεργητικής δραστηριότητας με βιώσιμο τρόπο και η προστασία των περιοχών στις οποίες αναπτύσσονται με συμβατές δραστηριότητες, με κατευθύνσεις για την επίτευξή του:

Τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των υδατοκαλλιεργειών, με τον εκσυγχρονισμό των υφιστάμενων μονάδων και την εφαρμογή μεθόδων διαχείρισης πιο φιλικών προς το περιβάλλον, την ίδρυση νέων μονάδων σε κατάλληλες θέσεις είτε μεμονωμένα, ιδιαίτερα σε περιοχές που δεν αναμένονται σημαντικές πιέσεις ή και παρουσιάζουν αναπτυξιακή υστέρηση, είτε σε οργανωμένους υποδοχείς, και τη σταδιακή απομάκρυνση όσων λειτουργούν σε ακατάλληλες θέσεις με την παροχή σχετικών κινήτρων. Κατά τις διαδικασίες αυτές, πρέπει να λαμβάνεται ιδιαίτερη μέριμνα προκειμένου η προσαρμογή να μην έχει αρνητικές επιπτώσεις στη βιωσιμότητα του κλάδου.

Την προώθηση Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών (Π.Ο.Α.Υ.) σε περιοχές μεγάλης συγκέντρωσης υδατοκαλλιεργειών, με στόχο την ορθολογική διαχείριση και ανάπτυξή τους, την επίτευξη οικονομικών κλίμακας και τη δημιουργία σύγχρονων εγκαταστάσεων υποστήριξης (αποθηκευτικοί χώροι, συσκευαστήρια, ιχθυογεννητικοί σταθμοί, κ.ά.).

Την ανάπτυξη υδατοκαλλιεργειών σε λιμνοθάλασσες, σε λίμνες καθώς και σε εκβολικά συστήματα ποταμών κατά τρόπο συμβατό με το ευαίσθητο περιβάλλον των περιοχών αυτών και την παραγωγική τους ικανότητα.

Ο Θερμαϊκός κόλπος χαρακτηρίζεται ιδιαίτερα αναπτυσσόμενος στο κλάδο της οστρακοκαλλιέργειας. Υπάρχουν κατατεθειμένες τρεις μελέτες για τη θεσμοθέτηση Π.Ο.Α.Υ. (Θεσσαλονίκης, Ημαθίας, Πιερίας) και είναι ώριμες για θεσμοθέτηση.

Τα κριτήρια τα οποία πρέπει να πληροί η θέση εγκατάστασης μονάδας οστρακοκαλλιέργειας είναι τα ύδατα να έχουν κριθεί κατάλληλα για τη διαβίωση και εκτροφή οστρακοειδών. Η ποιότητα των υδάτων κρίνεται και από το επίπεδο παρουσίας πλαγκτού και χλωροφύλλης, κατάλληλο είδος βυθού (για ορισμένες μεθόδους καλλιέργειας), κατάλληλα βάθη, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες παραμέτρους, παρουσία ρευμάτων για την ικανοποιητική ανανέωση των υδάτων, κυματισμό που επιτρέπει τη διαχείριση της μονάδας. Καθώς και η πρόσβαση στην ξηρά και η δυνατότητα κατασκευής εγκαταστάσεων ελλιμενισμού (προβλήτας) σε θέση εγγύς της μονάδας.

Ο Φορέας της ΠΟΑΥ μπορεί να έχει οποιαδήποτε νομική μορφή, για την υποβολή αίτησης χαρακτηρισμού και οριοθέτησης ΠΟΑΥ. Δεν μισθώνει το θαλάσσιο χώρο. Γνωμοδοτεί τεκμηριωμένα για τη δυνατότητα ή μη εγκατάστασης νέων μονάδων εντός της ΠΟΑΥ και υποδεικνύει τις θέσεις χωροθέτησής τους καθώς και την έκτασή τους. Ασκεί τη διαχείριση του υποδοχέα και υλοποιεί τους όρους του Π.Δ. έγκρισης της ΠΟΑΥ. Η διαχείριση αφορά στη λειτουργία των παραγωγικών μονάδων, στη διαχείριση των εκτάσεων υδρανάπαυσης, στην παρακολούθηση της ποιότητας του θαλασσίου περιβάλλοντος, στην εφαρμογή από τον ίδιο και την κάθε μονάδα των όρων και προϋποθέσεων που τέθηκαν κατά τη θεσμοθέτηση της ΠΟΑΥ. Δεν υποκαθιστά τις Κρατικές Ελεγκτικές Αρχές αλλά τις επικουρεί. Οι αρμοδιότητες του φορέα διαχείρισης της ΠΟΑΥ καταγράφονται στο καταστατικό και στον κανονισμό λειτουργίας του. Λειτουργεί συμβουλευτικά στους παραγωγούς και γνωμοδοτικά προς τον Γ.Γ Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ώστε ο τελευταίος να συνεκτιμήσει τις σχετικές απόψεις κατά τη μίσθωση των θαλάσσιων εκτάσεων. Δρομολογεί το αίτημα παραχώρησης αιγιαλού και παραλίας για την έκδοση άδειας εκτέλεσης έργων για την υλοποίηση των χερσαίων συνοδών υποδομών της ΠΟΑΥ που προβλέπει το Π.Δ. καθορισμού της και ασκεί τη διαχείριση εκείνων που είναι σε κοινή χρήση, ενώ παρακολουθεί τη λειτουργία όσων η χρήση ασκείται από τρίτους, ώστε να διασφαλίζεται η τήρηση των όρων του Π.Δ. της ΠΟΑΥ. Η συμμετοχή κρατικών φορέων σε φορέα διαχείρισης είναι δυνατή, με εποπτικό ρόλο.

Για την έγκριση της ΠΟΑΥ απαιτείται η κατάθεση Κανονισμού Λειτουργίας της, την ευθύνη του οποίου έχει ο φορέας. Ο «Κανονισμός Λειτουργίας» ρυθμίζει τη διαχείριση και λειτουργία της ΠΟΑΥ και των εγκατεστημένων σε αυτήν κύριων, συνοδών και υποστηρικτικών εγκαταστάσεων.

Αίτηση χαρακτηρισμού και οριοθέτησης: Για να υποβάλλει αίτηση χαρακτηρισμού και οριοθέτησης, ο φορέας της ΠΟΑΥ θα πρέπει να έχει εξασφαλίσει τη δυνατότητα μακροχρόνιας χρήσης μέσω μίσθωσης στους παραγωγούς ή βεβαίωσης παραχώρησης από την αρμόδια αρχή και τη συναίνεση των παραγωγών που έχουν μισθώσει τουλάχιστον το 60% της παραγωγικής έκτασης της ΠΟΑΥ. Η διαδικασία

κινείται με την υποβολή πρότασης του φορέα στο Υ.Π.Ε.Κ.Α. – Δ/νση Χωροταξίας. Η πρόταση αφορά σε συγκεκριμένη περιοχή, στις μορφές καλλιέργειας ή εκτροφής, στα είδη και στη συνολική επιτρεπόμενη δυναμικότητα των μονάδων της Π.Ο.Α.Υ. όπως προσδιορίζεται από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις και συνοδεύεται από φάκελο που μεταξύ άλλων περιλαμβάνει Τεχνικοοικονομική Μελέτη και Μελέτη Σκοπιμότητας-Βιωσιμότητας.

Ο χαρακτηρισμός και η οριοθέτηση των Π.Ο.Α.Υ. γίνεται με Π.Δ. μετά από εισήγηση του Υ.Π.Ε.Κ.Α. και του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

Στις περιπτώσεις χαρακτηρισμών ως προστατευόμενων περιοχών, προβλέπονται συγκεκριμένοι όροι και προϋποθέσεις ώστε η υδατοκαλλιεργητική δραστηριότητα να συμβάλει και να διασφαλίζει τις φυσικές – περιβαλλοντικές – οικολογικές διεργασίες που διέπουν τις περιοχές αυτές, καθώς και την υδατοκαλλιεργητική δραστηριότητα που αναπτύσσεται εντός αυτών.

Η βιώσιμη υδατοκαλλιέργεια μπορεί να συνυπάρχει με τις ζώνες “Natura 2000” και μπορεί υπό προϋποθέσεις ακόμη και να συμβάλει θετικά στη διαχείρισή τους στις περιπτώσεις που το επιτρέπουν οι στόχοι προστασίας και τα διαχειριστικά σχέδια της κάθε περιοχής.

Σε αντίθεση με τις θαλάσσιες υδατοκαλλιέργειες για τις οποίες προσδιορίζονται οι κατάλληλες περιοχές για την ανάπτυξή τους (ΠΑΥ), η ανάπτυξη της υδατοκαλλιέργειας στους υφάλμυρους σχηματισμούς (λιμνοθάλασσες, αύλακες, κανάλια, κλπ.) αλλά και στα λοιπά εσωτερικά ύδατα της χώρας (λίμνες, ποτάμια, πηγές) δεν απαιτεί ανάλογο προσδιορισμό, αφενός γιατί, σε αντίθεση με το μεγάλο μήκος της παράκτιας ζώνης, οι περιοχές των υφάλμυρων σχηματισμών καθώς και οι περιοχές με δυνατότητα ανάπτυξης υδατοκαλλιεργειών σε γλυκέα ύδατα είναι περιορισμένες σε επίπεδο χώρας (σε έκταση και αριθμό), εφ’ ετέρου είναι προσδιορισμένες από τις φυσικές – περιβαλλοντικές – οικολογικές διεργασίες που διέπουν τις περιοχές αυτές και είναι εκ φύσεως κατάλληλες για την ανάπτυξη υδατοκαλλιέργειας.

Η ανάπτυξη της υδατοκαλλιέργειας στα εσωτερικά ύδατα της χώρας σε συνδυασμό με τις δυνατότητες ανάπτυξης εναλλακτικού τουρισμού, ως συμπληρωματικής δραστηριότητας (αλιευτικός τουρισμός, ιχθυοτουρισμός), την αναψυχή και την περιβαλλοντική εκπαίδευση, σύμφωνα με τη διεθνή εμπειρία και επιτυχημένη πρακτική, έχει θετικό ρόλο στην τοπική οικονομία και κοινωνία.

II-7. Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Κεντρικής Μακεδονίας

Το Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (ΠΧΣΑΑ-ΠΚΜ) εγκρίθηκε με την υπ' αριθ. 674/12-01-2004 απόφαση Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ (ΦΕΚ 218/Β/06-02-2004).

II-7.1 Χωροταξική Διάκριση-Οργάνωση της Περιφέρειας

Τα οικιστικά κέντρα της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας διακρίνονται σε τέσσερα (4) επίπεδα. Η Μητροπολιτική Περιοχή της Θεσσαλονίκης αποτελεί το μοναδικό κέντρο 1^{ου} επιπέδου, οι πρωτεύουσες των Νομών, όπως η Βέροια, αποτελούν κέντρα 2^{ου} επιπέδου, λοιπές πόλεις, όπως η Νάουσα και η Αλεξάνδρεια στο Νομό Ημαθίας, αποτελούν κέντρα 3^{ου} επιπέδου, και όλες οι έδρες των Καποδιστριακών Δήμων που δεν κατατάσσονται σε κάποιο από τα τρία παραπάνω επίπεδα αποτελούν κέντρα 4^{ου} επιπέδου. Μεταξύ των κέντρων 4^{ου} επιπέδου, πολλοί οικισμοί εμφανίζουν δυναμισμό που τους καθιστά τοπικά κέντρα ανάπτυξης στην άμεση περιοχή επιρροής τους (ως τέτοια στο Νομό Ημαθίας αναφέρονται το Πλατύ, το Μακροχώρι, η Μελίκη, το Αγγελοχώρι και το Ζερβοχώρι).

Για τα αστικά κέντρα (2^{ου} και 3^{ου} επιπέδου) του Νομού Ημαθίας, το Περιφερειακό Πλαίσιο, καθορίζει την επιχειρηματική και αναπτυξιακή υποδομή που απαιτείται ή που θα πρέπει να ενισχυθεί, ως εξής:

Περιοχή	Αναπτυξιακός Ρόλος	Επιχειρηματικές & Αναπτυξιακές Υποδομές	Προωθητικές Δραστηριότητες
Βέροια	Νομαρχιακό Κέντρο Ανάπτυξης	Σύνδεση με κύριες οδικούς άξονες, Σιδηροδρομικό δίκτυο.	Υπηρεσίες προς τις Αγροτικές δραστηριότητες, Μεταποίηση, Μεταφορές, Εμπόριο.
Νάουσα	Κέντρο Τοπικής Ανάπτυξης	Σιδηροδρομικό Δίκτυο.	Μεταποίηση, Υπηρεσίες προς τις Αγροτικές δραστηριότητες.
ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ	Κέντρο Τοπικής Ανάπτυξης	Σύνδεση με ΠΑΘΕ και Εγνατία Οδό, Σιδηροδρομικό δίκτυο.	Υπηρεσίες στις Αγροτικές δραστηριότητες.

II-7.2 Κατευθύνσεις για την προστασία και ανάδειξη του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος

Τα περιβαλλοντικά προβλήματα που καταγράφονται στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας αφορούν κατά κύριο λόγο τη ρύπανση των υδάτινων αποδεκτών, η οποία οφείλεται στην ανεξέλεγκτη διάθεση λυμάτων προερχομένων είτε από παραγωγικές δραστηριότητες (γεωργία, μεταποίηση), είτε από οικιακή δραστηριότητα λόγω ανεπαρκούς εξοπλισμού των αστικών κέντρων. Η υπεράντληση αποτελεί μια ακόμα παράμετρο υποβάθμισης του υδατικού δυναμικού. Ειδικότερα, τα σημαντικότερα προβλήματα που καταγράφονται είναι τα εξής: [...] Ο ποταμός Λουδίας δέχεται ακατέργαστα οικιακά λύματα από τα Γιαννισά, την Κρύα Βρύση κλπ, με αποτέλεσμα ρύπανση και υποβάθμιση της ποιότητας των νερών. Στον Αλιάκμονα εκβάλλει η περιφερειακή τάφρος 66, μεταφέροντας σ' αυτόν τα λύματα που συλλέγει στη διαδρομή της από την ευρύτερη περιοχή (Έδεσσα, Σκύδρα, Νάουσα, Βέροια κλπ). Ας σημειωθεί ότι οι δελταϊκοί σχηματισμοί των τριών αυτών ποταμών, Αξιού, Λουδία και Αλιάκμονα, προστατεύονται βάσει της σύμβασης Ramsar. Ο κόλπος του Θερμαϊκού, πέραν των ρύπων που καταλήγουν σ' αυτόν μέσω των ποτάμιων συστημάτων, δέχεται το σύνολο των ρύπων,

λυμάτων, βιοτεχνικών και βιομηχανικών αποβλήτων της μείζονος περιοχής Θεσσαλονίκης, με αποτέλεσμα να εμφανίζει χρόνια κατάσταση ρύπανσης. Η ολοκληρωμένη διαχείριση της συλλογής, επεξεργασίας και διάθεσης λυμάτων (δημιουργία βιολογικών καθαρισμών, κλπ) θα ανακουφίσει σημαντικά τους υδάτινους αποδέκτες. Απαιτούνται όμως ταυτόχρονα ρυθμίσεις συμβατότητας χρήσεων και λειτουργιών, ιδιαίτερα σε περιοχές βιοτόπων, λιμνών, λιμνοθαλασσών, ποταμών, κλπ.

Στο σκέλος της προστασίας και ανάδειξης του αρχαιολογικού, βυζαντινού και οθωμανικού μνημειακού αποθέματος αναφέρεται η ανάγκη ολοκλήρωσης της καταγραφής και αποτύπωσης δικτύου Αρχαιολογικών και Μνημειακών Χώρων-Ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός Μουσείων, καθώς και η ανάδειξη του νεότερου ενδιαφέροντος οικιστικού και μνημειακού αποθέματος.

Για την ενίσχυση σύγχρονων πολιτιστικών υποδομών, οι στόχοι είναι: ο καθορισμός πολιτιστικής πολιτικής και δικτύου χώρων υποδοχής των υποδομών περιφερειακής κλίμακας η εξειδίκευση του ρόλου των οικισμών, η ενίσχυση τοπικών θεσμών και της λαϊκής παράδοσης, η αποκέντρωση πολιτιστικών εκπαιδευτικών και ερευνητικών λειτουργιών και η σύνθεση δράσεων Πολιτισμού Τουρισμού και Προστασίας Περιβάλλοντος.

Η ένταση με την οποία ασκούνται οι ανθρώπινες δραστηριότητες δημιουργεί τελείως διαφορετικού χαρακτήρα προβλήματα υπερανάπτυξης και καταστροφής του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος στις αστικές, περιαστικές παράκτιες και κατά μήκος του βασικού δικτύου επικοινωνιών περιοχές και υποανάπτυξης ή στασιμότητας στις υπόλοιπες.

Στα πλαίσια του Χωροταξικού Σχεδιασμού διαπιστώνεται ότι επείγει η εφαρμογή μιας ρυθμιστικής πολιτικής χρήσεων γης, που να συνδέεται με την αναπτυξιακή διαδικασία. Θα πρέπει να εγκαταλειφθεί η μεθοδολογία της γραμμικής εξάπλωσης δραστηριοτήτων και να παρθούν μέτρα για την προστασία της αγροτικής γης και των αγροτικών τοπίων.

Στο Νομό Ημαθίας σημειώνεται ότι πρέπει να υλοποιηθεί ο πολιτιστικός άξονας Βεργίνας-Βαρβάρας-Βέροιας-Νάουσας που μπορεί να συνδυαστεί με την αξιοποίηση του ορεινού όγκου του Βερμίου, δημιουργώντας την πιο ολοκληρωμένη ίσως παρέμβαση στους τομείς πολιτισμού τουρισμού αναψυχής προστασίας φυσικού περιβάλλοντος. Στην περιοχή των δελταικών σχηματισμών Αξιού, Λουδία, Αλιάκμονα, στην οποία περιλαμβάνεται και η άμεση περιβάλλουσα ζώνη τόπων και οικισμών επιβάλλεται η συνολική διαχείριση και προστασία των υγροτόπων. Γι' αυτό προβλέπεται: η εγκαθίδρυση συστήματος ελέγχου των γεωργικών εισροών για το σταδιακό δεκαετές πρόγραμμα απορρύπανσης των εδαφών και των νερών (σύστημα πιστοποίησης, ελεγχόμενη άρδευση), η συγκέντρωση και απαγωγή προς τελική διαχείριση των αποβλήτων των μεταποιητικών μονάδων, η διαχείριση των μεγάλων ποσοτήτων βιομάζας των κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων, η σταδιακή απορρύπανση των εσωτερικών υδάτων θα αναδείξει ποταμούς, λίμνες και υγρότοπους σε πεδίο σημαντικών παραγωγικών δραστηριοτήτων απόλυτα συμβατό με τις αρχές της αειφορίας και τις συνθήκες της βιώσιμης ανάπτυξης και η οργάνωση και ο εκσυγχρονισμός της λειτουργίας των υδατοκαλλιεργειών.

II-7.3 Εγνατία Οδός και Κάθετοι Άξονες

Η Εγνατία Οδός αποτελεί το σημαντικότερο νέο οδικό έργο της χώρας, συνδέει τις τέσσερις Περιφέρειες της Βορείου Ελλάδος, από την Περιφέρεια Ηπείρου μέχρι την Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης. Με κομβικό σημείο τη σύνδεσή της με τον ΠΑΘΕ και το μητροπολιτικό κέντρο της Θεσσαλονίκης, προσφέρει την υποδομή για την ανάπτυξη ενός νέου αναπτυξιακού άξονα, που θα συνδέει τα αστικά κέντρα, από την Ηγουμενίτσα μέχρι την Αλεξανδρούπολη. Πέραν της διαπεριφερειακής και ενδοπεριφερειακής σημασίας της, η Εγνατία Οδός εντάσσεται θεσμικά και λειτουργικά στο ευρύτερο Διευρωπαϊκό Δίκτυο, του οποίου και αποτελεί το νοτιότερο άξονα, συνδέοντας την Αδριατική με το Ευρωπαϊκό τμήμα της Τουρκίας και την Κωνσταντινούπολη, αποκτώντας ένα διεθνή ρόλο. Η σύνδεση με τους κύριους διαδρόμους του Διευρωπαϊκού Δικτύου Χ, IV, IX επιτυγχάνεται με εννέα κάθετους άξονες οι οποίοι προσφέρουν, κατά μήκος του συνοριακού χώρου, συνδέσεις με την Αλβανία, την ΠΓΔΜ, τη Βουλγαρία και την Τουρκία.

Διαπεριφερειακή Διάσταση: Δια του συστήματος Εγνατία-ΠΑΘΕ-Κάθετοι Άξονες προσφέρεται εν δυνάμει η διέξοδος της ΠΓΔΜ αλλά και της Βουλγαρίας προς το νότο, το λιμένα της Θεσσαλονίκης και τον ευρύτερο χώρο της Ανατολικής Μεσόγειου. Η χωρική και αναπτυξιακή ολοκλήρωση και η αντίστοιχη αύξηση της σημασίας της Περιφέρειας θα εξαρτηθεί και από εξωγενείς αναπτυξιακούς και γεωπολιτικούς παράγοντες περιφερειών των Βαλκανικών χωρών. Αυτή η προοπτική προσδίδει στην Εγνατία αναπτυξιακό χαρακτήρα, αναδεικνύοντάς την, από απλό διάδρομο διαμπερούς διέλευσης οχλούσας εμπορευματικής κυκλοφορίας, σε στοιχείο αναπτυξιακής υποδομής.

Ενδοπεριφερειακή Διάσταση: Το δίκτυο ΠΑΘΕ Εγνατία Κάθετοι Άξονες καλύπτει κεντρικά τους νομούς Κιλκίς, Πιερίας, Σερρών, ενώ οι νομοί Ημαθίας και Πέλλας εξυπηρετούνται κυρίως από δευτερεύοντα δίκτυα εθνικού επιπέδου. Ωστόσο ο άξονας της Εγνατίας εξυπηρετεί το νότιο τμήμα του Νομού Ημαθίας (Α/Κ Κλειδίου, Α/Κ Βέροιας). Η κάλυψη αυτή σε κάποιο βαθμό έχει επιπτώσεις στη διεύρυνση του ημερήσιου συστήματος μετακινήσεων, τις σχέσεις τόπου κατοικίας / τόπου εργασίας και ιδιαίτερα για τα οικιστικά κέντρα που βρίσκονται επί των αξόνων και σε γεινίαση με τους ανισόπεδους κόμβους των κλειστών αυτοκινητοδρόμων.

Πιέσεις στις Χρήσεις γης: Σε πιο τοπικό επίπεδο, ο άξονας της Εγνατίας μαζί με τους κλάδους Καθέτων Αξόνων επιδρά στις χρήσεις γης, ασκώντας πιέσεις κατά μήκος του διαδρόμου διέλευσης καθώς και στις περιοχές όπου αναπτύσσονται τα μεγάλα αλλά και τα μεσαία αστικά κέντρα. Οι πιέσεις δεν είναι ομοιόμορφες. Μια και ο κύριος άξονας είναι κλειστού τύπου, οι πιέσεις ασκούνται στους κόμβους και κυρίως σε αυτούς που έχουν στρατηγική θέση σε σχέση με τα αστικά κέντρα. Στα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού είναι απαραίτητο, στις περιοχές αυτές, να ληφθούν μέτρα οργάνωσης των χρήσεων γης. Στους κλάδους του δικτύου όπου οι δρόμοι δεν είναι κλειστοί αυτοκινητόδρομοι, θα πρέπει να ελεγχθεί η κατά τυχαίο τρόπο γραμμική ανάπτυξη παρόδιων χρήσεων.

Σχέση πρωτεύοντος δικτύου Εγνατίας-ΠΑΘΕ και χωροθέτησης παραγωγικών δραστηριοτήτων: Η χωρική διάταξη του οδικού δικτύου καθορίζει ορισμένα από τα κριτήρια χωροθέτησης σημαντικών παραγωγικών δραστηριοτήτων, είτε αυτές εγκαθίστανται οργανωμένα (π.χ. ΒΕΠΕ, ΒΙΠΕ) είτε ορίζονται ως ζώνες χρήσεων γης με διακεκριμένα επίπεδα όχλησης. Η εγγύτητα στο πρωτεύον δίκτυο καθώς και η κατάλληλη συγκοινωνιακή σύνδεση, αποτελούν στοιχεία κατευθύνσεων χωροθετήσεων για τα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού.

II-7.4 Υπόλοιπο οδικό δίκτυο

Το υπόλοιπο οδικό δίκτυο (Εθνικό-Νομαρχιακό) και η ιεραρχημένη λειτουργική σύνδεσή του με το σύστημα Εγνατία- ΠΑΘΕ-Κάθετοι Άξονες, χρήζει ιδιαίτερης μέριμνας ώστε να αποφευχθεί το σύνθητες φαινόμενο της εγκατάλειψης και κατάρρευσής του. Η ορθολογική συνοχή και ιεράρχηση του δικτύου αυτού συμβάλλει στην οργάνωση των χρήσεων γης και τον έλεγχο της άναρχης διασποράς χρήσεων στον εξωαστικό χώρο. Απαιτείται συμπλήρωση βελτίωση και ολοκλήρωση ενός δευτέρου άξονα που οδηγεί από την Ημαθία (Βέροια) στην Πιερία (λιμάνι Κίτρους), με πρόβλεψη διαπρόθμευσης του Θερμαϊκού και κατάληξη στη Μηχανιώνα και κατόπιν στη Χαλκιδική, την οποία διατρέχει περιφερειακά του κορμού της και φθάνει από την Ιερισσό, το Στρατώνι και το Σταυρό στην περιοχή της Βόλβης και στο νομό Σερρών. Ο εν λόγω άξονας, πέραν των άλλων, προάγει τη διάχυση της τουριστικής ανάπτυξης από τη Χαλκιδική στη ζώνη της Βεργίνας-Νάουσας-Εδεσσας-Πέλλας. Προτεραιότητα πρέπει να δοθεί στην τόνωση των οδικών μαζικών μεταφορών, με εκσυγχρονισμό των ΚΤΕΛ και στη βελτίωση του δικτύου της ενδοχώρας και του ορεινού χώρου.

II-7.5 Σιδηρόδρομος

Η Περιφέρεια καλύπτεται με το πυκνότερο δίκτυο γραμμών κανονικού πλάτους, σε σύγκριση με τις υπόλοιπες Περιφέρειες της χώρας, το δε διεθνές τμήμα του διαθέτει υποδομή ηλεκτροδότησης. Το δίκτυο συνδέεται με τις τρεις από τις τέσσερις συνοριακές χώρες (πΓΔΜ μέσω Δυτικής Μακεδονίας και Ειδομένης, Βουλγαρία (Κυλατα, Svilograd), καθώς και με την Τουρκία). Το ενδιαφέρον του δικτύου προσδιορίζεται στο κορμικό τμήμα που ανήκει στον άξονα Αθηνών-Πλατέος-Θεσσαλονίκης-Ειδομένης, συνδέοντας τα δύο μεγάλα μητροπολιτικά κέντρα της χώρας με τη Βαλκανική ενδοχώρα και την Κεντρική Ευρώπη. Στον άξονα αυτό συγκεντρώνεται και το συντριπτικό ποσοστό των επενδύσεων με σημαντικές βελτιώσεις των χαρακτηριστικών, των υποδομών των σταθμών και της εγκατάστασης ηλεκτροκίνησης με αποτέλεσμα να καταστεί ανταγωνιστικός ο σιδηρόδρομος του αεροπλάνου και του ΙΧ στο τμήμα Αθήνα-Θεσσαλονίκη.

II-7.6 Λιμένες τουρισμού αναψυχής

Όπως σημειώνεται στο ΠΧΣΑΑ-ΠΚΜ, «σημαντικότερο στοιχείο ανάπτυξης θαλάσσιας διασύνδεσης είναι η σύνδεση λιμένα Νέας Μηχανιώνας με το λιμένα Κίτρος στην Πιερική όχθη. Η σύνδεση αυτή θα πρέπει να αναδειχθεί ως σύνδεση τακτικών γραμμών δρομολογίων πορθμιακής ακτοπλοΐας παράκαμψης του οδικού δικτύου μέσω Θεσσαλονίκης για την ενίσχυση δικτύου τουρισμού αναψυχής και προσπέλαση της Χαλκιδικής στους Αρχαιολογικούς χώρους της Πιερίας και τον Όλυμπο εντός και του ημερησίου συστήματος μετακινήσεων».

II-7.7 Δίκτυο φυσικού αερίου

Ο βασικός αγωγός μεταφοράς του φυσικού αερίου διέρχεται από την Περιφέρεια (σε μήκος 200 περίπου Km) και κατευθύνεται προς νότο μέχρι την Αττική (συνολικό μήκος 511 Km). Η επέκτασή του σε όλους τους νομούς της περιφέρειας τόσο για αστικές χρήσεις, όσο για τον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα κρίνεται σκόπιμη.

II-7.8 Γεωθερμική ενέργεια

Αρκετό ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα γεωθερμικά πεδία χαμηλής κυρίως ενθαλπίας στους Νομούς Χαλκιδικής, Θεσσαλονίκης και Σερρών που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν στους τομείς τουρισμού, υγείας, χερσαίων και υδάτινων καλλιεργειών (θερμοκήπια, κλπ). Από τα κοινοτικά προγράμματα έχουν χρηματοδοτηθεί πιλοτικές και παραγωγικές μονάδες σε περιοχές ιδιαίτερου γεωθερμικού ενδιαφέροντος σε όλους τους νομούς (Λαγκαδάς, Νέα Απολλωνία, Νιγρίτα, Σιδηρόκαστρο, κλπ).

II-7.9 Υδατικό δυναμικό

Το διαμέρισμα της Κεντρικής Μακεδονίας είναι ελλειμματικό όσον αφορά τους υδάτινους πόρους, κυρίως στις περιοχές των Ν. Κιλκίς και Χαλκιδικής, ενώ η μελλοντική αξιοποίηση των υδατικών πόρων της λεκάνης του Αξιού είναι αμφίβολη, δεδομένου ότι οι πόροι αυτοί εξαρτώνται και από τη Γιουγκοσλαβία. Απαιτούνται επομένως αποτελεσματική διοίκηση και πολιτικός σχεδιασμός του συστήματος διαχείρισης των εδαφικών πόρων, έτσι ώστε τα συστήματα άρδευσης να εξασφαλίζουν τη μεταφορά πόρων και στις περιοχές με αρνητικό ισοζύγιο. Η μόνιμη αποκατάσταση της ποιότητας των αποθεμάτων σε γλυκό νερό η οποία προϋποθέτει εξυγίανση των εδαφών και εξορθολογισμό των αστικών και εξωαστικών ανθρωπογενών συστημάτων και η συνεχής και μακροπρόθεσμη κάλυψη των αναγκών του υδατικού ισοζυγίου της ανάπτυξης, προϋποθέτουν μια προσέγγιση χωροταξική, συνολική και μακροχρόνια στο επίπεδο των υδρογραφικών λεκανών και των λεκανών απορροής για τα επιφανειακά ύδατα και των υδροφόρων οριζόντων για τα υπόγεια. Οι ευρύτερες ζώνες των λεκανών απορροής είναι πεδία σημαντικών παρεμβάσεων που προκαλούν ανισορροπίες επιζήμιες στις συνθήκες υδραυλικής λειτουργίας των επιφανειακών και των υπόγειων υδάτων. Οι παρεμβάσεις αυτές νόμιμες ή όχι, συμβατές ή μη με τη λειτουργία των φυσικών συστημάτων προκαλούνται από ανθρωπογενείς δραστηριότητες πέρα από τα όρια αντοχής του χώρου με «φορτία» χρήσεων και λειτουργιών πέρα από τα χαρακτηριστικά των φυσικών και ανθρωπογενών συστημάτων. Οι παρεμβάσεις αυτές συμπεριλαμβάνουν τη ρύθμιση της ροής, τη διευθέτηση της κοίτης ή και την εκτροπή των ποταμών, την εξόρυξη του αμμοχάλικου και άλλων οικοδομικών υλικών από τις μεγάλες κοίτες, την ξήρανση των υγρότοπων και την αντιπλημμυρική προστασία πεδιάδων, την ανέγερση φραγμάτων, την ανεξέλεγκτη χρήση υδάτων, υπεραυξημένες γεωργικές εισροές και γενικά χρήσεις και λειτουργίες δίχως ένα συνολικό μακροχρόνιο προγραμματικό και διαχειριστικό σχεδιασμό. Για την ορθολογική διαχείριση των υδάτινων πόρων, απαιτείται ένας συνολικός και μακροχρόνιος προγραμματισμός, που θα προσδιορίζει τα αποθέματα ανά υδρογεωλογική λεκάνη και θα καθορίζει τις απαιτούμενες παρεμβάσεις για τη ρύθμιση της

ροής των υδάτων (μέτρα για την αντπιλημμυρική προστασία, ταμειυτήρες ύδατος ιδιαίτερα σε περιοχές όπου παρατηρείται έλλειψη υδάτινων πόρων, κλπ).

II-7.10 Χωροθέτηση παραγωγικών δραστηριοτήτων και καθορισμός περιοχών για αναζήτηση ΠΟΑΠΔ

Ο καθορισμός χρήσεων είτε με γενικευμένες ζώνες είτε με καθορισμό ΠΟΑΠΔ αποτελεί βασικό στοιχείο οργάνωσης του εξωαστικού χώρου. Κάθε τομέας παραγωγικής δραστηριότητας έχει διαφορετικά χαρακτηριστικά και απαιτεί διαφορετική αντιμετώπιση.

II-7.10.1 Χωροθετήσεις στον Πρωτογενή Τομέα

α. Προστασία αγροτικής γης: Η προστασία των εκτάσεων γεωργικής παραγωγής θεωρείται απαραίτητη. Η προστασία επιτυγχάνεται είτε με γενικές κατευθύνσεις που αποκλείουν χωροθετήσεις δραστηριοτήτων που συγκρούονται με τις δραστηριότητες αγροτικής παραγωγής, είτε με τους εξειδικευμένους περιορισμούς χρήσεων γης μέσω ΓΠΣ ή ΣΧΟΟΑΠ. Στην Περιφέρεια διακρίνονται τρεις διαβαθμίσεις γεωργικής γης:

- Γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας (αρδευόμενες ή με σημαντικά εγχειοβελτιωτικά έργα).
- Γεωργική γη κύριας χρήσης.
- Λοιπές γεωργικές εκτάσεις.

Οι κυριότερες εκτάσεις υψηλής παραγωγικότητας στην Περιφέρεια βρίσκονται στις εξής γενικές πεδινές περιοχές:

- Ζώνη Πέλλας, Ημαθίας, Θεσσαλονίκης, Πεδινής Αλμωπίας.
- Ζώνη Σερρών (κοιλάδα Στρυμώννα).
- Περιοχή Λαγκαδά Λήμνου Κορωπίας Βόλβης.

Στις περιοχές αυτές προβλέπονται χρήσεις και εγκαταστάσεις συναφείς με τη γεωργία όπως αγροτικές αποθήκες και μονάδες μεταποίησης και επεξεργασίας αγροτικών προϊόντων. Στις περιοχές όπου η γεωργική εκμετάλλευση αποτελεί κύρια χρήση, είναι δυνατόν να χωροθετούνται άλλες χρήσεις ή ΠΟΑΠΔ σε επιλεγμένα τμήματα, εφόσον αιτιολογείται η σκοπιμότητα και απουσιάζουν οι εναλλακτικές διέξοδοι σε περιοχές μικρότερης παραγωγικότητας. Στις περιοχές που χαρακτηρίζονται ως «λοιπή γεωργική γη» θα μπορούν να χωροθετούνται οργανωμένες αναπτύξεις (ΠΟΑΠΔ, οικιστικές επεκτάσεις, περιοχές παραθεριστικής κατοικίας, τουριστικές εγκαταστάσεις ή άλλες ειδικές χρήσεις).

β. Κτηνοτροφία: Η κτηνοτροφική δραστηριότητα καταλαμβάνει εκτεταμένες περιοχές, κυρίως στα ορεινά, σε σχέση με τους διαθέσιμους βοσκότοπους. Οι μεμονωμένες εγκαταστάσεις ενσταβλισμένης κτηνοτροφίας και μεταποίησης κτηνοτροφικών προϊόντων, από τη φύση τους χωροθετούνται διάσπαρτα εκτός οικισμών, στις γενικότερες κτηνοτροφικές ζώνες. Προβλέπονται μετεγκαταστάσεις στον ευρύτερο χώρο εκτός των οικισμών. Ειδικές ρυθμίσεις ΠΟΑΠΔ με προσανατολισμό στη μεταποίηση κτηνοτροφικών προϊόντων, και σχετικές

μεταποιητικές δραστηριότητες είναι δυνατόν να προβλέπονται στις ζώνες αυτές, όταν τα μεγέθη της εγκατάστασης δικαιολογούν την εφαρμογή του μηχανισμού αυτού.

γ. Υδατοκαλλιέργειες: Οι υδατοκαλλιέργειες χωροθετούνται στις εκβολές των ποταμών Άξιου, Λουδία, Αλιάκμονα και κατά μήκος των ακτών της Πιερίας μέχρι και την Καλλιθέα. Επίσης υπάρχουν συγκεντρώσεις στην άλλη όχθη του Θερμαϊκού στη νέα Μηχανιώνα. Στα εσωτερικά ύδατα υπάρχουν αναπτύξεις υδατοκαλλιεργειών. Σύμφωνα με το άρθρο 10 του Ν. 2742/1999 δύναται στις παραπάνω περιοχές να χωροθετούνται Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών (ΠΟΑΥ) και η γενική χωροθέτηση του στον Εθνικό Χώρο γίνεται με κατευθύνσεις από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης.

II-7.10.2 Χωροθέτηση παραγωγικών ζωνών δευτερογενούς τομέα – Κατευθύνσεις για ΓΠΣ / ΣΧΟΟΑΠ

Το θέμα της χωροθέτησης των παραγωγικών δραστηριοτήτων στην Κεντρική Μακεδονία είναι σύνθετο και απαιτεί συνολικότερη αντιμετώπιση σε χωροταξικό επίπεδο, η οποία θα συνδυάζει:

- τον καθορισμό νέων ζωνών υποδοχής μεταποιητικών δραστηριοτήτων.
- την αντιμετώπιση του προβλήματος των υφισταμένων συγκεντρώσεων γύρω από τα μεγάλα αστικά κέντρα και το Πολεοδομικό Συγκρότημα Θεσσαλονίκης.
- τον καθορισμό του μελλοντικού ρόλου και καθεστώτος ανάπτυξης των υφισταμένων ΒΙΠΕ (ΕΤΒΑ).
- τον καθορισμό νέων θέσεων για την ανάπτυξη μεταποιητικών εμπορευματικών δραστηριοτήτων σε επίκαιρα σημεία των υπερτοπικών δικτύων μεταφορών-επικοινωνιών.
- Ειδικότερα προτείνονται οι κάτωθι ζώνες παραγωγικών δραστηριοτήτων στους Νομούς Πέλλας – Ημαθίας:
- Ζώνη μεταποιητικών και Εμπορευματικών Δραστηριοτήτων στους άξονες Πλατέος, Αλεξάνδρειας, Βέροιας, Κοπανού, Σκύδρας, Γιαννιτσών.

II-7.10.3 Τριτογενής Τομέας – Τουρισμός. Κατευθύνσεις για ΓΠΣ / ΣΧΟΟΑΠ

Στο Νομό Ημαθίας προτείνεται δίκτυο διασυνδεδεμένων πάρκων ολοκληρωμένης τουριστικής ανάπτυξης (Σέλι, Καϊμακτσαλάν, Αλιάκμονας, Άξιός, Έδεσσα, Νάουσα). Είναι επιθυμητή η δημιουργία οργανωμένου δικτύου τουριστικών, πολιτιστικών δραστηριοτήτων και χρήσεων που θα περιλαμβάνει τις περιοχές Βεργίνας-Αγίας Βαρβάρας-Βέροιας-Νάουσας και τον ορεινό όγκο του Βερμίου (ανάπτυξη χιονοδρομικού-περιηγητικού τουρισμού).

II-7.11.4 Περιοχές Ειδικών Χωρικών Παρεμβάσεων

Κατά το άρθρο 11 του Ν. 2742/1999 «Χωροταξικός Σχεδιασμός και Αειφόρος Ανάπτυξη», ως Περιοχές Ειδικών Χωρικών Παρεμβάσεων (ΠΕΧΠ) χαρακτηρίζονται οι περιοχές (εντός ή εκτός σχεδίου πόλεως ή ορίων οικισμών) που παρουσιάζουν ιδιαίτερα ή κρίσιμα προβλήματα χωρικής ανάπτυξης, τα οποία απαιτούν ειδικό σχεδιασμό

και ρύθμιση, όπως είναι οι περιοχές που υφίστανται χωρικές επιπτώσεις από μεγάλης κλίμακας έργα, όπως η δημιουργία νέων εδαφών από προσχώσεις, υδατινών επιφανειών. Στην περίπτωση αυτή μπορεί να ενταχθεί η περιοχή των ευαίσθητων οικοσυστημάτων των δελταϊκών σχηματισμών Αξιού, Λουδία, Αλιάκμονα με στόχο τη συνολική διαχείριση της ευαίσθητης αυτής ζώνης, καθόσον η εν λόγω περιοχή περιλαμβάνει όχι μόνον τους χώρους των πυρήνων των υγροτόπων αλλά και την ευρύτερη ενδοχώρα τους και τους οικισμούς της περιβάλλουσας ζώνης και απαιτεί γενικότερες παρεμβάσεις. Συνεπώς, η διαχείριση των υγροτόπων θα πρέπει, πέραν της προστασίας τους, να προσεγγίζει ευρύτερα το ζήτημα της συνολικής αντιμετώπισης-διαχείρισής τους ως συστήματος ποτάμιων-παράκτιων-δελταϊκών σχηματισμών και χερσαίων περιοχών.

Τον Νοέμβριο του 2011 το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής προκήρυξε δημόσιο διεθνή διαγωνισμό για την ανάθεση εκπόνησης της μελέτης «Αξιολόγηση, αναθεώρηση και εξειδίκευση Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας».

II-8. Επικαιροποιημένο Ρυθμιστικό Σχέδιο Θεσσαλονίκης (εΡΣΘ)

Κύριο αντικείμενο του Οργανισμού Ρυθμιστικού Θεσσαλονίκης (ΟΡΘΕ) είναι ο σχεδιασμός και η υλοποίηση του Ρυθμιστικού Σχεδίου της Θεσσαλονίκης (Ν. 1561/1985, ΦΕΚ Α' 148/06-09-1985) «Ρυθμιστικό Σχέδιο και Πρόγραμμα Προστασίας Περιβάλλοντος της Ευρύτερης Περιοχής της Θεσσαλονίκης και άλλες διατάξεις».

Το Ρυθμιστικό Σχέδιο Θεσσαλονίκης (ΡΣΘ), αποτελεί ένα σύνολο στόχων, κατευθύνσεων, προγραμμάτων και μέτρων που είναι αναγκαία για την χωροταξική και πολεοδομική οργάνωση της ευρύτερης περιοχής της Θεσσαλονίκης, στο πλαίσιο της επιδιωκόμενης οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης. Το Ρυθμιστικό Σχέδιο αποβλέπει στον σχεδιασμό όσο και στον προγραμματισμό της Ευρύτερης Περιοχής της Θεσσαλονίκης, μέσα στα πλαίσια της Εθνικής χωροταξικής πολιτικής όπως αυτή προσδιορίζεται για την Περιφέρεια της Κεντρικής Μακεδονίας.

Σύμφωνα με το σχέδιο νόμου, που ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο του 2011, το εΡΣΘ θέτει στόχους και προτείνει μέτρα που αναφέρονται ιδίως:

- Στη κοινωνικοοικονομική ανασυγκρότηση του περιφερειακού χώρου, κυρίως με τη δημιουργία βιώσιμων αναπτυξιακών ενοτήτων σε ενδοπεριφερειακό επίπεδο.
- Στη χωροταξική δομή και οργάνωση των τομέων παραγωγής.
- Στη διάρθρωση του οικιστικού δικτύου.
- Στη χωρική διάρθρωση των βασικών δικτύων και υπηρεσιών μεταφορικής, τεχνικής, διοικητικής και κοινωνικής υποδομής.
- Στην πολεοδομική δομή της πόλης.
- Στην πολιτική γης και κατοικίας.

- Στο σχεδιασμό περιοχών ή ζωνών ειδικού ενδιαφέροντος ή ειδικών προβλημάτων.
- Στο συντονισμό των μελετών και προγραμμάτων που έχουν σχέση με το ΡΣΘ και εκπονούνται από άλλους φορείς.
- Στο συντονισμό με τα περιφερειακά πλαίσια των όμορων περιφερειών.

Επίσης, το εΡΣΘ περιλαμβάνει κατευθύνσεις και μέτρα για την προστασία και αναβάθμιση του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος, του τοπίου της περιοχής ευθύνης του ΟΡΘΕ Θεσσαλονίκης (ΟΡΘΕ) και του ζητήματος αντιμετώπισης της ρύπανσης. Παράλληλα η περιβαλλοντική διάσταση ενσωματώνεται οργανικά στο σύνολο των επιμέρους στόχων και μέτρων.

Ως προς τη διοίκηση, διαχείριση και οργανωτική δομή του ΟΡΘΕ αρμόδια όργανα είναι το Συμβούλιο Ρυθμιστικού Σχεδίου και Προστασίας Περιβάλλοντος και η Εκτελεστική Επιτροπή.

Σημειώνεται ότι το εΡΣΘ, μετά την κύρωση και ισχύ του, θα επέχει και θέση Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για το σύνολο της περιοχής ευθύνης του ΟΡΘΕ σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Ν.2742/1999 και ως εκ τούτου θα πρέπει, για όλους τους ΟΤΑ του ΡΣΘ, να θεσμοθετηθούν Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια εναρμονισμένα, όπου απαιτείται, με βάση τις κατευθύνσεις και τις προβλέψεις του εΡΣΘ.

Ο Δήμος Αλεξάνδρειας (Δημοτικές Ενότητες Αλεξάνδρειας, Πλατέος και Μελίκης) περιλαμβάνεται στη χωρική ενότητα της δυτικής ζώνης Αξιού, μαζί με τους Δήμους Γιαννισών και Πέλλας (Ν. Πέλλας) και Αιγινίου, Κολινδρού, Μεθώνης και Πύδνας (Ν. Πιερίας), με αστικά κέντρα αυτής της ενότητας τα Γιαννισά, την Αλεξάνδρεια και το Αιγίνιο.

Στους πόλους ανάπτυξης ενδοπεριφερειακής εμβέλειας περιλαμβάνεται το δίπολο αγροτικής παραγωγής (Γιαννισά – Αλεξάνδρεια): Πρόκειται για δύο σημαντικά κέντρα σε μια περιοχή με κοινά χαρακτηριστικά τις με μεγάλες γεωργικές εκτάσεις και τον ανεπτυγμένο πρωτογενή τομέα σε συνδυασμό και με δραστηριότητες δευτερογενούς τομέα. Προτείνεται η προστασία της αγροτικής με τον σχεδιασμό των χρήσεων και την οργάνωση ζωνών καθώς και η προώθηση της μεταποίησης, ειδικά των προϊόντων του πρωτογενή τομέα, και των εμπορευματικών δραστηριοτήτων.

- Πλατύ–Αλεξάνδρεια–Γιαννισά: σε θέσεις με πολύ καλή υπερτοπική προσπελασιμότητα και δημιουργία εμπορευματικών ζωνών. Επίσης προτείνεται η ανάδειξη των πλούσιων πολιτιστικών και φυσικών πόρων και η ανάπτυξη δραστηριοτήτων εναλλακτικών μορφών τουρισμού. Απαιτούνται άμεσα ισχυρά μέτρα προστασίας των φυσικών, παράκτιων και άλλων εκτός σχεδίου περιοχών.

- Αναπτυξιακός άξονας Εγνατίας, που περιλαμβάνει τμήμα της ΠΑΘΕ και θα αξιοποιήσει τη δυναμική της Εγνατίας οδού με κύρια χαρακτηριστικά την ανάπτυξη υπηρεσιών διαμετακόμισης και εμπορίου σε ένα πλαίσιο αυστηρής προστασίας σημαντικότερων οικοσυστημάτων.
- Ενίσχυση των παραγόντων που ευνοούν την ανταγωνιστικότητα της μεταποίησης, του αγροτικού τομέα (προώθηση βιολογικών και φιλικών προς το περιβάλλον καλλιεργειών και μεθόδων εκτροφής καθώς και ενίσχυση παραδοσιακών γεωργικών δραστηριοτήτων).
- Δημιουργία εμπορευματικών πάρκων παροχής υπηρεσιών εφοδιαστικής διαχείρισης (logistics) στους στρατηγικούς κόμβους συνδυασμένων μεταφορών.
- Οργάνωση υποδοχέων συγκεντρώσεων της μεταποίησης.

Τομεακές Αναπτυξιακές Κατευθύνσεις και Προτεραιότητες

Πρωτογενής Τομέας

- Προστασία της γεωργικής γης και ειδικά των εκτάσεων, υψηλής παραγωγικότητας που απειλούνται να μετατραπούν σε άλλες χρήσεις (οικιστική, βιομηχανική, τουρισμός κλπ) με την θέσπιση περιοχών προστασίας ή περιοχών οργανωμένων παραγωγικών δραστηριοτήτων (ΠΟΑΠΔ) του πρωτογενή τομέα.
- Δημιουργία οικολογικών πάρκων (για βιολογικές καλλιέργειες), πάρκων παραδοσιακών καλλιεργειών, για τη στήριξη των καλλιεργειών που συμβάλλουν στη διατήρηση της φυσιογνωμίας του τοπίου, ζωνών αποδοτικών καλλιεργειών και εκτροφών, που αποσκοπούν στην τροφοδοσία της εσωτερικής αγοράς με προϊόντα υψηλών ποιοτικών προδιαγραφών, ιδιαίτερα με κηπευτικά, ανθοκομικά ή γαλακτοκομικά προϊόντα.
- Εισαγωγή νέων τεχνολογιών και καινοτομιών.
- Ορθολογική διαχείριση των υδάτων για την εξοικονόμηση ύδατος και την αποφυγή απωλειών στις ήδη αρδευόμενες εκτάσεις.
- Εφαρμογή μέτρων ελέγχου της υπεραλίευσης και προστασίας του παράκτιου θαλάσσιου περιβάλλοντος.
- Εκσυγχρονισμό των υφισταμένων μονάδων υδατοκαλλιεργειών και εφαρμογή μεθόδων διαχείρισης πιο φιλικών προς το περιβάλλον, την ίδρυση νέων μονάδων σε κατάλληλες θέσεις είτε μεμονωμένα, ιδιαίτερα σε περιοχές που δεν αναμένονται σημαντικές πιέσεις ή και παρουσιάζουν αναπτυξιακή υστέρηση, είτε σε οργανωμένους υποδοχείς, και τη σταδιακή απομάκρυνση όσων λειτουργούν σε ακατάλληλες θέσεις με την παροχή σχετικών κινήτρων.
- Εγγειοβελτιωτικά έργα. Δημιουργία έργων για την ταμίευση και εκμετάλλευση επιφανειακών απορροών, τεχνητό εμπλουτισμό υπόγειων υδροφορέων, εκσυγχρονισμό και βελτίωση συνθηκών άρδευσης, στράγγισης, προσπέλασης καθώς και υποδομών που αφορούν στην παρακολούθηση και καταγραφή της κατάστασης των υδροφορέων.
- Αγροτικός εξηλεκτρισμός ή ηλεκτροδότηση ή και επέκταση του ηλεκτρικού δικτύου με σκοπό την βελτίωση της βιωσιμότητας των γεωργικών και κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων καθώς και των επιχειρήσεων της πρώτης μεταποίησης.
- Βελτίωση προσπελασιμότητας σε αγροτικές εκμεταλλεύσεις. Η επέκταση και βελτίωση της βατότητας του αγροτικού οδικού δικτύου για την βελτίωση της προσβασιμότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων με στόχο τη μείωση του κόστους μεταφοράς των προϊόντων, την ευκολότερη και ταχύτερη πρόσβαση των γεωργικών μηχανημάτων, την ταχύτερη και ασφαλέστερη μεταφορά των ευπαθών προϊόντων.

Δευτερογενής Τομέας

- Εκσυγχρονισμός και την οργάνωση υφιστάμενων υποδοχέων.
- Ίδρυση και οργάνωση νέων υποδοχέων για τη συγκέντρωση της νέας βιομηχανικής ανάπτυξης καθώς και την εξυγίανση υφιστάμενων συγκεντρώσεων μέσω μετεγκατάστασης των επιχειρήσεων.
- Σε κάποιους κλάδους οι νέες μονάδες μπορούν να χωροθετηθούν κοντά στις πρώτες ύλες καθώς και να παραμείνουν οι υπάρχουσες (π.χ. διατροφή-ποτά, εξόρυξη).
- Για τις κατηγορίες βιομηχανικών δραστηριοτήτων με ανάγκη χωροθέτησης σε άμεση επαφή με θαλάσσιο μέτωπο να είναι κατ' αρχήν αποδεκτή η χωροθέτησή τους στην κρίσιμη παραθαλάσσια ζώνη, να επεκταθούν και σε αυτές οι διατάξεις περί παραχώρησης αιγιαλού και παραλίας που προβλέπει για τις Β.Ε.ΠΕ. ο ν. 2545/1997 άρθρο 14, πλην αυτών που αναφέρονται στην αναγκαστική απαλλοτρίωση.
- Για την προσέλκυση, καινοτόμων επιχειρήσεων και ξένων επενδύσεων πρέπει να οργανωθούν επιχειρηματικές ζώνες και πάρκα ομοειδών επιχειρήσεων, τεχνολογικά πάρκα, στα οποία πρέπει να οργανωθούν ολοκληρωμένα δίκτυα σύγχρονων υποδομών, να παρέχονται επιτόπου όλες οι υπηρεσίες του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα προς τις επιχειρήσεις, να εξασφαλιστούν σημαντικοί χώροι πρασίνου και να παρέχεται άνετη και ταχεία πρόσβαση σε αστικές υποδομές και εξυπηρετήσεις, με τη χωροθέτηση των ζωνών κοντά σε άξονες ταχείας κυκλοφορίας και μέσα σταθερής τροχιάς.
- Αποφόρτιση ΠΣΘ προς όμορους Νομούς και ζώνες: Κιλκίς (Αξιούπολη, Πολύκαστρο, Γουμένισσα, Σταυροχώρι), Ημαθία – Πέλλα (Γιαννισά, Αλεξάνδρεια, Πλατύ), Πιερία (Αιγίνειο), Λαγκαδά, Χαλκιδική.
- Περιβαλλοντικές πολιτικές για την εξυγίανση συγκεντρώσεων και την αντιμετώπιση της ρύπανσης.
- Προωθούνται κατά προτεραιότητα: (α) Η επιλεκτική στήριξη μονάδων για επιτόπου εκσυγχρονισμό, (β) Η παροχή κινήτρων για την επανάχρηση βιομηχανικών κελυφών.

Τριτογενής τομέας

- Προστασία των φυσικών πόρων και του περιβάλλοντος για την προσέλκυση επιχειρήσεων σχετικών με τον τουρισμό.
- Βελτίωση της ποιότητας ζωής της Θεσσαλονίκης και των αστικών κέντρων με την κατασκευή νέων, συμπλήρωση και αναβάθμιση υφιστάμενων τεχνικών, κοινωνικών (περίθαλψη και αθλητισμού), περιβαλλοντικών και πολιτιστικών υποδομών (μουσεία, κλπ.) και με αναπλάσεις σημαντικών κτιρίων η περιοχών των αστικών κέντρων με σκοπό την δημιουργία ενός πιο ελκυστικού περιβάλλοντος τόσο για την προσέλκυση επιχειρήσεων γενικώς του τριτογενή τομέα όσο και για την προσέλκυση τουρισμού.

- Οργάνωση και σχεδιασμός των χρήσεων γης τόσο για την προστασία του χώρου όσο και για τη δημιουργία κατάλληλων περιοχών για την ανάπτυξη τουριστικών δραστηριοτήτων που δε θα έρχονται σε σύγκρουση με ασύμβατες χρήσεις (π.χ. βιομηχανία).
- Οργάνωση επιχειρηματικών ζωνών και θυλάκων καινοτομίας με την παροχή όλων των απαραίτητων υπηρεσιών ιδιωτικού και δημοσίου τομέα και υποδομών μεταφορών και επικοινωνιών.
- Δημιουργία ενός ιεραρχημένου συστήματος Εμπορευματικών Πάρκων και Ζωνών Χονδρεμπορίου στα πλαίσια ενός ολοκληρωμένου συστήματος συνδυασμένων μεταφορών.

Ανθρώπινο Δυναμικό – Απασχόληση

Προτείνονται μέτρα και πολιτικές για την καταπολέμηση μακροχρόνιας ανεργίας και της περιστασιακής απασχόλησης:

- ενίσχυση επενδύσεων σε παραγωγικούς τομείς της οικονομίας,
- θεσμικά μέτρα (διεύρυνση των δικαιούχων ως μακροχρονίως ανέργων, σύνδεση με συστήματα ασφάλισης και συνταξιοδότησης, υιοθέτηση πρακτικών μερικής απασχόλησης, θέσπιση συστημάτων κινήτρων-αντικινήτρων),
- ενίσχυση απασχόλησης με χρηματοοικονομικά, ασφαλιστικά και φορολογικά κίνητρα προς τις επιχειρήσεις,
- εκσυγχρονισμός και αναβάθμιση δημοσίων υπηρεσιών απασχόλησης (τεκμηρίωση και ταξινόμηση αναγκών, ίδρυση περιφερειακών γραφείων με διευρυμένες αρμοδιότητες, συμβάσεις με κοινωνικούς εταίρους),
- δια βίου μάθηση (κοινά περιφερειακά ή τομεακά έργα εκπαίδευσης και επιχειρηματικότητας, πιστοποίηση γνώσεων, σύνδεση κατάρτισης και απασχόλησης, εξατομικευμένα προγράμματα δράσης, αντιστοίχιση τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με παραγωγικές ανάγκες, συμφωνίες κράτους και κοινωνικών εταίρων, εξ' αποστάσεως εκπαίδευση, Κέντρα ευρέσεως εργασίας, συμβουλευτική υποστήριξη για εύρεση εργασίας, επιδότηση απασχόλησης).
- ενίσχυση νέων μορφών εργασίας, π.χ. τηλε-εργασία,
- στήριξη της επιχειρηματικότητας νέων και γυναικών,
- στήριξη εργασίας και αντιμετώπιση ανεργίας νέων που βασίζεται σε πρακτικές κοινωνικής ενσωμάτωσης (ενίσχυση νεανικής επιχειρηματικότητας, επιδοτούμενη απασχόληση στον κοινωνικό τομέα της οικονομίας ή ένταξη σε ειδικά προγράμματα ΟΤΑ, επιδότηση απασχόλησης ή σπουδών για συγκεκριμένο διάστημα, επιδότηση εργασίας αντί ανεργίας, συμβόλαια νέων με επιχειρήσεις, φορολογικά κίνητρα σε επιχειρήσεις, κλπ.).

Αναπλάσεις, δημόσιος χώρος, ιστορικά σύνολα και αρχαιολογικά μνημεία

Προστατεύονται και αναδεικνύονται οι αρχαιολογικοί χώροι, τα μνημεία, τα αρχιτεκτονικά σύνολα, οι παραδοσιακοί οικισμοί, οι ιστορικοί τόποι, τα μεμονωμένα κτίσματα, χώροι παραδοσιακών δραστηριοτήτων, οι παραδοσιακοί πολεοδομικοί ιστοί και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, ιστορικά, πολιτιστικά και πολεοδομικά κάθε περιοχής. Δημιουργούνται πολιτιστικά δίκτυα που συνδέουν τους αρχαιολογικούς χώρους, τα μνημεία, τους παραδοσιακούς οικισμούς, τα σύνολα αρχιτεκτονικού ενδιαφέροντος, τα χαρακτηριστικά τοπίοσημα της πόλης και τα σημεία ιστορικής αναφορά και πολιτισμικής παραγωγής. Τα δίκτυα αυτά εντάσσονται στα δεδομένα των πολεοδομικών ιστών όταν βρίσκονται εντός πόλεων. Όταν αναπτύσσονται σε περιφερειακή κλίμακα ενσωματώνονται κατά το δυνατόν σε περιοχές της φύσης και διαμορφώνουν Οικομουσεία με ενότητες μνημείων και τεκμηρίων της ίδιας ιστορικής περιόδου, ή με συνδυασμό μνημείων και τεκμηρίων πολλαπλών ιστορικών περιόδων.

Για την προστασία και ανάδειξη των κτιρίων, χώρων και εγκαταστάσεων απαιτείται η κήρυξή τους ως διατηρητέων.

Καθορίζονται ζώνες προστασίας μνημείων και αρχαιολογικών χώρων. Με ειδικές διατάξεις χρήσεων γης, ρυθμίζεται ο άμεσος και ο ευρύτερος περιβάλλον χώρος μνημείων και αρχαιολογικών χώρων, ώστε να εξασφαλίζεται : η απρόσκοπτη θέα προς και από τα μνημεία, η απομάκρυνση ασύμβατων χρήσεων και περιβάλλον χώρος αναψυχής που θα επιτρέπει την εύκολη πρόσβαση σ' αυτά και την απόλαυσή τους.

Προωθείται η ανάδειξη των μνημείων και αρχαιολογικών χώρων που εξασφαλίζεται με : Την επέκταση των ανασκαφών των αρχαιολογικών χώρων, τη συντήρησή τους και την παροχή των αναγκαίων εξυπηρετήσεων για επισκέπτες. Την οργάνωση και λειτουργία τους με κριτήριο την επαύξηση της αναγνωσιμότητάς τους. Την υλοποίηση προγράμματος σήμανσης και δόκιμης ενημέρωσης για όλους τους αρχαιολογικούς χώρους και τα μνημεία της περιοχής ΕΡΣΘ. Όπου είναι δυνατόν, την απόδοση σε αυτά χρήσεων και δραστηριοτήτων που να τα εντάσσουν αρμονικά στην σύγχρονη ζωή. Την ένταξή τους σε ευρύτερες ενότητες διαδρομών αναψυχής και πρασίνου και την αναβάθμιση της αντιληπτικής εικόνας τους. Τις μορφολογικές επεμβάσεις στις όψεις των κτιρίων πέριξ αρχαιολογικών χώρων και γενικώς τη βελτίωση των συνθηκών περιβάλλοντος από λειτουργική, αισθητική και αντιληπτική άποψη.

Μελέτη για την αξιολόγηση και προστασία με κατάλληλες διατάξεις, των στοιχείων που σώζονται στον οικισμό Πλατύ (παραδοσιακές κατοικίες, κτίρια σιδηροδρομικού Σταθμού και αποθηκών, σπίτια του Εποικισμού), και στον οικισμό Ασβεστάρι.

Προγράμματα για την προστασία και ανάδειξη ιστορικών κτισμάτων που συνδέονται με την ιστορία των σιδηροδρόμων, στη Μεγάλη Γέφυρα και την Αλεξάνδρεια.

Προγράμματα πολιτιστικών διαδρομών και δικτύων, που συνδέουν αρχαιολογικούς χώρους και μνημεία, καθώς και οικομουσείων-πολιτιστικών τοπίων:

- Δίκτυο που θα συνδέει τις προϊστορικές θέσεις (τούμπες) Μακρύγιαλος, Παλιάμπελα, Αιγίνιο-Μ.Γέφυρα, Καψοβάτης, Κυψέλη, Δαμιανό, Αμπελιές, «Παλιά Αγορά» Γιαννιτσών.

- Δίκτυο αρχαιολογικών χώρων της ιστορικής και βυζαντινής περιόδου στις θέσεις Ρυάκια, Καστανιά, Κολινδρός, Λιβάδι, Μελίσσια, Αιγίνιο, Καστανιά, Κλειδί, Νησί, Αρχοντικό, Μεσιανό, Πενταπλάτανος, Ασβεστάρι, Πέλλα και Μακρύγιαλος, με βασικούς κόμβους την Μεκεδονική Πέλλα, τη ρωμαϊκή πόλη στο Νησί και τη βυζαντινή Πύδνα στο Μακρύγιαλο.
- Μελέτη για την ένταξη τμήματος του δικτύου αρχαιολογικών χώρων περί τον Κολιδρό – Παλιάμπεα - Λιβάδι σε θεματικό μακεδονικό Οικομουσείο.
- Προστασία και ανάδειξη του Ανοικτού Μουσείου Μακεδονικού Αγώνα στο Νησέλι.

Τομέας Υγείας – Πρόνοιας

Τα μέτρα και οι πολιτικές στον τομέα της Υγείας συνίστανται:

- Στην ανάπτυξη της Δημόσιας Υγείας.
- Στην ανάπτυξη της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας.
- Στον εκσυγχρονισμό των υφιστάμενων νοσοκομείων.
- Στο σχεδιασμό και ανάπτυξη νέων υπηρεσιών.
- Στη δημιουργία ολοκληρωμένων συστημάτων υγείας (ΟΣΥ).

Τομέας Πολιτισμού

Οι πολιτικές στον τομέα του πολιτισμού συνίστανται σε:

- Ολοκλήρωση σύγχρονων υποδομών πολιτισμού.
- Σταθεροποίηση και ενίσχυση πολιτιστικών θεσμών.
- Ενίσχυση των διεθνών συνεργασιών και επαφών.
- Κατασκευή, ανάπτυξη, εκσυγχρονισμός και δικτύωση των Μουσείων.
- Ανάδειξη του νεότερου ενδιαφέροντος οικιστικού και μνημειακού αποθέματος.
- Παρεμβάσεις σε μεμονωμένα διατηρητέα κτίσματα ή μνημεία περιφερειακής σημασίας.
- Ενίσχυση σύγχρονων πολιτιστικών υποδομών.
- Ενίσχυση τοπικών θεσμών και της λαϊκής παράδοσης.
- Αποκέντρωση πολιτιστικών εκπαιδευτικών και ερευνητικών λειτουργιών.
- Σύνθεση Δράσεων Πολιτισμού Τουρισμού και Προστασίας Περιβάλλοντος.

Τομέας Αθλητισμού

Οι πολιτικές στον τομέα του αθλητισμού συνίστανται:

- Κατασκευή αθλητικών πυρήνων Α τάξεως σε όλους τους οικισμούς της περιοχής μελέτης. Κατασκευή αθλητικών πυρήνων Β τάξεως σε Γιαννιτσά, Κιλκίς, Αλεξάνδρεια, Πολύγυρο, Μουδανιά καθώς και σε όλους τους Δήμους της χωρικής ενότητας Μητροπολιτικού Κέντρου.

- Οι αθλητικοί πυρήνες πρέπει να συνδυάζονται με χώρους πρασίνου και να εξυπηρετούνται με φιλικά στο περιβάλλον μέσα μετακίνησης (δημόσια συγκοινωνία-μέσα σταθερής τροχιάς, υποδομές για ποδήλατα και πεζή μετακίνηση).

Τομέας Αναψυχής – Τουρισμού

Οι πολιτικές στον τομέα αναψυχής – τουρισμού συνίστανται:

- Αξιοποίηση των φυσικών πόρων, του ιστορικού περιβάλλοντος και των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων για την ανάπτυξη νέων μορφών τουρισμού της περιοχής ευθύνης του Οργανισμού.
- **Νομός Ημαθίας: Ανάδειξη παραποτάμιων δραστηριοτήτων στους ποταμούς Αλιάκμονα και Λουδία καθώς επίσης και των δραστηριοτήτων αγροτουρισμού και εναλλακτικού τουρισμού.**

Δημόσιες Συγκοινωνίες

Ενθαρρύνεται με συγκεκριμένα μέτρα και με οικονομικά κίνητρα η σύνδεση των επαρχιακών πόλεων και περιοχών στην περιοχή ευθύνης του ΟΡΘΕ μεταξύ τους και με το ΠΣΘ Θεσσαλονίκης σε συνεργασία με τα ΜΜΜ σταθερής τροχιάς. Μετατρέπονται σε αυτοκινητοδρόμους 2+2 λωρίδων + ΛΕΑ κατ' ελάχιστον οι οδικές συνδέσεις της Θεσσαλονίκης με το Κιλκίς, τα Γιαννιτσά, την Αλεξάνδρεια, τον Πολύγυρο καθώς και οι συνδέσεις Πολυγύρου με Ν. Μουδανιά, με Νικήτη και Ν. Μαρμαρά και με Βουρβουρού Χαλκιδικής.

Δίκτυα ύδρευσης και αποχέτευσης

- Αντικατάσταση δικτύων ύδρευσης στις περιοχές που η ποιότητά τους δεν είναι καλή και συμπλήρωση σε περιοχές με ελλείψεις(π.χ. όπου η οικιστική ανάπτυξη προηγείται της κατασκευής δικτύων).
- Λήψη μέτρων όπου σημαντικό πρόβλημα είναι στις τουριστικές περιοχές η επάρκεια νερού για ύδρευση κατά τους θερινούς μήνες και στις αγροτικές η επάρκεια αρδευτικού νερού.
- Κατασκευή δικτύων αποχέτευσης όπου δεν υπάρχουν καθώς και εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων (ΕΕΛ).

Διαχείριση στερεών αποβλήτων

- Πρόληψη / μείωση της παραγωγής και της βλαπτικότητας των αποβλήτων,
- Αξιοποίηση των υλικών και ενεργειακών πόρων των αποβλήτων,
- Περιβαλλοντικά ασφαλή διαχείριση των αποβλήτων,
- Ασφαλή διάθεση των αποβλήτων, για τα οποία δεν είναι εφικτή η εφαρμογή τεχνικών επεξεργασίας / αξιοποίησης,
- Ορθολογική οργάνωση και ανάπτυξη δικτύου εγκαταστάσεων διαχείρισης αποβλήτων στο πλαίσιο του Ρυθμιστικού Σχεδίου,

- Αποκατάσταση του περιβάλλοντος από τη σημειακή και διάχυτη διάθεση αποβλήτων,
- Εκσυγχρονισμός των υποδομών και των μέσων διαχείρισης στερεών αποβλήτων και περιορισμός των αστικών οχλήσεων,
- Πρόληψη και Μείωση παραγόμενων και διατιθέμενων αποβλήτων,
- Σχεδιασμός και υλοποίηση δράσεων ενημέρωσης πολιτών και παραγωγών για τη μείωση της παραγωγής και της βλαπτικότητας των στερεών αποβλήτων,
- Προώθηση προγραμμάτων έρευνας και ανάπτυξης για την αξιοποίηση των αποβλήτων ως δευτερογενών υλικών στον κύκλο της οικονομίας και της παραγωγής,
- Σχεδιασμός και υποστήριξη προγραμμάτων διαλογής στην πηγή οργανικού κλάσματος των αποβλήτων και κομποστοποίησης στο σπίτι (κυρίως σε αγροτικές και ημιαστικές περιοχές),
- Εισαγωγή οικονομικών μέτρων και εργαλείων στη βάση της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει» για την ενθάρρυνση της μείωσης παραγωγής και κύρια διάθεσης στερεών αποβλήτων σε πολίτες και σε παραγωγούς,
- Σχεδιασμός και υλοποίηση δράσεων ενημέρωσης πολιτών και παραγωγών για την ανακύκλωση και την επαναχρησιμοποίηση των στερεών αποβλήτων,
- Ειδικό επιχειρησιακό πρόγραμμα για την ενίσχυση της οικιακής κομποστοποίησης,
- Σχεδιασμός και υποστήριξη προγραμμάτων διαλογής στην πηγή για όλα τα είδη των στερεών αποβλήτων,
- Ενοποίηση και τυποποίηση των συστημάτων ανακύκλωσης για τα ΑΣΑ σε όλη την περιοχή μελέτης με επέκταση του μπλε κάδου,
- Αξιοποίηση των επιχειρησιακών προγραμμάτων των Συλλογικών Συστημάτων Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΣΕΔ) και προσέλκυση υποδομών και επενδύσεων ανακύκλωσης και επαναχρησιμοποίησης,
- Λειτουργική αξιοποίηση των διαθέσιμων ιδιωτικών επενδύσεων σε επίπεδο Κεντρικής Μακεδονίας προς όφελος της αυτοδιοίκησης,
- Ανάγκη προώθησης κεντρικών έργων επεξεργασίας που θα παραλαμβάνει όλα τα μη επικίνδυνα στερεά απόβλητα και όχι μόνο τα αστικά στερεά απόβλητα (ΑΣΑ), καθώς και άλλα δευτερογενή υλικά,
- Προώθηση έργων επεξεργασίας και αξιοποίησης των αδρανών κατασκευαστικών αποβλήτων σε όλους τους νομούς της περιοχής μελέτης με προσδιορισμό ειδικών περιοχών χωροθέτησης και προώθηση πρωτοβουλιών της αυτοδιοίκησης είτε σε συνεργασία ιδιωτικού τομέα και αυτοδιοίκησης,
- Παύση λειτουργίας των Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων (ΧΑΔΑ) και εκτέλεση εργασιών αποκατάστασης,
- Εντοπισμός και αξιολόγηση χώρων ανεξέλεγκτης και διάχυτης απόρριψης και χρόνιων αποθέσεων βιομηχανικών και ειδικών – επικινδύνων στερεών αποβλήτων. και διαμόρφωση προγράμματος αποκατάστασης και απορύπανσης,
- Περιορισμός των περιοχών διάθεσης και αποθήκευσης επικινδύνων και βιομηχανικών αποβλήτων εντός των επιχειρήσεων και αποκατάσταση των περιοχών απόθεσης,

- Προώθηση έργων διαχείρισης, επεξεργασίας, αδρανοποίησης και διάθεσης επικινδύνων αποβλήτων (επαγγελματικών) και νοσοκομειακών – μολυσματικών αποβλήτων. Η κατασκευή μίας μονάδας σε επίπεδο Κεντρική Μακεδονίας είναι άμεση αναγκαιότητα,
- Διαχείριση και αξιοποίηση ιλύων από επαγγελματικές και αστικές ΕΕΛ,
- Εφαρμογή καινοτόμων λύσεων για την αξιοποίηση των επαγγελματικών αποβλήτων, ιλύων και κατασκευαστικών αποβλήτων,
- Επεξεργασία και αξιοποίηση αποβλήτων δευτερογενούς τομέα (μη επικινδύνων),
- Αξιοποίηση κτηνοτροφικών και γεωργικών αποβλήτων,
- Προώθηση δράσεων ανακύκλωσης αδρανών κατασκευαστικών αποβλήτων και αξιοποίησης αδρανών αποβλήτων για αποκατάσταση λατομείων και περιοχών τραυματισμένου ανάγλυφου,
- Ανάπτυξη δικτύου και μέσων αποθήκευσης για επικίνδυνα και ειδικά μικρο-απορρίμματα (χρώματα, διαλύτες, αντιδραστήρια, κλπ.),
- Εκσυγχρονισμών των μέσων και των διαδικασιών διαχείρισης των στερεών αποβλήτων και περιορισμός των αστικών οχλήσεων,
- Εκσυγχρονισμός των μέσων αποθήκευσης (κάδων), απόσυρση των κάδων από τα κέντρα των πόλεων, τοποθέτηση υπόγειων κάδων, ενιαία τυποποίηση κάδων με βάση τη διαλογή στην πηγή,
- Δημιουργία πάρκων ανακύκλωσης και κέντρων συλλογής ειδικών αποβλήτων ανά συνοικία (μπαταρίες, αδρανή, ανακυκλώσιμα, οργανικά, ηλεκτρικές – ηλεκτρονικές συσκευές, επικίνδυνα, κλπ.),
- Δημιουργία δικτύου συλλογής και αποθήκευσης αδρανών κατασκευαστικών αποβλήτων,
- Εκσυγχρονισμός απορριμματοφόρων και στόλου οχημάτων,
- Σχεδιασμός και παρακολούθηση των διαδρομών συλλογής, αξιοποίηση GIS και τεχνικών παρακολούθησης στόλου,
- Αξιοποίηση διαδημοτικών συνεργασιών σε επίπεδο πολεοδομικού συγκροτήματος για τη συλλογή και αποκομιδή των απορριμμάτων,
- Συνεργασία με τα Συλλογικά Συστήματα Εναλλακτικής Διαχείρισης με βελτίωση της εξυπηρέτησης και της πρόσβασης του πολίτη σε όλους τους ΟΤΑ.

Φορείς Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦοΔΣΑ)

Οι νέες συνθήκες στη διαχείριση στερεών αποβλήτων και η υποχρέωση προώθησης, κατασκευής και λειτουργίας έργων, σημαντικών περιβαλλοντικά και κοινωνικά και προωθημένων τεχνολογικά, επιβάλλει την αναβάθμιση λειτουργίας και αποτελεσματικότητας όλων των ΦοΔΣΑ σε όλα τα επίπεδα. Η οικονομία κλίμακας και η συσσώρευση τεχνογνωσίας και διοικητικής ικανότητας οδηγεί σε μεγαλύτερα σχήματα από τους υφιστάμενους ΦοΔΣΑ σε επίπεδο περιφέρειας.

Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας

Ηλιακή Ενέργεια: Στην περιοχή ευθύνης του ΟΡ.ΘΕ. προτείνεται η αξιοποίηση της ηλιακής ενέργειας για τη δημιουργία διασυνδεδεμένων φωτοβολταϊκών συστημάτων. Παράλληλα είναι εφικτή και οικονομικά βιώσιμη η χρήση της ηλιακής ενέργειας για τροφοδότηση μεμονωμένων κατοικιών (αυτόνομα συστήματα).

Γεωθερμία: Αξιοποίηση των γεωθερμικών πεδίων της Βόρειας Ελλάδας.

Εξοικονόμηση Ενέργειας: Απαραίτητη προϋπόθεση για την επιτυχή ενσωμάτωση των τεχνολογιών ΑΠΕ αποτελεί η εκμετάλλευση των δυνατοτήτων εξοικονόμησης ενέργειας (ΕΞΕ). Για τη βελτίωση της ενεργειακής συμπεριφοράς της κατοικίας και την επιτυχή ενσωμάτωση των τεχνολογιών ΑΠΕ τα παρακάτω θέματα είναι ιδιαίτερος σημαντικά:

- Χωροθέτηση κατοικίας στο οικόπεδο και διάταξη των εσωτερικών χώρων λαμβάνοντας υπόψη τους προσανατολισμούς, τις χρήσεις κλπ (βιοκλιματικός αρχιτεκτονικός σχεδιασμός).
- Θερμική προστασία του κελύφους (μονώσεις, διπλά τζάμια κλπ).
- Κατάλληλος σχεδιασμός για την αξιοποίηση του φυσικού αερισμού, δροσισμού και φωτισμού.
- Ορθολογική χρήση των ηλεκτρικών συσκευών και λαμπτήρων.
- Ηλεκτρικές συσκευές και λαμπτήρες χαμηλής ενεργειακής κατανάλωσης.
- Προσδιορισμός των ενεργειακών αναγκών που πρόκειται να καλυφθούν από τα συστήματα ΑΠΕ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΙΙΙ-1. Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (ΕΣΠΑ) 2007 – 2013

ΙΙΙ-1.1. Γενικά

Τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2007-2013 αποτελούν, στην τρέχουσα δημοτική περίοδο, τη βασική (αν όχι αποκλειστική) πηγή χρηματοδότησης των επενδυτικών έργων των Δήμων – κυρίως μεγάλων έργων υποδομής και προνοιακού χαρακτήρα προγραμμάτων. Υπό τις παρούσες οικονομικές συνθήκες της χώρας, με τη δραστική μείωση των δημοσίων δαπανών του κρατικού προϋπολογισμού και της χρηματοδότησης των ΟΤΑ από τους ΚΑΠ και τη ΣΑΤΑ, η άντληση πόρων από το ΕΣΠΑ για την υλοποίηση δράσεων που θα περιληφθούν στα υπό κατάρτιση Επιχειρησιακά Προγράμματα των Δήμων πρέπει να αποτελεί μείζονα στόχο για κάθε Δημοτική Αρχή. Χωρίς την αξιοποίηση των χρηματοδοτήσεων που παρέχει το ΕΣΠΑ, οι Δήμοι όχι μόνο δεν θα μπορέσουν να πετύχουν τη βασική αποστολή τους, που συνίσταται «στην παροχή δημόσιων αγαθών και υπηρεσιών για την ικανοποίηση των αναγκών των κατοίκων και των τοπικών φορέων, με απώτερο σκοπό τη βιώσιμη κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη της περιοχής τους», αλλά θα αντιμετωπίσουν προβλήματα που άπτονται της λειτουργικής τους βιωσιμότητας, του περιορισμού της εσωτερικής τους ανάπτυξης και της παροχής ακόμη και στοιχειωδών υπηρεσιών προς τους δημότες, ως αποτέλεσμα διοχέτευσης, μέρους έστω, των ιδίων εσόδων-κεφαλαίων τους για την κάλυψη επενδυτικών δαπανών.

Λόγω της ιδιαίτερης σημασίας του ΕΣΠΑ, ως δυνητικής πηγής άντλησης και εξασφάλισης πόρων από τον Δήμο Αλεξάνδρειας για τη χρηματοδότηση του Επιχειρησιακού του Προγράμματος, κρίθηκε αναγκαίο να περιληφθεί, ως Παράρτημα, στην Ενότητα του Στρατηγικού Σχεδιασμού ειδική αναφορά για τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2007-2013.

ΙΙΙ-1.2. Τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ

Ο στρατηγικός σχεδιασμός της χώρας για την περίοδο 2007-2013 υλοποιείται μέσα από οκτώ (8) Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα και πέντε (5) Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα.

ΤΟΜΕΑΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ (ΤΕΠ)
1. Περιβάλλον – Αειφόρος Ανάπτυξη
2. Ενίσχυση της Προσπελασιμότητας
3. Ανταγωνιστικότητα – Επιχειρηματικότητα
4. Ψηφιακή Σύγκλιση
5. Διοικητική Μεταρρύθμιση
6. Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού
7. Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση
8. Τεχνική Υποστήριξης Εφαρμογής

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ (ΠΕΠ)
1. Μακεδονίας – Θράκης
2. Δυτικής Ελλάδας – Πελοποννήσου – Ιονίων Νήσων
3. Κρήτης και Νήσων Αιγαίου
4. Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας – Ηπείρου
5. Αττικής

Εκτός αυτών, έχουν διαμορφωθεί δύο (2) «ειδικά» Προγράμματα, το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης που χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης, και το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας που χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας.

ΕΙΔΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ
1. Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης
2. Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας

Επίσης, στο πλαίσιο του Στόχου «Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία», οι Περιφέρειες και οι Δήμοι της χώρας μας συμμετέχουν, κατά περίπτωση και ανάλογα με την περιοχή, στην υλοποίηση δώδεκα (12) Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Εδαφικής Συνεργασίας:

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ (ΠΔΣ)
<i>Διμερής Διασυνοριακή Συνεργασία (ΕΠΛΑ-ΙΡΑ):</i>
1. Πρόγραμμα Διμερούς Διασυνοριακής Συνεργασίας «Ελλάδα-Αλβανία» 2007-2013
2. Πρόγραμμα Διμερούς Διασυνοριακής Συνεργασίας «Ελλάδα-πΓΔΜ» 2007-2013
3. Πρόγραμμα Διμερούς Διασυνοριακής Συνεργασίας «Ελλάδα-Τουρκία» 2007-2013
<i>Πολυμερής Διασυνοριακή Συνεργασία (ΕΠΛΑ-ΙΡΑ):</i>
4. Αδριατική
<i>Πολυμερής Διασυνοριακή Συνεργασία (ΕΠΛΑ-ΕΝΡΠ):</i>
5. Πρόγραμμα για τη Θαλάσσια Λεκάνη της Μεσογείου 2007-2013
6. Πρόγραμμα για τη Λεκάνη της Μαύρης Θάλασσας 2007-2013
ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ ΣΥΝΟΡΑ
<i>Διμερής Διασυνοριακή Συνεργασία (ΕΠΛΑ):</i>
7. Πρόγραμμα Ευρωπαϊκής Χωρικής Συνεργασίας «Ελλάδα-Ιταλία» 2007-2013
8. Πρόγραμμα Ευρωπαϊκής Χωρικής Συνεργασίας «Ελλάδα-Κύπρος» 2007-2013
9. Πρόγραμμα Ευρωπαϊκής Χωρικής Συνεργασίας «Ελλάδα-Βουλγαρία» 2007-2013
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΔΙΑΚΡΑΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ:
10. Mediterranean Sea Basin
11. South-East European Space
12. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΔΙΑΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ (Inter-Regional Cooperation Programme – Interreg IV C)

Κάθε Τομεακό, Περιφερειακό και «Ειδικό» Επιχειρησιακό Πρόγραμμα αποτελείται από Άξονες Προτεραιότητας και επιμέρους Μέτρα και Υπομέτρα, που εξειδικεύουν τους γενικούς και ειδικούς στόχους του. Στις επόμενες σελίδες παρατίθενται, υπό μορφή Πινάκων, συνοπτικά στοιχεία για τους Άξονες Προτεραιότητας, τις Δράσεις και ενδεικτικά Έργα που περιλαμβάνονται στα Επιχειρησιακά Προγράμματα. Κατ' οικονομία, για τις ανάγκες του Δημοτικού Επιχειρησιακού Προγράμματος 2011-2014, επελέγη μία εστιασμένη προσέγγιση-αναφορά στα

σημεία εκείνα των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ που ενδιαφέρουν κυρίως τον Δήμο Αλεξάνδρειας, αλλά και φορείς ή/και κατηγορίες πολιτών της περιοχής του Δήμου, ως δυνητικούς δικαιούχους και ωφελομένους.

Σημειώνουμε, επίσης, ότι ειδικά για τους τομείς της Υγείας και του Πολιτισμού δεν υπάρχουν πλέον διακριτά και αντίστοιχα Επιχειρησιακά Προγράμματα, όπως ίσχυε τις προηγούμενες προγραμματικές περιόδους του 2^{ου} και 3^{ου} ΚΠΣ. Στο ΕΣΠΑ 2007-2013 οι δράσεις των τομέων αυτών ενσωματώνονται και υλοποιούνται μέσω των Περιφερειακών και ορισμένων Τομεακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του.

Η αναφορά των κυριότερων δυνητικών πηγών χρηματοδότησης που είναι αυτή την περίοδο στη διάθεση των ΟΤΑ, θα διευκολύνει τις εμπλεκόμενες υπηρεσιακές μονάδες του Δήμου και τα Νομικά του Πρόσωπα στη διαδικασία κατάρτισης της Β' φάσης του Επιχειρησιακού Προγράμματος, όσον αφορά τον Επιχειρησιακό Προγραμματισμό και, κυρίως, τον Οικονομικό Προγραμματισμό των δράσεων που τελικώς θα περιληφθούν στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου, προκειμένου να υλοποιηθούν την προσεχή τριετία (2002-2003-2004).

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ – ΘΡΑΚΗ			
<p>Άξονας Προτεραιότητας 1: Υποδομές και υπηρεσίες προσπελασιμότητας στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας.</p>	<p>Ειδικοί Στόχοι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Σύνδεση και αντιμετώπιση ασυνεχιών της Περιφέρειας με τα διευρωπαϊκά δίκτυα μεταφορών -οδικών και σιδηροδρομικών. • Βελτίωση του ΠΑΘΕ και της Εγνατίας Οδού με τους κάθετους άξονές της. • Βελτίωση του διανομαρχιακού και του επαρχιακού οδικού δικτύου. • Εκσυγχρονισμός του σιδηροδρομικού δικτύου και ανάπτυξη νέων συνδέσεων. • Βελτίωση της ασφάλειας των μεταφορών, με σειρά συνεκτικών τεχνικών και λειτουργικών παρεμβάσεων. 	<p>Ενδεικτικά Έργα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ολοκλήρωση των διευρωπαϊκών δικτύων της Περιφέρειας (ΠΑΘΕ και η Εγνατία Οδός) ως σύνδεση με τις πύλες της Χώρας, συμπληρωματικά με τις συνδέσεις τους με το Εθνικό και Περιφερειακό οδικό δίκτυο. • Ολοκλήρωση του κορμού του σιδηροδρομικού άξονα ΠΑΘΕ-Π στα όρια της Περιφέρειας, και βελτίωση των λοιπών γραμμών του περιφερειακού σιδηροδρομικού δικτύου. 	<p>Προϋπολογισμός: 340,3 εκατ. ευρώ</p>
<p>Άξονας Προτεραιότητας 4: Ψηφιακή σύγκληση και επιχειρηματικότητα στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας.</p>	<p>Ειδικοί Στόχοι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Στην ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ: Ενίσχυση ανταγωνιστικότητας επιχειρήσεων στους κλάδους δευτερογενή και τριτογενή τομέα. Παροχή υπηρεσιών στήριξης προς τις επιχειρήσεις, ιδιαίτερα σε κλάδους που πλήττονται από τον διεθνή ανταγωνισμό. Επέκταση των δικτύων βιομηχανίας-εμπορίου-υπηρεσιών. Προώθηση καινοτομίας και επιχειρηματικότητας στον τουρισμό. Διαφοροποίηση παρεχομένων τουριστικών υπηρεσιών και προϊόντων. Χωροταξική ανακατανομή της τουριστικής προσφοράς. • Στην ΕΝΕΡΓΕΙΑ: Ενδυνάμωση του ρόλου της Κεντρικής Μακεδονίας στον ενεργειακό χάρτη της ευρύτερης περιοχής. Προώθηση της διείσδυσης του φυσικού αερίου και των ΑΠΕ. • Στην εξυπηρέτηση του στόχου «ΨΗΦΙΑΚΗ ΕΛΛΑΔΑ»: Ανάπτυξη ψηφιακών υπηρεσιών τοπικής αυτοδιοίκησης για τον πολίτη. Ενίσχυση της στρατηγικής προσέγγισης του προγραμματισμού και της δράσης της Δημόσιας Διοίκησης. 	<p>Ενδεικτικά Έργα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Βελτίωση και αναβάθμιση υποδομών υποστήριξης της επιχειρηματικής δραστηριότητας. • Δημιουργία εναλλακτικών τουριστικών προϊόντων. • Ανάπτυξη υποδομών Κέντρων Έρευνας – Καινοτομίας και Τεχνολογίας. • Διείσδυση του φυσικού αερίου στον οικιακό και τριτογενή τομέα με την ανάπτυξη δικτύων διανομής σε νέες περιοχές. • Ενεργειακές επενδύσεις σε δημόσια κτίρια και γενικότερα στο δημόσιο και οικιακό τομέα. • Επέκταση ευρωζωνικών υποδομών και υπηρεσιών. • Ανάπτυξη ψηφιακών υπηρεσιών ΟΤΑ για τον πολίτη με χρήση καινοτόμων ΤΠΕ.. 	<p>Προϋπολογισμός: 516,5 εκατ. ευρώ</p>
<p>Άξονας Προτεραιότητας 7: Αειφόρος ανάπτυξη και ποιότητα ζωής στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας.</p>	<p>Ειδικοί Στόχοι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ολοκληρωμένη διαχείριση προστατευόμενων περιοχών φυσικών οικοσυστημάτων. • Συντονισμένη, συστηματική και δυναμική αντιμετώπιση των εστιών ρύπανσης και έγκαιρη λήψη μέτρων μέσω κατάλληλου σχεδιασμού για την πρόληψη νέων μορφών και εστιών. Ενσωμάτωση της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει» στο σχεδιασμό των παρεμβάσεων. • Προστασία και ανάδειξη πολιτιστικής κληρονομιάς (μνημείων, ιστορικών κέντρων, παραδοσιακών οικισμών και αρχιτεκτονικά ενδιαφέροντων συνόλων). • Αναβάθμιση κοινωνικών δομών και υπηρεσιών, ανάπτυξη δικτύου υπηρεσιών υγείας, κοινωνικής αλληλεγγύης και εκπαίδευσης και εξάλειψη του κοινωνικού αποκλεισμού. • Ανάδειξη του αγροτικού χώρου και της υπαίθρου με δράσεις ολοκληρωμένου χαρακτήρα για την ανάπτυξη νέων προϊόντων-υπηρεσιών και την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής. • Λειτουργική διασύνδεση πόλης – υπαίθρου. 	<p>Ενδεικτικές Κατηγορίες Έργων:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ: Διαχείριση στερεών αποβλήτων. Προστασία εδαφών. Διαχείριση υδάτινων πόρων. Ποιότητα ακουστικού περιβάλλοντος. Διαχείριση φυσικού περιβάλλοντος. Πολιτική προστασία. • ΥΓΕΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ: Κατασκευή νέου κτιριακού αποθέματος δομών Κοινωνικής Φροντίδας. • ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ: Αναβάθμιση της κτιριακής υποδομής της εκπαίδευσης. • ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ: Ανάδειξη και απόδοση σε λειτουργική χρήση μνημειακών χώρων. Δημιουργία σύγχρονων μουσειακών χώρων για την προβολή του πολιτιστικού και ιστορικού πλούτου. Δημιουργία σύγχρονων πολιτιστικών υποδομών παραγωγής και διάθεσης πολιτιστικού προϊόντος. • ΕΙΔΙΚΗ ΧΩΡΙΚΗ ΣΤΟΧΕΥΣΗ για τις ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ: Έργα υποδομών στο περιβάλλον, στον πολιτισμό, την υγεία και την εκπαίδευση. Δράσεις ενίσχυσης των σχέσεων μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών. Ολοκληρωμένη ανάδειξη και διαχείριση του τουριστικού προϊόντος της Περιφέρειας. 	<p>Προϋπολογισμός: 894,6 εκατ. ευρώ</p>

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ			
Άξονας Προτεραιότητας 1: Προστασία Ατμοσφαιρικού Περιβάλλοντος και Αστικές Μεταφορές. Αντιμετώπιση κλιματικής αλλαγής – Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.	Στόχοι: <ul style="list-style-type: none"> Εξοικονόμηση ενέργειας στο δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα. Ενθάρρυνση και διάδοση της χρήσης ΑΠΕ μέσα από πρότυπα επιδεικτικά έργα. Προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής ανάπτυξης με την αξιοποίηση τοπικού ενεργειακού δυναμικού. 	Ενδεικτικές Κατηγορίες Χρηματοδοτούμενων Έργων: <ul style="list-style-type: none"> Πράσινα δώματα σε δημόσια κτήρια. Έργα αξιοποίησης ΑΠΕ στο δημόσιο τομέα. Πρότυπα επιδεικτικά έργα ΑΠΕ. 	Προϋπολογισμός: 440 εκατ. ευρώ
Άξονας Προτεραιότητας 2: Προστασία και διαχείριση Υδατικών Πόρων.	Στόχοι: <ul style="list-style-type: none"> Συνολική κάλυψη αναγκών οικισμών Γ' προτεραιότητας (Οδηγία 91/271/ΕΟΚ) σε λειτουργικές εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων και της απαραίτητης υποδομής αποχετευτικών δικτύων. Βελτίωση ποιότητας επιφανειακών υδάτων, ιδιαίτερα ακτών κολύμβησης και ποταμών-λιμνών που κινδυνεύουν από ευτροφικά φαινόμενα - προστασία υγροτόπων. Κάλυψη αναγκών σε πόσιμο νερό επιλεγμένων περιοχών, με προτεραιότητα γνωστούς τουριστικούς προορισμούς (Κέρκυρα, Χαλκιδική, Κυκλάδες, κλπ.). Επιναχρησιμοποίηση αστικών λυμάτων σε άλλες χρήσεις. 	Ενδεικτικές Κατηγορίες Χρηματοδοτούμενων Έργων: <ul style="list-style-type: none"> Έργα κατασκευής εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων και δικτύων αποχέτευσης σε οικισμούς Γ' Προτεραιότητας κατά την Οδηγία 91/271/ΕΟΚ. Ολοκλήρωση εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων και αποχετευτικών δικτύων, η υλοποίηση των οποίων ξεκίνησε με πόρους της περιόδου 2000-2006 ή και προηγούμενων περιόδων. Έργα προστασίας και ολοκληρωμένης διαχείρισης υδατικών πόρων και πόσιμου νερού (συγκέντρωση, επεξεργασία, διανομή) σε αστικά κέντρα και επιλεγμένους τουριστικούς προορισμούς της χώρας. 	Προϋπολογισμός: 1.280 εκατ. ευρώ
Άξονας Προτεραιότητας 3: Πρόληψη και αντιμετώπιση Περιβαλλοντικού κινδύνου.	Στόχοι: <ul style="list-style-type: none"> Συμβολή στην κάλυψη αναγκών για υποδομές αντιπλημμυρικής προστασίας σε μεγάλα αστικά κέντρα και περιοχές της χώρας όπου εμφανίζονται συχνά πλημμυρικά φαινόμενα. Ανάκτηση περιοχών από την υποβάθμιση που προκαλεί η συχνή εμφάνιση πλημμυρικών φαινομένων. 	Ενδεικτικές Κατηγορίες Χρηματοδοτούμενων Έργων: <ul style="list-style-type: none"> Κατασκευή αντιπλημμυρικών και συνοδών έργων. Ενίσχυση υποδομών πολιτικής προστασίας. 	Προϋπολογισμός: 395 εκατ. ευρώ
Άξονας Προτεραιότητας 4: Προστασία εδαφικών συστημάτων και διαχείριση στερεών αποβλήτων.	Στόχοι: <ul style="list-style-type: none"> Συμβολή στην κάλυψη των αναγκών της χώρας σε υποδομές διαχείρισης στερεών αποβλήτων. Υλοποίηση περιφερειακών σχεδιασμών διαχείρισης αστικών στερεών αποβλήτων και προώθηση της περιφερειακής ανάπτυξης με τη βελτίωση της ελκυστικότητας των περιφερειών ως τόπων προσέλκυσης επενδύσεων και κατοικίας. Ολοκλήρωση έργων διαχείρισης στερεών αποβλήτων που ξεκίνησαν κατά την περίοδο 2000-2006. Επίτευξη των εθνικών στόχων για διαχείριση βιοποδομήσιμου κλάσματος αστικών στερεών αποβλήτων και ανακύκλωσης. Προστασία δημόσιας υγείας και ποιότητας εδαφικών συστημάτων και υπόγειων υδροφορέων. 	Ενδεικτικές Κατηγορίες Χρηματοδοτούμενων Έργων: <ul style="list-style-type: none"> Κατασκευή εγκαταστάσεων διαχείρισης αστικών στερεών αποβλήτων (Σταθμοί Μεταφόρτωσης, Χώροι Υγειονομικής Ταφής Αποβλήτων - Υπολειμμάτων, Ολοκληρωμένες Εγκαταστάσεις Διαχείρισης Αποβλήτων, Μονάδες Κομποστοποίησης) βάσει των συγκεκριμένων Περιφερειακών Σχεδιασμών Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων. Έργα αποκατάστασης χώρων ανεξέλεγκτης διάθεσης στερεών αποβλήτων. Έργα διαχείρισης αποβλήτων και αποκατάστασης εδάφους σε χώρους αρμοδιότητας Ενόπλων Δυνάμεων καθώς και σε χώρους ρυπασμένους από παρελθούσα βιομηχανική ή συναφή δραστηριότητα. Έργα διαχείρισης και ασφαλούς διάθεσης ιλύων. 	Προϋπολογισμός: 290 εκατ. ευρώ
Άξονας Προτεραιότητας 5: Τεχνική Βοήθεια Ταμείου Συνοχής.	Στόχοι: <ul style="list-style-type: none"> Βελτίωση της διοικητικής ικανότητας του Προγράμματος. Παροχή υποστήριξης στους τελικούς δικαιούχους στην υλοποίηση των έργων τους. Ολοκληρωμένη παροχή πληροφόρησης και δημοσιότητας. Αποτελεσματική παρακολούθηση των συνεπειών του Προγράμματος και των πολιτικών που προωθούνται μέσα από την εφαρμογή του σε στρατηγικό επίπεδο. 	Ενδεικτικές Κατηγορίες Χρηματοδοτούμενων Έργων: <ul style="list-style-type: none"> Εκπόνηση υποστηρικτικών μελετών. 	Προϋπολογισμός: 25,7 εκατ. ευρώ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΠΕΛΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ			
<p>Άξονας Προτεραιότητας Β1.1: Οδικές Μεταφορές – Οδικό δίκτυο.</p>	<p>Κατηγορίες Παρεμβάσεων:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ολοκλήρωση κατασκευής και αναβάθμισης οδικών αξόνων και τμημάτων της προηγούμενης περιόδου. • Κατασκευή ή / και αναβάθμιση οδικών αξόνων και τμημάτων του Διευρωπαϊκού και του Βασικού Διαπεριφερειακού Οδικού Δικτύου. • Κατασκευή ή / και αναβάθμιση οδικών αξόνων και τμημάτων Περιφερειακού Οδικού Δικτύου. 	<p>Ενδεικτικές Κατηγορίες Χρηματοδοτούμενων Έργων:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Συνέχιση κατασκευής / αναβάθμισης τμημάτων του ΠΑΘΕ και της Εγνατίας Οδού. • Αυτοκινητόδρομος ΠΑΘΕ, στο τμήμα Κλειδί-Πολύκαστρο-Εύζωνοι. • Συνέχιση αναβάθμισης του κάθετου άξονα της Εγνατίας Οδού Θεσσαλονίκη-Σέρρες-Προμαχώνας. • Ολοκλήρωση της εξωτερικής περιφερειακής Θεσσαλονίκης και σύνδεσης της Εγνατίας Οδού με το Αεροδρόμιο «Μακεδονία». • Συνδέσεις Εγνατίας Οδού με το περιφερειακό οδικό δίκτυο. • Η κατά τμήματα βελτίωση της Ε.Ο. Θεσσαλονίκης-Έδεσσας. 	<p>Προϋπολογισμός: 2.200,1 εκατ. ευρώ</p>
<p>Άξονας Προτεραιότητας Β1.2: Σιδηροδρομικές & Συνδυασμένες Μεταφορές.</p>	<p>Κατηγορίες Παρεμβάσεων:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ολοκλήρωση-αναβάθμιση επιδομής και υποδομής υφιστάμενου σιδηροδρομικού δικτύου με προτεραιότητα στα τμήματα ΤΕΝΤ-Τ. • Σηματοδότηση, Τηλεδιόικηση, Τηλεπικοινωνίες. • Σύνδεση με κομβικά λιμάνια της χώρας και με ΒΙ.ΠΕ. • Δημιουργία εμπορευματικών κέντρων (μελέτες, κατασκευές και προμήθεια εξοπλισμού). 	<p>Ενδεικτικές Κατηγορίες Χρηματοδοτούμενων Έργων:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ολοκλήρωση εγκατάστασης σύγχρονης σηματοδότησης/τηλεδιόικησης ΠΑΘΕΠ. • Αναβάθμιση σύνδεσης ΠΑΘΕΠ με λιμένα Θεσσαλονίκης και κατασκευή νέου Εμπορευματικού Κέντρου. 	<p>Προϋπολογισμός: 939,7 εκατ. ευρώ</p>
<p>Άξονας Προτεραιότητας Β2.2: Αεροπορικές Μεταφορές.</p>	<p>Κατηγορίες Παρεμβάσεων:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Επέκταση, βελτίωση και εκσυγχρονισμός εγκαταστάσεων υφιστάμενων αεροδρομίων (κτιριακές εγκαταστάσεις, επέκταση διαδρόμων, κλπ). • Κατασκευή νέων αεροδρομίων. • Κατασκευή νέων περιφερειακών αεροδρομίων σε περιοχές που είτε δεν διαθέτουν σήμερα αεροπορική σύνδεση ή αφορά επιλογή για κατάργηση υφιστάμενων αεροδρομίων και ανακατασκευή τους σε νέα θέση. 	<p>Ενδεικτικά Μεγάλα Έργα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ολοκλήρωση αναβάθμισης Αερολιμένα Θεσσαλονίκης «ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ». • Αναβάθμιση κρατικού Αερολιμένα Κω. 	<p>Προϋπολογισμός: 138,4 εκατ. ευρώ</p>
<p>Άξονας Προτεραιότητας Β3.2: Αστικές Συγκοινωνίες.</p>	<p>Στόχος:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η ανάπτυξη του συστήματος αστικών συγκοινωνιών των μεγάλων αστικών κέντρων, για τη βελτίωση των αστικών μετακινήσεων και της ελκυστικότητας και της ποιότητας των δημόσιων συγκοινωνιών με έμφαση στις καθαρές αστικές συγκοινωνίες. 	<p>Ενδεικτικό (μεταξύ άλλων) Έργο:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Προαστιακός Σιδηρόδρομος Θεσσαλονίκης. 	<p>Προϋπολογισμός: 205,7 εκατ. ευρώ</p>

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ			
<p>Άξονας Προτεραιότητας 3: Βελτίωση του θεσμικού περιβάλλοντος και των υποστηρικτικών δομών, υποδομών, μηχανισμών και εργαλείων για την ανάπτυξη της Επιχειρηματικότητας. Ενδυνάμωση του Ανταγωνισμού – Προστασία καταναλωτή.</p>	<p>Γενικός Στόχος:</p> <ul style="list-style-type: none"> Βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ενδυνάμωση του ανταγωνισμού μέσω της εξασφάλισης των κατάλληλων συνθηκών απελευθέρωσης αγορών, τεχνικών υποδομών, δομών στήριξης και εργαλείων ανάπτυξης. 	<p>Ενδεικτικές Δράσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> Υποστήριξη επενδύσεων για Επιχειρηματικά Σχέδια επέκτασης ή δημιουργίας νέων Επιχειρηματικών Πάρκων. Δημιουργία εξειδικευμένων βιομηχανικών, εμπορικών, τουριστικών υποδομών και υποδομών Εφοδιαστικής Αλυσίδας, με ενδεχόμενη συμμετοχή δημόσιου και ιδιωτικού τομέα (ΣΔΠ). Πιλοτικές δράσεις ανάδειξης και τουριστικής αξιοποίησης οικολογικά ευαίσθητων περιοχών, περιοχών Natura, κλπ. Ανάπτυξη επενδύσεων στον τομέα του Πολιτισμού, με έμφαση στην προστασία των αρχαιοτήτων και της πολιτιστικής κληρονομιάς. 	<p>Προϋπολογισμός: 427,9 εκατ. ευρώ</p>
<p>Άξονας Προτεραιότητας 4: Ολοκλήρωση του ενεργειακού συστήματος της Χώρας και ενίσχυση της αειφορίας.</p>	<p>Γενικός Στόχος:</p> <ul style="list-style-type: none"> Η ολοκλήρωση του ενεργειακού συστήματος της Χώρας και η εξασφάλιση του ενεργειακού εφοδιασμού της. Η υποστήριξη της απελευθέρωσης της αγοράς ενέργειας και η ένταξη της Χώρας στα μεγάλα διεθνή δίκτυα μεταφοράς ηλεκτρισμού και φυσικού αερίου. <p>Ειδικό Στόχο:</p> <ul style="list-style-type: none"> Προώθηση των ενεργειακών δικτύων του φυσικού αερίου και του ηλεκτρισμού. Διείσδυση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο ενεργειακό ισοζύγιο. 	<p>Ενδεικτικές Δράσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> Επέκταση του Εθνικού συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου. Διείσδυση του φυσικού αερίου στον οικιακό και τριτογενή τομέα με την ανάπτυξη δικτύων διανομής σε νέες περιοχές, με τη συμμετοχή ιδιωτικών κεφαλαίων. Επέκταση υφιστάμενων ή / και δημιουργία νέων υποδομών υγροποιημένου και συμπιεσμένου φυσικού αερίου. Ενίσχυση και επέκταση του Συστήματος Μεταφοράς και του Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας. Ενεργειακές επενδύσεις στις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και ειδικές δράσεις αξιοποίησης Βιομάζας. 	<p>Προϋπολογισμός: 480 εκατ. ευρώ</p>

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΨΗΦΙΑΚΗ ΣΥΓΚΛΙΣΗ

<p align="center">Άξονας Προτεραιότητας 1: Βελτίωση της παραγωγικότητας με αξιοποίηση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών.</p>	<p>Γενικοί Στόχοι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Βελτίωση αποτελεσματικότητας Δημοσίου τομέα με χρήση ΤΠΕ. • Προώθηση της επιχειρηματικότητας σε τομείς που αξιοποιούν ΤΠΕ. 	<p>Παρατηρήσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Στους ωφελούμενους (δικαιούχους), σε ότι αφορά τις δράσεις του εν λόγω Άξονα για τη δημόσια διοίκηση, συμπεριλαμβάνονται και οι ΟΤΑ α' βαθμού. • Για την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, οι σχετικές δράσεις προβλέπεται να υλοποιηθούν μέσω του Ε.Π. Μακεδονία-Θράκη (Άξονας Προτεραιότητας: Αειφόρος Ανάπτυξη και Ποιότητα Ζωής στην ΠΚΜ). 	<p align="center">Προϋπολογισμός: 402 εκατ. ευρώ</p>
<p align="center">Άξονας Προτεραιότητας 2: Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών και βελτίωση της Ποιότητας Ζωής.</p>	<p>Ειδικοί Στόχοι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Βελτίωση της καθημερινής ζωής μέσω ΤΠΕ – Ισότιμη συμμετοχή των πολιτών στην Ψηφιακή Ελλάδα. • Ανάπτυξη ψηφιακών υπηρεσιών Δημόσιας διοίκησης για τον πολίτη. 	<p>Ενδεικτικές Δράσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Επέκταση ευρυζωνικών υποδομών και υπηρεσιών. • Παροχή ψηφιακών υπηρεσιών του Δημοσίου τομέα προς τους πολίτες. <p>Παρατηρήσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Για την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, οι σχετικές δράσεις προβλέπεται να υλοποιηθούν μέσω του Ε.Π. Μακεδονία-Θράκη (Άξονας Προτεραιότητας: Αειφόρος Ανάπτυξη και Ποιότητα Ζωής στην ΠΚΜ). 	<p align="center">Προϋπολογισμός: 442 εκατ. ευρώ</p>

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ			
<p>Άξονας Προτεραιότητας IB: Αναβάθμιση των δημοσίων πολιτικών, εκσυγχρονισμός του ρυθμιστικού πλαισίου και των δομών της Δημόσιας Διοίκησης.</p>	<p>Ενδεικτικές Δράσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> Δράσεις οργανωτικού και επιχειρησιακού ανασχεδιασμού (συστήματα στοχοθεσίας, αποδοτικότητας) (και) της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Εισαγωγή και προώθηση θεσμών διαφάνειας (χάρτης υποχρεώσεων, ετήσιος δημόσιος απολογισμός). Εκπόνηση επιχειρησιακών σχεδίων για τη βελτίωση της διοικητικής αποτελεσματικότητας σε Υπουργεία και ΝΠΔΔ. 	<p>Περιοχές Εφαρμογής: Περιφέρειες Κεντρικής και Δυτικής Μακεδονίας, Αττική.</p> <p>Παρατηρήσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> Στους δυνητικούς δικαιούχους του Άξονα περιλαμβάνονται και οι ΟΤΑ α' και β' βαθμού. Το μεγαλύτερο μέρος των δράσεων αναμένεται να υλοποιηθεί μέσω προσκλήσεων «οριζόντιου» χαρακτήρα. 	<p>Προϋπολογισμός: 122,1 εκατ. ευρώ</p>
<p>Άξονας Προτεραιότητας IIB: Αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού της Δημόσιας Διοίκησης.</p>	<p>Ενδεικτικές Δράσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> Κατάρτιση σε θέματα Τοπικής Αυτοδιοίκησης (σχεδιασμός και οργάνωση παρακολούθησης των Επιχειρησιακών Σχεδίων των Δήμων). Κατάρτιση σε ΤΠΕ. 	<p>Περιοχές Εφαρμογής: Περιφέρειες Κεντρικής και Δυτικής Μακεδονίας, Αττική.</p> <p>Παρατηρήσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> Στους δυνητικούς δικαιούχους του Άξονα περιλαμβάνονται και οι ΟΤΑ α' και β' βαθμού. Το μεγαλύτερο μέρος των δράσεων αναμένεται να υλοποιηθεί μέσω προσκλήσεων «οριζόντιου» χαρακτήρα. 	<p>Προϋπολογισμός: 96 εκατ. ευρώ</p>
<p>Άξονας Προτεραιότητας IVB: Τεχνική υποστήριξη εφαρμογής.</p>	<p>Ενδεικτική Δράση:</p> <ul style="list-style-type: none"> Εκπόνηση μελετών «ωρίμανσης» δράσεων του Επιχειρησιακού Προγράμματος. 	<p>Περιοχές Εφαρμογής: Περιφέρειες Κεντρικής και Δυτικής Μακεδονίας, Αττική.</p> <p>Παρατηρήσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> Αναμένεται να υλοποιηθεί μέσω προσκλήσεων «οριζόντιου» χαρακτήρα. 	<p>Προϋπολογισμός: 4,5 εκατ. ευρώ</p>

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

<p align="center">Άξονας Προτεραιότητας Α2: Ενίσχυση της προσαρμοστικότητας του ανθρώπινου δυναμικού και των Επιχειρήσεων.</p>	<p>Γενικοί Άξονες Δράσεων:</p> <ul style="list-style-type: none"> Υλοποίηση παρεμβάσεων που απορρέουν από την ανάπτυξη και εφαρμογή του Εθνικού Συστήματος Σύνδεσης της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης με την Απασχόληση (Ε.Σ.Σ.Ε.Ε.Κ.Α.). Βελτίωση της προσαρμοστικότητας των επιχειρήσεων. Βελτίωση της ποιότητας και της παραγωγικότητας της εργασίας. Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των κοινωνικών εταίρων. 	<p>Περιοχές Εφαρμογής: Περιφέρειες Κεντρικής και Δυτικής Μακεδονίας, Αττική.</p> <p>Δικαιούχοι - Ωφελούμενοι:</p> <ul style="list-style-type: none"> «Ποσοστό 7% του συνόλου των 2.410.155 καταγεγραμμένων απασχολούμενων στις ανωτέρω τρεις Περιφέρειες (τιμή στόχος έτους 2008). 	<p align="center">Προϋπολογισμός: 219,1 εκατ. ευρώ</p>
<p align="center">Άξονας Προτεραιότητας Β2: Διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση.</p>	<p>Γενικοί Άξονες Δράσεων:</p> <ul style="list-style-type: none"> Εκσυγχρονισμός και αναβάθμιση των συστημάτων της αγοράς εργασίας. Ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης. Υποστηρικτικά μέτρα για την προώθηση της ισότητας των φύλων στην απασχόληση. 	<p>Περιοχές Εφαρμογής: Περιφέρειες Κεντρικής και Δυτικής Μακεδονίας, Αττική.</p> <p>Ενδεικτικές Δράσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> Αναβάθμιση της λειτουργίας των δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης και κοινωνικής προστασίας. Ανάπτυξη και λειτουργία «Ισχύματος Σύζευξης Προσφοράς - Ζήτησης Εργασίας» (ΠΖΕ) και δημιουργία «Δικτύου» του συνόλου των φορέων σύζευξης προσφοράς-ζήτησης στην αγορά εργασίας με τη συμμετοχή φορέων του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα της οικονομίας, της αυτοδιοίκησης, της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης κτλ. για την προώθηση σε θέση απασχόλησης. Αναβάθμιση του δικτύου του ΟΑΕΔ σε ενιαίο («σύστημα») ως κέντρο παροχής ολοκληρωμένων υπηρεσιών (one-stop shops). Ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης (σε νέους, ενίσχυση επιχειρηματικότητας, σε γυναίκες, κ.λπ.) 	<p align="center">Προϋπολογισμός: 633,2 εκατ. ευρώ</p>
<p align="center">Άξονας Προτεραιότητας Γ2: Πλήρης ενσωμάτωση του συνόλου του ανθρώπινου δυναμικού σε μια Κοινωνία Ισών ευκαιριών.</p>	<p>Ενδεικτικές Δράσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> Πρόληψη και αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού ευπαθών ομάδων του πληθυσμού. Ολοκληρωμένες δράσεις κοινωνικής ένταξης για εύλωτες ομάδες. Ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας για την απασχόληση εύλωτων ομάδων. Ενέργειες στήριξης ατόμων που χρήζουν βοήθειας. 	<p>Περιοχές Εφαρμογής: Περιφέρειες Κεντρικής και Δυτικής Μακεδονίας, Αττική.</p>	<p align="center">Προϋπολογισμός: 117,4 εκατ. ευρώ</p>
<p align="center">Άξονας Προτεραιότητας Δ2: Εδραίωση της μεταρρύθμισης στον τομέα της ψυχικής υγείας, ανάπτυξη πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας και πρόσπιση της δημόσιας υγείας.</p>	<p>Ενδεικτικές Δράσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> Πρόσπιση της Δημόσιας Υγείας. Δημιουργία Δικτύου Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας. 	<p>Περιοχές Εφαρμογής: Περιφέρειες Κεντρικής και Δυτικής Μακεδονίας, Αττική.</p>	<p align="center">Προϋπολογισμός: 169,2 εκατ. ευρώ</p>

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ			
<p>Άξονας Προτεραιότητας 2: Αναβάθμιση της ποιότητας της Εκπαίδευσης – Εκσυγχρονισμός Εκπαιδευτικού συστήματος.</p>	<p>Βασικές Δράσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αναμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών και ενίσχυση των υπηρεσιών των βιβλιοθηκών. Διευκόλυνση της οριζόντιας και κάθετης κινητικότητας των μαθητών, σπουδαστών, φοιτητών. • Βελτίωση των συνθηκών και του επιπέδου εκπαίδευσης των Ατόμων με Αναπηρία. • Αποτίμηση της προόδου στην Παιδεία μέσω αξιολόγησης συντελεστών του εκπαιδευτικού συστήματος. • Επιπόνηση του ρυθμού ένταξης των νέων τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών στην εκπαίδευση. • Ενίσχυση της αποκέντρωσης στην οργάνωση της διοίκησης του εκπαιδευτικού συστήματος. 	<p>Περιοχές Εφαρμογής: Περιφέρειες Κεντρικής και Δυτικής Μακεδονίας, Αττική.</p>	<p>Προϋπολογισμός: 211 εκατ. ευρώ</p>
<p>Άξονας Προτεραιότητας 5: Αναβάθμιση των συστημάτων αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και σύνδεση της Εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας.</p>	<p>Ειδικοί Στόχοι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Επαναπροσδιορισμός του ρόλου της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης. • Αναβάθμιση της Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης. • Αποτελεσματικότερη σύνδεση του εκπαιδευτικού συστήματος με την αγορά εργασίας. 	<p>Περιοχές Εφαρμογής: Περιφέρειες Κεντρικής και Δυτικής Μακεδονίας, Αττική.</p>	<p>Προϋπολογισμός: 211 εκατ. ευρώ</p>
<p>Άξονας Προτεραιότητας 8: Ενίσχυση της δια βίου Εκπαίδευσης, διευκόλυνση της πρόσβασης και μείωση του κοινωνικού αποκλεισμού στην Εκπαίδευση.</p>	<p>Ειδικοί Στόχοι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ενίσχυση των ενεργειών της δια βίου εκπαίδευσης και καθιέρωση κινήτρων για την αύξηση της συμμετοχής. • Αύξηση της επένδυσης στο εκπαιδευτικό προσωπικό πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. • Καταπολέμηση της σχολικής αποτυχίας και μείωση της σχολικής διαρροής. 	<p>Περιοχές Εφαρμογής: Περιφέρειες Κεντρικής και Δυτικής Μακεδονίας, Αττική.</p>	<p>Προϋπολογισμός: 254 εκατ. ευρώ</p>
<p>Άξονας Προτεραιότητας 11: Προαγωγή της κοινωνίας της γνώσης με ενίσχυση του ανθρώπινου κεφαλαίου στις μεταπτυχιακές σπουδές, στην έρευνα και καινοτομία.</p>	<p>Ειδικοί Στόχοι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η διασφάλιση της ποιότητας των μεταπτυχιακών σπουδών και της έρευνας, στο πλαίσιο κοινών βασικών προδιαγραφών σχεδιασμού, εφαρμογής και εκτίμησης αποτελεσμάτων. • Η προσέλκυση, με παροχή κινήτρων, ικανών, νέων ή/και υψηλού επιπέδου επιστημόνων και ερευνητών, ιδίως σε κλάδους στρατηγικής σημασίας για την ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας. • Η ενίσχυση συνεργασιών μεταξύ Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης, Ερευνητικών και Τεχνολογικών Κέντρων με δυνατότητα συμμετοχής και επιχειρήσεων, μέσω κοινών δράσεων και σχεδίων. • Η ανάπτυξη συνεργασιών μεταξύ Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης και Βιομηχανίας, ως βασική προϋπόθεση για την υποστήριξη καινοτομικών σχεδίων. • Η ενίσχυση του Διεθνούς Πανεπιστημίου με σκοπό την ανάπτυξη μιας περισσότερης συνεκτικής κοινωνίας και ανταγωνιστικής οικονομίας. 	<p>Περιοχές Εφαρμογής: Περιφέρειες Κεντρικής και Δυτικής Μακεδονίας, Αττική.</p>	<p>Προϋπολογισμός: 171,4 εκατ. ευρώ</p>

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ			
Άξονας Προτεραιότητας 1: Υποστήριξη επιτελικών δομών, λειτουργιών και δικαιούχων φορέων.	Ειδικοί Στόχοι: <ul style="list-style-type: none"> Ενίσχυση της διοικητικής οργάνωσης και ενίσχυση της διαχειριστικής επάρκειας των δικαιούχων φορέων, αφενός μέσω «οριζοντίων» δράσεων υποστήριξης της διαχειριστικής επάρκειας και της διοικητικής ικανότητας και αποτελεσματικότητας των δικαιούχων των ΕΠ, αφετέρου, αυτοτελείς δράσεις ενίσχυσης της διοικητικής ικανότητας και της διαχειριστικής επάρκειας των δικαιούχων, ώστε να μπορούν να πιστοποιήσουν και να τηρούν σε ισχύ τα κριτήρια: Συμμόρφωσης του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας τους με το θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο υλοποίησης των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων, οργανωτικής δομής, στελέχωσης, οργανωτικών λειτουργιών / διαδικασιών και εσωτερικού ελέγχου και κατάλληλης υλικοτεχνικής υποδομής. 	Περιοχές Εφαρμογής: Το σύνολο της χώρας.	Προϋπολογισμός: 256 εκατ. ευρώ

«50.000 ευρώ σε κάθε Δήμο της χώρας για τεχνική βοήθεια»

Σύμφωνα με πρόσφατη ανακοίνωση του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, προβλέπεται να παρασχεθεί τεχνική βοήθεια στους Δήμους της χώρας προκειμένου να βελτιώσουν την αποτελεσματικότητά τους για την υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων αναπτυξιακών δράσεων, στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ.

Σύμφωνα με την ανακοίνωση, ενδεικτικές (επιλέξιμες) ενέργειες της τεχνικής βοήθειας περιλαμβάνουν υπηρεσίες συμβούλων τεχνικής υποστήριξης (ειδικότητες όπως μηχανικοί, λογιστές, νομικοί, γεωτεχνικοί κτλ) για την ωρίμανση έργων που απαιτούν εξειδικευμένη τεχνογνωσία σε ειδικά θέματα που δεν μπορούν να καλυφθούν από το υφιστάμενο προσωπικό του Δήμου.

Η χρηματοδότηση προς κάθε Δήμο, για τέτοιου είδους ενέργειες, δεν θα μπορεί να ξεπεράσει συνολικά το κόστος των 50.000 ευρώ (συνολικά για 24 περίπου ανθρωπομήνες).

«Το αμέσως επόμενο διάστημα οι Δήμοι αναμένεται να λάβουν σχετική πρόσκληση προκειμένου να υποβάλλουν αιτιολογική έκθεση και Τεχνικό Δελτίο για την ένταξη των ενεργειών που θα προτείνουν».

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ («ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΠΑΛΤΑΤΖΗΣ»)			
<p>Άξονας Προτεραιότητας 1: Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τομέα της γεωργίας και της δασοκομίας.</p>	<p>Ειδικοί Στόχοι:</p> <ul style="list-style-type: none"> Δράσεις επαγγελματικής κατάρτισης και ενημέρωσης, συμπεριλαμβανομένης της διάδοσης επιστημονικών γνώσεων και καινοτόμων πρακτικών, για τα άτομα που απασχολούνται στους τομείς της γεωργίας, των τροφίμων και της δασοκομίας. Μέτρα για την βέλτιστη αξιοποίηση των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων. Εργασίες Αναδάσμου. 	<p>Ενδεικτικές Δράσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ενίσχυση νέων γεωργών. Εκσυγχρονισμός γεωργικών εκμεταλλεύσεων. Βελτίωση υποδομών κατάρτισης και εκπαιδευτικών δομών του Ο.Γ.Ε.Ε.Κ.Α. «ΔΗΜΗΤΡΑ» (πρώην ΚΕΓΕ) και Κέντρων Αγροτικής Ανάπτυξης. Εγγειοβελτιωτικά έργα (αρδευτικά-στραγγιστικά δίκτυα). Κατασκευή αντλιοστασίων, δεξαμενών αναρρύθμισης και ημερήσιας εξίσωσης. Μελέτες για την επεξεργασία σχεδίων διαχείρισης υδατικών πόρων. Μελέτες και κατασκευές έργων εμπλουτισμού υπόγειων υδροφορέων. Δημιουργία δικτύων γεωτρήσεων παρατήρησης της ποιοτικής και ποσοτικής κατάστασης των υδάτων εντός περιμέτρου των εγγειοβελτιωτικών έργων αξιοποίησης υπόγειων υδάτων. Ανόρυξη, εξοπλισμός και εξηλεκτισμός γεωτρήσεων (σε ειδικές περιπτώσεις). 	<p>Προϋπολογισμός: 2.425,1 εκατ. ευρώ</p>
<p>Άξονας Προτεραιότητας 2: Βελτίωση του περιβάλλοντος και της υπαίθρου.</p>	<p>Ειδικοί Στόχοι & Δράσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ενισχύσεις Natura 2000 και ενισχύσεις που συνδέονται με την οδηγία 2000/60/ΕΚ (αφορά σε ενισχύσεις, για μία πενταετία, κατόχων γεωργικών εκμεταλλεύσεων σε περιοχών Natura, για φιλοπεριβαλλοντικές δράσεις) Γεωργοπεριβαλλοντικές ενισχύσεις (βιολογική γεωργία, βιολογική κτηνοτροφία, προστασία των ευαίσθητων στα νηρικά περιοχών [μεταξύ των περιοχών εφαρμογής του μέτρου είναι και ο Νομός Ημαθίας βάσει της ΚΥΑ 16175/824/12.4.2006 (ΦΕΚ 530/Β/28.4.2006) με εφαρμογή σε αρδευόμενες εκτάσεις με ετήσιες καλλιέργειες, μηδική-τροφύλλι και ζαχαρότευτλα. [Προβλέπονται ενισχύσεις κατόχων γεωργικών εκμεταλλεύσεων ύψους έως 60€/στρέμμα ετησίως], προστασία φυτοφρακτών και νησιδών φυσικής βλάστησης [σε περιοχές Natura με προστατευόμενη ορνιθοπανίδα], διατήρηση απειλούμενων αυτόχθονων φυλών αγροτικών ζώων, σύστημα ολοκληρωμένης διαχείρισης στην παραγωγή βόμβακος και καπνού [με εφαρμογή σε όλες τις περιοχές καλλιέργειας καπνού-βάμβακος της χώρας, με προτεραιότητα στις περιοχές Natura. Οι ενισχύσεις θα χορηγούνται για χρονικό διάστημα 5 ετών σε ισόποσες δόσεις και το συνολικό ύψος δεν μπορεί να υπερβεί τα 3.000€ ανά εκμετάλλευση], μακροχρόνια παύση της εκμετάλλευσης γεωργικών γαιών, μετατροπή αρόσιμων εκτάσεων σε εκτατικούς βοσκοτόπους, ενισχύσεις για την καλή διαβίωση των ζώων). Στήριξη για μη παραγωγικές επενδύσεις. Πρώτη δάσωση γεωργικών γαιών (η στήριξη καλύπτει δαπάνες εγκατάστασης, ετήσια πριμοδότηση ανά δασωμένο εκτάριο για την κάλυψη δαπανών συντήρησης και ετήσια πριμοδότηση ανά εκτάριο για την κάλυψη των απωλειών εισοδήματος που απορρέει από τη δάσωση). Πρώτη εγκατάσταση γεωργοδασοκομικών συστημάτων σε γεωργική γη (καλύπτονται μόνο οι σχετικές δαπάνες αρχικής εγκατάστασης). 		<p>Προϋπολογισμός: 1.789,8 εκατ. ευρώ</p>
<p>Άξονας Προτεραιότητας 3: Ποιότητα ζωής στις αγροτικές περιοχές και διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας.</p>	<p>Ενδεικτικές Κατηγορίες Δράσεων:</p> <ul style="list-style-type: none"> Μικρής δυναμικότητας υποδομές διανυκτέρευσης. Χώροι εστίασης και αναψυχής. Επισκέψιμα αγροκτήματα. Υποδομές εναλλακτικού και ειδικών μορφών τουρισμού. Οικοτεχνία – Χειροτεχνία. Κέντρα τουριστικής πληροφόρησης – Σήμανση αξιοθεάτων, μνημείων, κλπ. Ποδηλατικές διαδρομές σε περιοχές της αγροτικής υπαίθρου. Υποδομές μικρής κλίμακας και δράσεις στον τομέα του πολιτισμού. Βελτιώσεις-αναπλάσεις κοινόχρηστων χώρων. Αποκατάσταση κτηρίων για κοινωφελή χρήση. Διατήρηση, αποκατάσταση πολιτιστικών μνημείων. 	<p>Περιοχές Εφαρμογής: Τα μέτρα του Άξονα 3 υλοποιούνται σε γεωγραφικά οριοθετημένες περιοχές παρέμβασης με το χαρακτήρα της μικροπεριφέρειας προγραμματισμού και κυρίως σε: α) ορεινές και μειονεκτικές περιοχές, β) περιοχές που ο πρωτογενής τομέας παρουσιάζει μεγάλη σημασία στην τοπική οικονομία, γ) περιοχές με πληθυσμιακή συρρίκνωση, και δ) περιοχές με απόσταση από τα μεγάλα αστικά κέντρα. Από το Δήμο Αλεξάνδρειας επιλέξιμες περιοχές είναι ΜΟΝΟ ορισμένοι οικισμοί της Δημοτικής Ενότητας Μελίκης.</p>	<p>Προϋπολογισμός: 410 εκατ. ευρώ</p>

<p style="text-align: center;">Άξονας Προτεραιότητας 4: Εφαρμογή της προσέγγισης Leader.</p> <p style="text-align: center;">Ειδικό Ενδιαφέρον: Ποπικό Πρόγραμμα Νομού Ημαθίας, με φορέα υλοποίησης την ΑΝ.ΗΜΑ. Α.Ε.]</p>	<p>Κατηγορίες Επιλέξιμων Δράσεων:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ίδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί μικρής δυναμικότητας υποδομών διανυκτέρευσης. • Ίδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί χώρων εστίασης και αναψυχής. • Ίδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί επισκέψιμων αγροκτημάτων. • Ίδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τουρισμού της υπαίθρου (εναλλακτικές μορφές τουρισμού, ειδικές μορφές τουρισμού, χώροι αθλοπαιδιών, χώροι γευσιγνωσίας). • Ίδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί μονάδων οικοτεχνίας, χειροτεχνίας, παραγωγής ειδών παραδοσιακής τέχνης, βιοτεχνικών μονάδων. • Ίδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών. • Ίδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί επιχειρήσεων παραγωγής ειδών διατροφής μετά την α' μεταποίηση (σε ενδεικτικούς κλάδους με βάση ταξινόμηση ΣΤΑΚΟΔ). • Βελτίωση υποδομής επιχειρήσεων (που εντάσσονται στις δράσεις του Υπομέτρου) για τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (όπως φωτοβολταϊκά, αξιοποίηση βιομάζας, γεωθερμίας) με σκοπό την κάλυψη των αναγκών της επιχείρησης. • Ίδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί βιοτεχνικών μονάδων (σε ενδεικτικούς κλάδους σύμφωνα με ταξινόμηση ΣΤΑΚΟΔ). • Ίδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών (σε ενδεικτικούς κλάδους με βάση ταξινόμηση ΣΤΑΚΟΔ). • Ίδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί επιχειρήσεων παραγωγής ειδών διατροφής μετά την α' μεταποίηση (σε ενδεικτικούς κλάδους με βάση ταξινόμηση ΣΤΑΚΟΔ). • Βελτίωση επιχειρήσεων (που εντάσσονται στις δράσεις του Υπομέτρου) για τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (όπως φωτοβολταϊκά, αξιοποίηση βιομάζας, γεωθερμίας) με σκοπό την κάλυψη των αναγκών της επιχείρησης. • Δικτύωση ομοειδών ή συμπληρωματικών επιχειρήσεων. • Ίδρυση και εκσυγχρονισμός τοπικών κέντρων τουριστικής πληροφόρησης (γραφεία - περιήγηση ενημέρωσης και πληροφόρησης). • Σήμανση αξιοθεάτων, μνημείων. • Ποδηλατικές διαδρομές σε περιοχές της αγροτικής υπαίθρου. • Προβολή και προώθηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων των περιοχών. • Ίδρυση, επέκταση και εκσυγχρονισμός μικρής δυναμικότητας υποδομής διανυκτέρευσης. • Ίδρυση, επέκταση και εκσυγχρονισμός, χώρων εστίασης και αναψυχής. • Ίδρυση, επέκταση και εκσυγχρονισμός, επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τουρισμού της υπαίθρου (εναλλακτικές μορφές τουρισμού, ειδικές μορφές τουρισμού, χώροι αθλοπαιδιών, χώροι γευσιγνωσίας). • Έργα υποδομής μικρής κλίμακας όπως: μικρά γεγειοβελτιωτικά έργα, έργα διαχείρισης υδατικών πόρων, μικρά έργα πρόσβασης στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις. • Χώροι άσκησης πολιτιστικών, αθλητικών, εκπαιδευτικών, περιβαλλοντικών δραστηριοτήτων, καθώς και δραστηριοτήτων κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης, όπως κέντρα φροντίδας παιδιών προσχολικής ηλικίας, δημοτικές βιβλιοθήκες, ωδεία κλπ. • Ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων και εκδηλώσεων ανάδειξης και διατήρησης της τοπικής κληρονομιάς - στήριξη πολιτιστικών φορέων για μικρής κλίμακας υποδομή, προμήθεια εξοπλισμού, μουσικών οργάνων, στολών. • Βελτίωση και ανάπτυξη κοινόχρηστων χώρων. • Διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση πολιτισμικών χαρακτηριστικών της αγροτικής υπαίθρου, τα οποία δεν είχαν ποτέ παραγωγική δραστηριότητα (όπως βρύσες, γεφύρια). • Παρεμβάσεις σε υφιστάμενα κτίρια για τη μετατροπή τους σε μουσεία - συλλογές - εκθετήρια που σχετίζονται με τη λαογραφική / αγροτική / πολιτιστική κληρονομιά. • Παρεμβάσεις σε υφιστάμενα κτίρια για τη μετατροπή τους σε μουσεία - συλλογές - εκθετήρια που σχετίζονται με τη λαογραφική / αγροτική / πολιτιστική κληρονομιά. 	<p>Επιλέξιμες Περιοχές Εφαρμογής του Άξονα 4 στο Δήμο Αλεξάνδρειας:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Δημοτική Ενότητα Αλεξάνδρειας:</u> Βρυσάκι, Καμποχώρι, Λουτρός, Νεοχώρι, Νησί. • <u>Δημοτική Ενότητα Πλατέας:</u> Το σύνολο των οικισμών της Δημοτικής Ενότητας. • <u>Δημοτική Ενότητα Μελίκης:</u> Αγκαθιά, Κυψέλη, Νεόκαστρο, Πρόδρομος. • <u>Δημοτική Ενότητα Αντηγονιδών:</u> Το σύνολο των οικισμών της Δημοτικής Ενότητας. <p>Σημειώσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Δυνητικοί δικαιούχοι είναι φυσικά-νομικά πρόσωπα και φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα (όπως σωματεία, σύλλογοι), ανάλογα με το είδος των επιλέξιμων δράσεων, υπό την προϋπόθεση ότι η χωροθέτηση της δράσης θα είναι εντός των επιλέξιμων περιοχών εφαρμογής του προγράμματος. Το ποσοστό επιδότησης κυμαίνεται από 55-60%. • Σύμφωνα με ανακοίνωση της ΑΝ.ΗΜΑ. ΑΕ (28-02-2011) ολοκληρώθηκε η διαδικασία υποβολής προτάσεων στα πλαίσια της 1ης Πρόσκλησης Εκδήλωσης ενδιαφέροντος του Προγράμματος. Υποβλήθηκαν 32 προτάσεις από υποψήφιους επενδυτές, συνολικού κόστους 8.539.935,91 ευρώ και Δημόσιας Δαπάνης 4.298.362,01 ευρώ, ενώ τα αντίστοιχα ποσά που προκηρύχθηκαν στα πλαίσια της Πρόσκλησης Εκδήλωσης ενδιαφέροντος ήταν Συνολικό Κόστος 8.601.370 ευρώ και Δημόσια Δαπάνη 4.320.810 ευρώ. • Οι τρεις Δήμοι του Νομού Ημαθίας θα είναι δικαιούχοι για την υλοποίηση ορισμένης κατηγορίας έργων (αναμένεται η έκδοση χωριστής πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος που θα απευθύνεται ειδικά σε αυτούς), με προβλεπόμενη 100% χρηματοδότηση των έργων αυτών (αναλογούν περίπου 200-250 χιλ. ευρώ σε κάθε Δήμο). 	<p>Προϋπολογισμός: Το εγκεκριμένο Τοπικό Πρόγραμμα «Προσέγγιση LEADER» του Νομού Ημαθίας, είναι συνολικού προϋπολογισμού 10.440.760 ευρώ και Δημόσιας Δαπάνης (επιδότησης) 6.150.000 ευρώ.</p>
---	--	--	---

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΛΕΙΑΣ (Ε.Π.ΑΛ.)			
<p>Άξονας Προτεραιότητας 1: Μέτρα για την προσαρμογή του αλιευτικού στόλου.</p>	<p>Ειδικοί Στόχοι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός του αλιευτικού στόλου. • Ενίσχυση της παράκτιας αλιείας μικρής κλίμακας. • Βελτίωση της ηλικιακής σύνθεσης των εργαζομένων στη θαλάσσια αλιεία. • Προώθηση της πολλαπλής απασχόλησης (πολυαπασχόληση) των αλιέων. • Ενίσχυση του εξαρτώμενου από την αλιεία πληθυσμού στις παράκτιες και νησιωτικές περιοχές. 	<p>Ενδεικτικές Δράσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Στήριξη επαγγελματιών αλιέων που προβαίνουν σε προσωρινή παύση των αλιευτικών δραστηριοτήτων τους. • Χρηματοδοτική στήριξη επαγγελματιών αλιέων και ιδιοκτητών αλιευτικών σκαφών. • Πριμοδοτήσεις νέων αλιέων που έχουν επιμορφωθεί για απόκτηση σκάφους. • Πρόωρη συνταξοδότηση αλιέων. <p>Δυνητικοί Δικαιούχοι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Επαγγελματίες Αλιείς. 	<p>(μη οριστικός) Προϋπολογισμός: 97,7 εκατ. ευρώ</p>
<p>Άξονας Προτεραιότητας 2: Υδατοκαλλιέργεια – Αλιεία Εσωτερικών Υδάτων – Μεταποίηση και εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας.</p>	<p>Ειδικοί Στόχοι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αύξηση της συνολικής εθνικής παραγωγής, κυρίως με την παραγωγή ειδών με καλές προοπτικές εμπορίας και τη διαφοροποίηση προς νέα είδη. • Εφαρμογή μεθόδων υδατοκαλλιέργειας οι οποίες μειώνουν ουσιαστικά τις αρνητικές επιπτώσεις ή βελτιώνουν τις θετικές επιπτώσεις στο περιβάλλον σε σύγκριση με τις συνήθεις πρακτικές στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας. • Ανάπτυξη και προώθηση της βιολογικής υδατοκαλλιέργειας (Καν. 2092/91). • Στήριξη παραδοσιακών δραστηριοτήτων υδατοκαλλιέργειας. • Εκσυγχρονισμός μονάδων υδατοκαλλιέργειας, βελτίωση οργάνωσης και διαχείρισης, βελτίωση διασφάλισης ποιότητας προϊόντων, διαμόρφωση κόστους παραγωγής σε ανταγωνιστικά επίπεδα, βελτίωση συνθηκών εργασίας και ασφάλειας εργαζομένων, βελτίωση υγιεινής. • Βελτίωση της δημόσιας υγείας και της υγείας των ζώων στον κλάδο της υδατοκαλλιέργειας. • Ενίσχυση ίδρυσης ή μετεγκατάστασης μονάδων εντός περιοχών οργανωμένης ανάπτυξης της υδατοκαλλιέργειας (Π.Ο.Α.Υ.). 	<p>Μέτρα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2.1: Μέτρα για τις παραγωγικές επενδύσεις στην υδατοκαλλιέργεια. • 2.2: Υδατοπεριβαλλοντικά μέτρα. • 2.3: Μέτρα για τη δημόσια υγεία. • 2.4: Μέτρα για την υγεία των θαλάσσιων ζώων (εξάλειψη νόσων). • 2.5: Αλιεία εσωτερικών υδάτων. • 2.6: Μεταποίηση και εμπορία Αλιευτικών προϊόντων.. <p>Δυνητικοί Δικαιούχοι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Επιχειρήσεις του κλάδου των υδατοκαλλιεργειών. • Επαγγελματίες αλιείς εσωτερικών υδάτων. 	<p>(μη οριστικός) Προϋπολογισμός: 80,6 εκατ. ευρώ</p>
<p>Άξονας Προτεραιότητας 3: Μέτρα κοινού ενδιαφέροντος.</p>	<p>Ειδικοί Στόχοι / Μέτρα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3.1: Συλλογικές δράσεις. • 3.2: Μέτρα προστασίας και ανάπτυξης της υδρόβιας πανίδας και χλωρίδας. • 3.3: Αλιευτικοί λιμένες, τόποι εκφόρτωσης και καταφύγια. • 3.4: Ανάπτυξη νέων αγορών και εκστρατείες προώθησης. • 3.5: Πιλοτικά σχέδια. • 3.6: Τροποποίηση αλιευτικών σκαφών και άλλες δραστηριότητες. 	<p>Δυνητικοί Δικαιούχοι: Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου και Ιδιωτικού Δικαίου, Φορείς διαχείρισης Π.Ο.Α.Υ., Οργανώσεις Παραγωγών (κατά περίπτωση).</p> <p>Σημείωση: Από το Μέτρο 3.1 (συλλογικές δράσεις) του εν λόγω Άξονα θα ενισχυθούν οι φορείς διαχείρισης των Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών (ΠΟΑΥ), για την ανάπτυξη, αναδιάρθρωση ή την βελτίωση ζωνών υδατοκαλλιέργειας, προκειμένου να υλοποιούν ενέργειες συλλογικού χαρακτήρα ιδίως για την προμήθεια συλλογικού εξοπλισμού για παρακολούθηση των ποιοτικών χαρακτηριστικών του νερού στις ΠΟΑΥ, για την αντιμετώπιση έκτακτων περιστατικών ρύπανσης, τη διενέργεια σχετικών μελετών, κλπ. Από το Μέτρο αυτό, επίσης, προβλέπεται η στήριξη για τη δημιουργία Οργανώσεων Παραγωγών που αναγνωρίζονται δυνάμει του Κανονισμού 104/2000 με σκοπό την υλοποίηση των παραγωγικών τους σχεδίων, την αναδιάρθρωσή τους και την υλοποίηση προγραμμάτων τους για τη βελτίωση της ποιότητας και αποδοτικότητας των προϊόντων τους σύμφωνα με τις απαιτήσεις της αγοράς.</p>	<p>(μη οριστικός) Προϋπολογισμός: 43,6 εκατ. ευρώ</p>

<p>Άξονας Προτεραιότητας 4: Αειφόρος ανάπτυξη αλιευτικών περιοχών.</p> <p>Ειδικό Ενδιαφέρον: [Τοπικό Πρόγραμμα Δυτικής Ακτής Θερμαϊκού Κόλπου, με φορέα υλοποίησης την ANEΘ Α.Ε.]</p>	<p>Γενικοί Στόχοι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των αλιευτικών περιοχών, μέσω της αναδιάρθρωσης και του αναπροσανατολισμού της παραγωγικής τους βάσης και της δημιουργίας νέων θέσεων απασχόλησης εκτός του αλιευτικού τομέα. • Η βελτίωση της ελκυστικότητας των αλιευτικών περιοχών μέσω της ενίσχυσης βασικών υποδομών και της προστασίας του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος. <p>Μέτρα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4.1: Ιδιωτικές επενδύσεις για την αειφόρο ανάπτυξη αλιευτικών περιοχών. • 4.2: Δημόσιες επενδύσεις για την αειφόρο ανάπτυξη των αλιευτικών περιοχών. <p>Ενδεικτικές Δράσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Υποδομές για την ενθάρρυνση της τουριστικής δραστηριότητας όπως τοπικά κέντρα τουριστικής πληροφόρησης, υποδομές μικρής κλίμακας για την ανάδειξη περιοχών φυσικού κάλλους, αξιοθεάτων και μνημείων της φύσης ή του πολιτισμού. • Προστασία και βελτίωση περιβάλλοντος σε περιοχές του δικτύου Natura. 	<p>Δυνητικοί Δικαιούχοι: Ομάδες Τοπικής Δράσης Αλιείας.</p> <p>Σημείωση: Στο πλαίσιο του εν λόγω Άξονα, με την αριθ. 1477/10-08-2010 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, εγκρίθηκε το Τοπικό Πρόγραμμα Αειφόρου Ανάπτυξης της Δυτικής Ακτής του Θερμαϊκού Κόλπου» της Ομάδας Τοπικής Δράσης στην οποία συμμετέχει και ο Δήμος Αλεξάνδρειας (επικεφαλής ΟΤΔ και φορέας υλοποίησης είναι η Αναπτυξιακή Εταιρεία Νομού Θεσσαλονίκης). Μεταξύ των δράσεων περιλαμβάνεται το έργο: «Διαμόρφωση-αξιοποίηση περιβάλλοντος χώρου εκβολής ποταμού Λουδία», προϋπολογισμού 67.000 ευρώ, με φορέα υλοποίησης το Δήμο Αλεξάνδρειας. Με την αριθ. 57-ΑΛ/05-07-2011 ανοιχτή πρόσκληση, η ANEΘ ΑΕ κάλεσε το Δήμο Αλεξάνδρειας να υποβάλει προτάσεις, μέχρι 30-03-2012, για την υλοποίηση του παραπάνω έργου.</p>	<p>Προϋπολογισμός: 38,1 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων 4,9 εκατ. ευρώ ειδικά για το Τοπικό Πρόγραμμα Αειφόρου Ανάπτυξης της Δυτικής Ακτής του Θερμαϊκού Κόλπου.</p>
---	--	--	---

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ» *			
1ος Άξονας: Οργανωτική και λειτουργική Αναδιάρθρωση – Βελτίωση της Διοικητικής Ικανότητας.	Μέτρα – Δράσεις: <ul style="list-style-type: none"> Υποστήριξη σχεδιασμού και εφαρμογής οργανωτικών και λειτουργικών αλλαγών και βελτιώσεων και διαχείριση αλλαγής. Σχεδιασμός αλλαγών, βελτιώσεων και νέων προτύπων λειτουργίας των Δήμων – Εφαρμογή σε δέκα πρότυπους Δήμους. Σχεδιασμός αλλαγών, βελτιώσεων και νέων προτύπων λειτουργίας Περιφερειών – Εφαρμογή σε δύο πρότυπες Περιφέρειες. Επέκταση αλλαγών, βελτιώσεων και νέων προτύπων λειτουργίας στο σύνολο των Περιφερειών. Επέκταση αλλαγών, βελτιώσεων και νέων προτύπων λειτουργίας στο σύνολο των Δήμων. 	Παρατήρηση: Δεν έγιναν γνωστές οι λεπτομέρειες ως προς τις διαδικασίες υλοποίησης του προγράμματος, οι προϋποθέσεις για τη συμμετοχή των Δήμων καθώς και ο χρόνος έναρξής του. Κάλυψη Δαπάνης: Οι οικονομικοί πόροι για τη χρηματοδότηση των δράσεων του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Καλλικράτης» προβλέπεται να προέλθουν από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα «Διοικητική Μεταρρύθμιση» και «Ψηφιακή Σύγκλιση» του ΕΣΠΑ.	Προϋπολογισμός: 44,3 εκατ. ευρώ
2ος Άξονας: Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση – Ψηφιακή Αυτοδιοίκηση.	Θα περιλαμβάνει δράσεις για την αξιοποίηση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών για την ηλεκτρονική υποστήριξη: <ul style="list-style-type: none"> των διοικητικών και επιχειρησιακών λειτουργιών των ΟΤΑ, στο σύνολο των διαδικασιών τους, της επικοινωνίας και της συνεργασίας των ΟΤΑ με το εξωτερικό τους περιβάλλον. του στρατηγικού σχεδιασμού και της αξιολόγησης της απόδοσης των ΟΤΑ. 		Προϋπολογισμός: 65 εκατ. ευρώ
3ος Άξονας: Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού.	Θα περιλαμβάνει δράσεις για την: <ul style="list-style-type: none"> Ενημέρωση-Επιμόρφωση Δημάρχων και Περιφερειάρχων. Επιμόρφωση Δημοτικών και Περιφερειακών Συμβούλων. Αναβάθμιση δεξιοτήτων - Κατάρτιση εργαζομένων στην αυτοδιοίκηση α' και β' βαθμού. Ενδυνάμωση και προσαρμογή των δεξιοτήτων και της τεχνογνωσίας του ανθρώπινου δυναμικού της τοπικής αυτοδιοίκησης στις διαρθρωτικές και θεσμικές αλλαγές. Ενδυνάμωση του μοντέλου της δια βίου μάθησης και της συνεχούς ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. 		Προϋπολογισμός: 38 εκατ. ευρώ
4ος Άξονας: Υποστήριξη της Εφαρμογής του Επιχειρησιακού Προγράμματος.	Θα περιλαμβάνει: <ul style="list-style-type: none"> Τεχνική Υποστήριξη και αξιολόγηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Καλλικράτης». Ενέργειες Δημοσιότητας. 		Προϋπολογισμός: 4,5 εκατ. ευρώ

* Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Καλλικράτης» εξαγγέλθηκε από τον Υπουργό Εσωτερικών, με δελτίο τύπου, στις 01-09-2011. Σύμφωνα με τον Υπουργό, αποτελεί «ένα ολοκληρωμένο επιχειρησιακό σχέδιο, 150 εκατ. ευρώ που θα χρηματοδοτηθεί από το ΕΣΠΑ, με στόχο τη βελτίωση της διοικητικής ικανότητας των ΟΤΑ, τη ψηφιακή αυτοδιοίκηση και την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού».

III-1.3. Τοπικά Σχέδια για την Απασχόληση (ΤοπΣΑ)

Τα Τοπικά Σχέδια για την Απασχόληση (ΤοπΣΑ), που αναμένεται να ενεργοποιηθούν εντός του 2012, χρηματοδοτούνται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού 2007-2013» (ΕΣΠΑ).

Βασικός στόχος των ΤοπΣΑ είναι η προώθηση ανέργων στην αγορά εργασίας (εξασφάλιση της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης και έναρξη επιχειρηματικής δραστηριότητας) με μία σειρά στοχευμένων δράσεων τόσο προετοιμασίας των ωφελουμένων ανέργων (Συμβουλευτική, Κατάρτιση κτλ) όσο και σύζευξης της προσφοράς και της ζήτησης εργασίας με επιχειρήσεις.

Η χρηματοδότηση των ΤοπΣΑ είναι 100%.

Η γεωγραφική εμβέλεια των ΤοπΣΑ μπορεί να αφορά σε περιοχή που καλύπτει αιτιολογημένα το σύνολο του Νομού ή υποσύνολο αυτού. Επιπλέον υπάρχει η δυνατότητα για οριοθέτηση της περιοχής παρέμβασης σε δύο ή περισσότερους όμορους Δήμους που ανήκουν σε διαφορετικούς Νομούς, αλλά σε ίδια διοικητική περιφέρεια.

Δικαιούχοι είναι Αναπτυξιακές Συμπράξεις Φορέων, οι οποίοι έχουν αρμοδιότητα ή αιτιολογημένο ρόλο στη Σύμπραξη σε σχέση με το αντικείμενο του Επιχειρησιακού Σχεδίου.

Τα Τοπικά Σχέδια για την Απασχόληση (ΤοπΣΑ) έχουν ως πεδίο αναφοράς τις τοπικές αγορές εργασίας και επικεντρώνονται στην υποστήριξη των ανέργων αλλά και των επιχειρήσεων μιας οριοθετημένης περιοχής, για τη σύζευξη της προσφοράς και της ζήτησης εργασίας. Έμφαση θα δοθεί τόσο στην εξυπηρέτηση των αναγκών της υπάρχουσας τοπικής επιχειρηματικής κοινότητας, όσο και στη διεύρυνση αυτής μέσω της υποστήριξης και ενίσχυσης νέων επιχειρηματιών και της ανάδειξης νέων βιώσιμων πεδίων επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Αφορά την προετοιμασία των ανέργων ωφελουμένων και περιλαμβάνει όλες τις απαραίτητες ενέργειες, από τη διαδικασία επιλογής μέχρι και την επιβεβαίωση της εξασφάλισης της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης. Στο κόστος δεν περιλαμβάνεται το κόστος δημιουργίας της θέσης απασχόλησης.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ:

- ▶ Εταιρικότητα σε τοπικό επίπεδο, η οποία να εξασφαλίζει ενεργοποίηση, συνεργασία για συνένωση των δυνάμεων των τοπικών αρχών, κοινωνικών φορέων και επιχειρήσεων, υπέρ της ενίσχυσης της τοπικής απασχόλησης.
- ▶ Εμπλοκή διαφορετικών επιπέδων διοίκησης μέσω διαδικασιών κοινωνικού διαλόγου και συνεργατικότητας, ώστε να ενεργοποιηθούν και να συμβάλλουν ουσιαστικά οι τοπικοί κοινωνικοί πρωταγωνιστές στο σχεδιασμό και στην εφαρμογή τοπικών πολιτικών απασχόλησης.

- ▶ Ενεργός συμμετοχή των ομάδων - στόχου στην επιλογή και στην υλοποίηση των προτεινόμενων παρεμβάσεων, προκειμένου να είναι προσανατολισμένες στις πραγματικές ανάγκες των ομάδων στόχου που θα επωφεληθούν από τα σχέδια, καθώς θα λαμβάνονται εξ αρχής και συνεχώς υπόψη οι επισημάνσεις και οι απόψεις τους.
- ▶ Καινοτομία, η οποία θα συνίσταται είτε στις προτεινόμενες διαδικασίες και μεθόδους, είτε στους ειδικούς στόχους των ενεργειών είτε στο περιεχόμενο των ενεργειών (ως προς τα προϊόντα / αποτελέσματα, ως προς το είδος των δράσεων). Ο καινοτομικός χαρακτήρας θα πρέπει να εξασφαλίζει την αποτελεσματικότητα των παρεμβάσεων αλλά και τη διατηρησιμότητα των αποτελεσμάτων
- ▶ Προσέγγιση bottom-up τόσο κατά το σχεδιασμό όσο και κατά την υλοποίηση των παρεμβάσεων, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες και τις γενικότερες αναπτυξιακές προοπτικές, καθώς και τα ισχύοντα συστήματα επενδυτικών κινήτρων της κάθε περιοχής. Η αρχή αυτή προϋποθέτει την ανάλυση των τοπικών συνθηκών και το συνδυασμό δημιουργίας θέσεων απασχόλησης και προώθησης της οικονομικής τοπικής ανάπτυξης, μέσα από την ταυτόχρονη εξυπηρέτηση του τοπικού παραγωγικού συστήματος και της τοπικής αγοράς εργασίας.
- ▶ Gender mainstreaming ως ενδογενές συστατικό στοιχείο του προγραμματισμού, από την αρχική ανάλυση και τη διαμόρφωση στρατηγικής έως την τελική αξιολόγηση.
- ▶ Ολοκληρωμένος χαρακτήρας αφενός μέσα από το συνδυασμό ποικίλων δράσεων οι οποίες καλύπτουν συμπληρωματικά διαφορετικές ανάγκες των ωφελούμενων, παρέχοντάς τους ολοκληρωμένη υποστήριξη και αφετέρου μέσα από διασύνδεση των αναπτυξιακών παρεμβάσεων στην κάθε περιοχή παρέμβασης.
- ▶ Πολυσυμμετοχικότητα μέσω της διασφάλισης της συμμετοχής των τοπικών φορέων και κοινωνικοοικονομικών εταιρών αλλά ταυτόχρονα και των ομάδων στόχου.
- ▶ Ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης, ώστε η ανάπτυξη και η δημιουργία θέσεων απασχόλησης να συμβαδίζουν αρμονικά και ισόρροπα με την προστασία του περιβάλλοντος και την ορθολογική χρήση των φυσικών πόρων και να αξιοποιούνται οι ευκαιρίες που αναδύονται στον τομέα του περιβάλλοντος συμπεριλαμβανομένου του τομέα της «πράσινης επιχειρηματικότητας».

Επίσης, σημαντική κρίνεται και η υιοθέτηση των αρχών των συνολικών επιχορηγήσεων (global grants) τόσο ως προς την υλοποίησή της όσο και ως προς την εξασφάλιση της αειφορίας των διατιθέμενων πόρων, προσδοκώντας την αποκεντρωμένη διαχείριση των πόρων, την προσέλκυση ιδιωτικής συμμετοχής, τη διασφάλιση τοπικών δικτύωσης ποιότητας και την πιθανή αξιοποίηση νέων χρηματοδοτικών μέσων.

ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ-ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ:

Ενδιάμεσοι φορείς διαχείρισης, ορίζονται οι 13 Ενδιάμεσες Διαχειριστικές Αρχές των ΠΕΠ, στις οποίες θα εκχωρήθηκε ο προϋπολογισμός της πράξης.

Δικαιούχοι είναι οι Αναπτυξιακές Συμπράξεις που θα δημιουργηθούν και θα λειτουργούν με τη μορφή αστικής μη κερδοσκοπικής εταιρείας βάσει του σχετικού Νόμου, και έχουν επιλεγεί κατόπιν συγκριτικής αξιολόγησης.

Οι **υποχρεώσεις των Δικαιούχων** προς την Διαχειριστική Αρχή του κάθε Επιχειρησιακού Προγράμματος, προβλέπονται στο άρθρο 21 του Ν. 3614/2007, στις διατάξεις εφαρμογής τους και στην με αριθμ.14053/ΕΥΣ 1749 Απόφαση του Υ.ΠΟΙ.Ο, όπως ισχύουν.

Αναπτυξιακή Σύμπραξη

Οι Αναπτυξιακές Συμπράξεις, οι οποίες συστήνονται βάσει του σχετικού νόμου, επιχορηγούνται από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και λειτουργούν αποκλειστικά για την εκτέλεση της πράξης που έχουν αναλάβει στο πλαίσιο των συγκεκριμένων δράσεων.

Στην Αναπτυξιακή Σύμπραξη μπορούν να συμμετέχουν α) τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, β) οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, και οι επιχειρήσεις τους, γ) οι δημόσιοι οργανισμοί και επιχειρήσεις, δ) τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου κερδοσκοπικού ή μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, και ε) οι συνδικαλιστικές και εργοδοτικές οργανώσεις.

Η Αναπτυξιακή Σύμπραξη δεν μπορεί να αποτελείται από λιγότερους των τριών εταίρων, ενώ διαρκεί τουλάχιστον έως την ολοκλήρωση των δράσεων του Τοπικού Σχεδίου για την Απασχόληση που της έχει εγκριθεί και μέχρι την αποπληρωμή του υπολοίπου της εγκριθείσας για το Έργο αυτό χρηματοδότησης.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ:

Το Επιχειρησιακό σχέδιο που θα υποβάλλεται για έγκριση θα πρέπει να περιλαμβάνει:

i. Την ανάλυση της τοπικής αγοράς εργασίας, η οποία αποτελεί υποχρεωτική και διακριτή ενότητα του επιχειρησιακού σχεδίου.

Η ανάλυση αυτή θα τεκμηριώνει το περιεχόμενο του Επιχειρησιακού σχεδίου ως προς:

α) Τον κλάδο/ περιοχή παρέμβασης

β) Τις ομάδες στόχου

γ) Τις δράσεις

ii. Περιγραφή της διαδικασίας επιλογής των ωφελουμένων και διάγνωσης των αναγκών τους

- iii. Περιγραφή των ενεργειών και του τρόπου υλοποίησής τους
- iv. Προϋπολογισμός με ενδεικτική κατανομή ανά είδος ενέργειας και τεκμηρίωση του κόστους όπου απαιτείται
- v. Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα
- vi. Περιγραφή του τρόπου διαχείρισης και συντονισμού της υλοποίησης του σχεδίου

Μέσα από το Επιχειρησιακό Σχέδιο θα πρέπει να εξασφαλίζεται ότι (α) οι άνεργοι ωφελούμενοι που θα συστήσουν τη δική τους επιχείρηση θα προετοιμαστούν κατάλληλα ώστε να ιδρύσουν επιχειρήσεις εντασσόμενες σε ένα συγκεκριμένο σχέδιο ενίσχυσης της απασχόλησης που θα βασίζεται στην αξιοποίηση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της περιοχής ή στην κάλυψη διαπιστωμένων αναγκών, στο πλαίσιο του επιχειρησιακού σχεδίου της πράξης ή/και (β) οι ωφελούμενοι που θα προωθηθούν για επιδότηση/επιχορήγηση από άλλα επενδυτικά κλπ προγράμματα θα προετοιμαστούν κατάλληλα για την ένταξή τους στο αντίστοιχο πρόγραμμα ή/και (γ) οι ωφελούμενοι που θα προσληφθούν από επιχειρήσεις θα έχουν προετοιμαστεί κατάλληλα ώστε να καλύπτουν πραγματικές και διαπιστωμένες ανάγκες των επιχειρήσεων που θα τους προσλάβουν.

Το τελικό «παραδοτέο» του Επιχειρησιακού Σχεδίου θα είναι οι βεβαιώσεις έναρξης επιχείρησης, οι αναγγελίες πρόσληψης και οι αιτήσεις ένταξης (ή αντίστοιχα έγγραφα) που θα πιστοποιούν ότι ο ωφελούμενος είναι έτοιμος για ένταξη σε πρόγραμμα επιχορήγησης (ΕΠΑΝ II, Ε.Π. Αγροτικής Ανάπτυξης, Επενδυτικός Νόμος, προγράμματα ΟΑΕΔ κλπ), και θα αποτυπώνεται στην Έκθεση Υλοποίησης.

Πιο συγκεκριμένα, η πιστοποίηση γίνεται ως εξής:

- i. για ίδρυση νέας επιχείρησης (με ή χωρίς επιδότηση από τον ΟΑΕΔ), η σύνταξη business plan και η βεβαίωση έναρξης επιχείρησης από την εφορία.
- ii. για δημιουργία νέων θέσεων εργασίας (με ή χωρίς επιχορήγηση της επιχείρησης) με την αναγγελία πρόσληψης,
- iii. για ένταξη σε πρόγραμμα επιχορήγησης, η σύνταξη business plan και η αίτηση υπαγωγής στο φορέα υλοποίησης του προγράμματος επιχορήγησης,

Προσδιορισμός περιοχών / τομέων παρέμβασης

Οι περιοχές ή οι τομείς παρέμβασης όπου θα υλοποιηθούν τα τοπικά σχέδια απασχόλησης, θα προσδιορίζονται στα Επιχειρησιακά Σχέδια που θα υποβάλουν οι Αναπτυξιακές Συμπράξεις.

Η **γεωγραφική εμβέλεια** των ΤοπΣΑ μπορεί να αφορά σε περιοχή που καλύπτει αιτιολογημένα το σύνολο του Νομού ή υποσύνολο αυτού. Επιπλέον υπάρχει η δυνατότητα για οριοθέτηση της περιοχής παρέμβασης σε 2 ή περισσότερους όμορους δήμους / επαρχίες που ανήκουν σε διαφορετικούς νομούς, αλλά ίδια διοικητική περιφέρεια.

Ομάδες στόχοι – ωφελούμενοι

Οι ωφελούμενοι/ες των ΤοπΣΑ είναι άνεργοι, εγγεγραμμένοι στα Μητρώα Ανεργίας του ΟΑΕΔ.

Επίσης, δυνητικοί ωφελούμενοι μπορεί να είναι και νέοι αγρότες, επιστήμονες κλπ εγγεγραμμένοι σε ειδικό κατάλογο του ΟΑΕΔ, εκτός Μητρώου ανεργίας.

Οι ωφελούμενοι ενημερώνονται για τις δράσεις των ΤοπΣΑ από τα ΚΠΑ στα οποία είναι γραμμένοι ή μέσω ενεργειών ενημέρωσης και δημοσιότητας της Εταιρικής Σύμπραξης. Η επιλογή τους γίνεται από πιστοποιημένους φορείς παροχής Συνοδευτικών Υπηρεσιών / Συμβουλευτικής (ΣΥΥ), οι οποίοι επίσης θα προσδιορίζουν τις μαθησιακές και άλλες ανάγκες τους καθώς και τις δράσεις στις οποίες θα συμμετέχουν .

Επιλέξιμες ενέργειες

Οι ενέργειες των Επιχειρησιακών Σχεδίων που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο των ΤοπΣΑ κατατάσσονται σε δύο ομάδες:

1. Τις **υποχρεωτικές**, οι οποίες αφορούν:

- ♦ **Ανάλυση της τοπικής αγοράς εργασίας**, η οποία αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του Επιχειρησιακού Σχεδίου που υποβάλλεται προς αξιολόγηση
- ♦ **Διαχείριση και συντονισμό** της υλοποίησης του επιχειρησιακού σχεδίου (από το συντονιστή του εταιρικού σχήματος)
- ♦ **επιλογή και προσδιορισμό των αναγκών των δυνητικών ωφελουμένων** προκειμένου να καταστούν έτοιμοι για τοποθέτηση σε θέση εργασίας (από πιστοποιημένη δομή Συμβουλευτικής),
- ♦ **συμβουλευτική επιχειρηματικότητας και εκπόνηση business plan** για τους ωφελούμενους που θα ιδρύσουν τη δική τους επιχείρηση. Στις περιπτώσεις που ο ωφελούμενος πρόκειται να ενταχθεί σε πρόγραμμα επιχορήγησης/επιδότησης είναι υποχρεωτική η συμπλήρωση της κάθε φορά απαιτούμενης αίτησης υπαγωγής στο πρόγραμμα αυτό. Επίσης, θα περιλαμβάνει και ό,τι πρόσθετο κάθε φορά απαιτείται για την υποβολή αίτησης υπαγωγής στο πρόγραμμα επιχορήγησης/επιδότησης που πρόκειται να ενταχθεί ο κάθε ωφελούμενος.
- ♦ **έκθεση υλοποίησης** του κάθε Σχεδίου, στην οποία θα αποτυπώνεται το σύνολο του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου που υλοποιήθηκε και θα συντάσσεται ηλεκτρονικά και έντυπα. Η έγκριση της έκθεσης υλοποίησης από τον ΕΦΔ αποτελεί προϋπόθεση για να υποβάλει ο συντονιστής το αίτημα αποπληρωμής.

2. Τις **συμπληρωματικές** που αφορούν όλες τις υπόλοιπες ενέργειες που η Αναπτυξιακή Σύμπραξη τεκμηριώνει ως αναγκαίες, προκειμένου να επιτευχθεί αποτελεσματικά ο στόχος του σχεδίου.

Όλες οι ενέργειες που είναι επιλέξιμες από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) είναι επιλέξιμες και στο πλαίσιο των ΤοπΣΑ.

Ενδεικτικά αναφέρονται:

- i. ενέργειες δημοσιότητας, ευαισθητοποίησης,
- ii. επιμόρφωση σε θέματα τεχνικών αναζήτησης εργασίας κλπ,
- iii. κατάρτιση / επιμόρφωση μέσω προγραμμάτων του ίδιου του σχεδίου ή τρίτων φορέων, χορηγίες θέσεων επιμόρφωσης από εκπαιδευτικούς φορείς του εσωτερικού ή του εξωτερικού, συμμετοχή σε προγράμματα e-learning, συνοδευτική εκπαίδευση (π.χ. μαθήματα για απόκτηση άδειας οδήγησης ή για εκμάθηση επαγγελματικού λεξιλογίου σε ξένη γλώσσα), απόκτηση εργασιακής εξειδίκευσης σε επιχειρήσεις κ.α. σε αντικείμενα που σχετίζονται άμεσα με τις δημιουργούμενες θέσεις εργασίας,
- iv. παροχή συμβουλευτικής υποστήριξης σε θέματα επιχειρηματικότητας (πρόσθετα της συμβουλευτικής επιχειρηματικότητας και της εκπόνησης business plan), λογιστικά, φορολογικά, marketing κλπ, workshops, mentoring, συμμετοχή σε επιχειρηματικές εκθέσεις και αποστολές, κλπ,
- v. Εξειδικευμένες υπηρεσίες συμβουλευτικής, αξιολόγησης, έρευνας και πληροφόρησης για την εκκίνηση και ανάπτυξη επιχειρήσεων κοινωνικής οικονομίας,
- vi. δικτύωση του εταιρικού σχήματος με άλλα, δικτύωσή του με άλλους τοπικούς και διατοπικούς φορείς, δομές υποστήριξης των ωφελούμενων, φορείς επιχειρηματικότητας, επιχειρήσεις ή δομές κοινωνικής υποστήριξης ωφελούμενων ανέργων (π.χ. Βοήθεια στο Σπίτι, παιδικοί σταθμοί, κλπ),
- vii. υποτροφία για απόκτηση επαγγελματικής εμπειρίας στο εξωτερικό.

Κατάρτιση προϋπολογισμού σχεδίου

Ο προϋπολογισμός κάθε σχεδίου υπολογίζεται στη βάση του αριθμού των ωφελούμενων του. Το συνολικό κόστος διαμορφώνεται ανάλογα με το κόστος των επιμέρους ενεργειών που απαιτούνται ώστε να προετοιμαστούν οι ωφελούμενοι του σχεδίου για προώθηση στην απασχόληση. **Η επιχορήγηση ανέργων για τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων ή η επιχορήγηση επιχειρήσεων για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας δεν καλύπτεται από την συγκεκριμένη πράξη.**

Σε κάθε περίπτωση, **θα πρέπει να τεκμηριώνεται όχι μόνο η αναγκαιότητα της κάθε ενέργειας αλλά και το κόστος της.**

Για την αποτελεσματικότερη εξυπηρέτηση των στόχων του κάθε επιχειρησιακού σχεδίου, είναι δυνατή η σύναψη επί μέρους δημοσίων συμβάσεων μέχρι ποσοστού 30% του συνολικού προϋπολογισμού.

Ανακατανομή του προϋπολογισμού μεταξύ των ενδεικτικών δράσεων, είναι δυνατή, με την προϋπόθεση ότι δεν αλλοιώνεται ο στόχος του εγκεκριμένου Επιχειρησιακού σχεδίου, μετά από αιτιολόγηση και έγκριση από την ΕΔΑ / ΕΦΔ.

ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ:

Οι καταβολή της εγκριθείσας επιχορήγησης προς το Δικαιούχο από το Φορέα Χρηματοδότησης πραγματοποιείται σε τρεις (3) δόσεις, ως εξής:

α) Η πρώτη δόση ύψους 20% επί της εγκριθείσας επιχορήγησης καταβάλλεται, αφού ο δικαιούχος/συντονιστής υποβάλει στον ΕΦΔ Βεβαίωση έναρξης, η οποία επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης, και η οποία περιλαμβάνει το χρονοδιάγραμμα των δράσεων που θα υλοποιήσει κάθε εταίρος, τα ονόματα των επιλεχθέντων ωφελουμένων και τις δράσεις στις οποίες θα συμμετέχει.

β) Η δεύτερη δόση ύψους 40% επί της εγκριθείσας επιχορήγησης καταβάλλεται, με την υλοποίηση του 60% του οικονομικού αντικείμενου, αποδεικνυόμενο στον ΕΦΔ με αντίστοιχης αξίας εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής ισχύος που προβλέπει ο Κ.Β.Σ., καθώς επίσης ο Ν.2362/1995 "περί δημοσίου λογιστικού ελέγχου των δαπανών του Κράτους και άλλες διατάξεις", όπως ισχύει.

γ) Η τρίτη και τελευταία δόση αφορά στην πληρωμή του υπολειπόμενου ποσού επί της εγκριθείσας επιχορήγησης και καταβάλλεται με την ολοκλήρωση του φυσικού αντικείμενου της πράξης και την πιστοποίηση αυτού κατά τα αναφερόμενα στην παράγραφο 2.1 της παρούσας. Ο δικαιούχος υποβάλει στον ΕΦΔ αίτηση αποπληρωμής της δαπάνης για την υλοποίηση της πράξης, η οποία επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης, και η οποία θα περιλαμβάνει ανάλυση των πραγματοποιηθεισών δαπανών για κάθε δράση και πιστοποίηση ολοκλήρωσης του φυσικού αντικείμενου.

Κάθε καταβολή της επιχορήγησης προς το δικαιούχο πραγματοποιείται με πίστωση του τραπεζικού λογαριασμού που έχει δημιουργήσει ειδικά για την εκτέλεση της συγκεκριμένης πράξης και έχει γνωστοποιήσει στο φορέα χρηματοδότησης και την αρμόδια Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης.

Η κατανομή της επιχορήγησης από το δικαιούχο / συντονιστή προς τους εταίρους πραγματοποιείται από το διαχειριστή με βάση τις δαπάνες που έχει επαληθεύσει η αρμόδια Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης με χρέωση του τραπεζικού λογαριασμού του δικαιούχου και έκδοση δίγραμμης τραπεζικής επιταγής.

Το ύψος της τελευταίας δόσης της επιχορήγησης υπολογίζεται ως εξής:

{Υψος επιχορήγησης με βάση την εξασφάλιση δημιουργίας θέσεων απασχόλησης} - {α' + β' δόση}

Το τελικό ύψος της επιχορήγησης που λαμβάνει ο δικαιούχος είναι ίσο ή μικρότερο της εγκριθείσας και υπολογίζεται ως εξής:

Στο δικαιούχο καταβάλλεται το σύνολο της εγκριθείσας επιχορήγησης για την πράξη, εφ' όσον, με την αίτηση αποπληρωμής έχει πιστοποιηθεί η υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου ως προς την εξασφάλιση της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης (βάσει των προαναφερθέντων κριτηρίων

πιστοποίησης φυσικού αντικειμένου), για πάνω από το 80% των ωφελουμένων του εγκριθέντος επιχειρησιακού σχεδίου.

Στην περίπτωση που έχει πιστοποιηθεί η εξασφάλιση της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης για ποσοστό από 50-80% των ωφελουμένων από την πράξη τότε θα καταβάλλεται το 80% του συνόλου της εγκριθείσας επιχορήγησης.

Στην περίπτωση που έχει πιστοποιηθεί η εξασφάλιση της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης για ποσοστό κάτω από το 50% των ωφελουμένων του επιχειρησιακού σχεδίου, τότε η καταβαλλόμενη επιχορήγηση είναι ανάλογη του ποσοστού εξασφάλισης για τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης.

Η ποσοστιαία μείωση της εγκριθείσας επιχορήγησης επί του συνολικού προϋπολογισμού θα εφαρμόζεται γραμμικά επί του προϋπολογισμού της δαπάνης κάθε εταιρού.

III-2. Λοιπά Προγράμματα και Μηχανισμοί Χρηματοδότησης της ΕΕ

Σημαντική χρηματοδοτική βοήθεια, με τη μορφή επιχορηγήσεων, μπορούν να αντλήσουν οι τοπικές αρχές, οι Δήμοι, φορείς και επιχειρήσεις από προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ορισμένα από τα προγράμματα αυτά είναι τα ακόλουθα:

III-2.1. Πρωτοβουλία JESSICA

JESSICA είναι το Αγγλικό ακρωνύμιο της πρωτοβουλίας “Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas” (Κοινή Ευρωπαϊκή υποστήριξη για βιώσιμες επενδύσεις σε αστικές περιοχές). Η πρωτοβουλία αυτή αναπτύσσεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕΠ), σε συνεργασία με την Τράπεζα Ανάπτυξης του Συμβουλίου της Ευρώπης (CEB).

Μέσω των νέων διαδικασιών, παρέχεται στα κράτη μέλη η ευχέρεια να χρησιμοποιήσουν μέρος των μη επιστρεπτέων επιχορηγήσεων που λαμβάνουν από την ΕΕ μέσω των διαρθρωτικών ταμείων, για να επενδύουν, υπό μορφή επιστρεπτέων χρηματοδοτήσεων, σε έργα που εντάσσονται στο πλαίσιο ολοκληρωμένων σχεδίων για την προαγωγή της βιώσιμης ανάπτυξης. Οι επενδύσεις αυτές, μπορούν να έχουν τη μορφή ιδίων κεφαλαίων, δανείων ή/και εγγυήσεων, πραγματοποιούνται μέσω Ταμείων Αστικής Ανάπτυξης και, εάν είναι απαραίτητο μέσω Ταμείων Χαρτοφυλακίου.

Η πρωτοβουλία JESSICA δεν αποτελεί νέα πηγή χρηματοδοτήσεων για τα κράτη μέλη. Αποτελεί ένα νέο μέσο αξιοποίησης των υφιστάμενων επιχορηγήσεων των διαρθρωτικών ταμείων για τη στήριξη σχεδίων αστικής ανάπτυξης.

Οι κανόνες όσον αφορά την επιλεξιμότητα των δαπανών των έργων στο πλαίσιο του JESSICA είναι οι ίδιοι με εκείνους που ισχύουν για τη χρήση των διαρθρωτικών ταμείων στο σύνολό τους, ενώ λαμβάνουν επίσης υπόψη τους τυχόν ειδικούς περιορισμούς που υφίστανται σε εθνικό επίπεδο από τους σχετικούς άξονες προτεραιότητας των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων που συνεισφέρουν πόρους στο JESSICA. Ωστόσο, με εξαίρεση ορισμένες μη επιλέξιμες δαπάνες, που καθορίζονται στους Κανονισμούς – όπως π.χ. οι σχετικές με τη στέγαση δαπάνες σε ορισμένα κράτη μέλη – το JESSICA μπορεί να επιτρέψει αυξημένη ευελιξία στη διαχείριση των έργων, με παράλληλη τήρηση των κανόνων επιλεξιμότητας, υπό τον όρο πάντοτε ότι τα υποστηριζόμενα έργα εντάσσονται σε «ολοκληρωμένα και βιώσιμα σχέδια αστικής ανάπτυξης». Παραδείγματος χάρη, οι μη επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να ενσωματωθούν σε ένα ευρύτερο, πολυτομεακό πρόγραμμα, εφόσον προσελκυστούν, από άλλες δημόσιες ή ιδιωτικές πηγές, επαρκείς πόροι για τη χρηματοδότησή τους.

Για τον προσδιορισμό των σχεδίων που μπορούν να χρηματοδοτηθούν μέσω του JESSICA, επιβάλλεται να ακολουθείται ολοκληρωμένη προσέγγιση. Οι πόροι του JESSICA μπορούν ειδικότερα να διοχετεύονται σε σχέδια στους εξής τομείς:

- Αστικές υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των μεταφορών, της ύδρευσης και αποχέτευσης, της ενέργειας, κλπ.
- Χώροι της ιστορικής και πολιτιστικής κληρονομιάς, για τουρισμό ή άλλες αειφόρους χρήσεις.
- Επαναξιοποίηση εγκαταλελειμμένων βιομηχανικών εκτάσεων, συμπεριλαμβανομένης της αποξήλωσης εγκαταστάσεων και της εξυγίανσης.
- Χώροι γραφείων για μικρομεσαίες επιχειρήσεις και για τους τομείς της πληροφορικής και/ή της έρευνας και ανάπτυξης.
- Ενίσχυση της ενεργειακής απόδοσης.

Τα δυνητικά οφέλη από τη χρήση του JESSICA είναι τα ακόλουθα:

- **Ανακύκλωση των πόρων** – εφόσον οι πόροι του JESSICA έχουν επενδυθεί από Ταμεία Αστικής Ανάπτυξης (ΤΑΑ) σε επιλέξιμες δαπάνες έργων πριν από την ημερομηνία λήξης της περιόδου προγραμματισμού των διαρθρωτικών ταμείων (n+2, ήτοι μέχρι το τέλος του 2015), όλες οι επιστροφές και τα έσοδα που γεννά η επένδυση αυτή μπορούν είτε να παρακρατούνται από τα ΤΑΑ είτε να επιστρέφονται στις Διαχειριστικές Αρχές για επανεπένδυση σε νέα σχέδια αναζωογόνησης αστικών περιοχών. Το JESSICA παρέχει τη δυνατότητα σε όσα από τα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν την προοπτική μείωσης των κοινοτικών επιχορηγήσεων κατά την επόμενη περίοδο προγραμματισμού, να αξιοποιήσουν σε μακροπρόθεσμη βάση τους πόρους που τους διατίθενται.
- **Μόχλευση** – ένα σημαντικό, έμμεσο πλεονέκτημα του JESSICA είναι ότι μπορεί, δυνητικά, να προσελκύσει τη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα, προσελκύνοντας έτσι όχι μόνο επιπρόσθετες επενδύσεις αλλά και – γεγονός ίσως ακόμη σημαντικότερο – επιπρόσθετη τεχνογνωσία για την υλοποίηση και τη διαχείριση των έργων. Οι ιδιωτικές επενδύσεις μπορούν, σε μερικές περιπτώσεις, να πληρούν τις απαιτήσεις για συγχρηματοδότηση από το οικείο κράτος μέλος (Οι Κανονισμοί απαιτούν από τα κράτη μέλη να εισφέρουν πόρους στα Επιχειρησιακά τους Προγράμματα, παράλληλα με τους πόρους που παρέχουν τα διαρθρωτικά ταμεία. Αυτό το ποσοστό «ιδίων πόρων» μπορεί να διαφέρει μεταξύ των κρατών μελών).
- **Ευελξία** – το JESSICA επιτρέπει ευέλικτη προσέγγιση, αφενός διότι διευρύνεται το φάσμα των επιλέξιμων δαπανών και, αφετέρου, διότι οι πόροι του JESSICA μπορούν να χρησιμοποιούνται για επενδύσεις υπό μορφή ιδίων κεφαλαίων, δανείων ή εγγυήσεων.
- **Τεχνογνωσία και δημιουργικότητα** – Τα κράτη μέλη, οι διαχειριστικές αρχές και οι πόλεις θα μπορέσουν να αξιοποιήσουν την εμπειρία του τραπεζικού και του ιδιωτικού τομέα. Το JESSICA μπορεί επίσης να δράσει ως καταλύτης σε αστικές περιοχές, όπως η πόλη της Αλεξάνδρειας, ενισχύοντας την αγορά επενδύσεων και συμπληρώνοντας έτσι άλλες πρωτοβουλίες ή πηγές χρηματοδότησης που ενδεχομένως υφίστανται ήδη στα κράτη μέλη.

Ωστόσο, για τη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα θα εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι κανόνες όσον αφορά τις «κρατικές ενισχύσεις».

III-2.2. Πρόγραμμα Urbact II

Στόχος του προγράμματος είναι η διευκόλυνση της ανταλλαγής εμπειριών και γνώσης ανάμεσα σε τοπικές και περιφερειακές αρχές στον τομέα της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης, η κεφαλαιοποίηση των καλών πρακτικών, των εμπειριών και της τεχνογνωσίας που έχουν αποκομίσει οι πόλεις από προηγούμενα ή τρέχοντα προγράμματα αστικής ανάπτυξης και η συνδρομή προκειμένου να καθορίσουν σχέδια δράσης για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη, τα οποία μπορούν να χρηματοδοτηθούν από τα διαρθρωτικά ταμεία.

III-2.3. Πρόγραμμα LIFE+

Το Πρόγραμμα Life+, που θεσπίστηκε με τον Κανονισμό (ΕΚ) 614/2007, είναι το χρηματοδοτικό μέσο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το περιβάλλον (αποτελεί συνέχεια του Life). Το Πρόγραμμα έχει ως στόχο να συμβάλει στη διατήρηση της φύσης και της βιοποικιλότητας, στη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος, στη δραστική μείωση των αερίων του θερμοκηπίου, στην προστασία των δασών, στην ορθολογική διαχείριση των φυσικών πόρων και των αποβλήτων, στην πληροφόρηση - ενημέρωση, ευαισθητοποίηση και συμμετοχή του κοινού σε θέματα περιβάλλοντος. Το Life+ στηρίζει την εφαρμογή του 6ου Προγράμματος Δράσης για το Περιβάλλον (Απόφαση 1600/2002/ΕΚ). Το Life+ αποτελείται από τρία στοιχεία:

- Life+ Φύση και Βιοποικιλότητα με στόχο να συμβάλλει στην εφαρμογή της κοινοτικής πολιτικής και νομοθεσίας για τη φύση και τη βιοποικιλότητα ιδιαίτερα σε σχέση με την Οδηγία 79/409/ΕΟΚ για τη διατήρηση των άγριων πτηνών και την Οδηγία 92/43/ΕΟΚ για τη διατήρηση της χλωρίδας και πανίδας και των φυσικών οικοσυστημάτων και την υποστήριξη και περαιτέρω ανάπτυξη και εφαρμογή του δικτύου Natura 2000 συμπεριλαμβανομένων των παράκτιων και θαλάσσιων ειδών.
- Life+ Περιβαλλοντική Πολιτική και Διακυβέρνηση για την εφαρμογή των στόχων του 6ου Προγράμματος Δράσης για το Περιβάλλον συμπεριλαμβανομένων των θεμάτων προτεραιότητας για τις κλιματικές αλλαγές, το περιβάλλον και την υγεία και ποιότητα ζωής, τους φυσικούς πόρους και τα απόβλητα και να συνεισφέρει στην ανάπτυξη και επίδειξη των καινοτόμων προσεγγίσεων πολιτικής, τεχνολογιών, μεθόδων και εργαλείων.
- Life+ Πληροφόρηση και Επικοινωνία με στόχο τη διάχυση της πληροφόρησης και την αύξηση της ευαισθητοποίησης σε περιβαλλοντικά θέματα συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης των δασικών πυρκαγιών.

Ο συνολικός προϋπολογισμός για την εφαρμογή του Life+, για τη χρονική περίοδο 2007-2013, ανέρχεται σε 2.143 δισ. ευρώ, από τα οποία 78% χορηγούνται για επιδοτήσεις δράσης στο πλαίσιο έργων. Τουλάχιστον 50% του ποσού, που προορίζεται για επιδοτήσεις δράσης στο πλαίσιο έργων, χορηγείται σε μέτρα στήριξης της διατήρησης της φύσης και βιοποικιλότητας. Για τις επιδοτήσεις δράσης το μέγιστο ποσοστό συγχρηματοδότησης ανέρχεται στο 50% των επιλέξιμων δαπανών ενώ για οικοτόπους ή είδη προτεραιότητας μπορεί να φθάσει μέχρι 75%.

III-2.4. Πρόγραμμα «Ευρώπη για τους Πολίτες»

Αντικείμενο του προγράμματος είναι η προώθηση της ενεργού συμμετοχής του ευρωπαϊού πολίτη στα κοινά, και γενικότερα στη διαδικασία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Ενδεικτικές δράσεις στο πλαίσιο του προγράμματος είναι οι συναντήσεις πολιτών και οι ανταλλαγές επισκέψεων, σεμινάρια σε θέματα κοινού ενδιαφέροντος, ανταλλαγές βέλτιστων πρακτικών, ανάπτυξη δημόσιου διαλόγου για ζητήματα ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος, δράσεις ευαισθητοποίησης, επικοινωνίας και δημοσιότητας, συνέδρια ευρωπαϊκής κλίμακας, καλλιτεχνικές και άλλες εκδηλώσεις ευρείας προβολής, διαλέξεις κ.ά. Το πρόγραμμα υποστηρίζει επίσης την αδελφοποίηση πόλεων.

III-2.5. Πρόγραμμα Δράσης στον τομέα της Δια Βίου Μάθησης

Το πρόγραμμα Διά Βίου Μάθησης περιλαμβάνει τέσσερα επιμέρους τομεακά προγράμματα, (Comenius, Erasmus, Leonardo da Vinci και Grundtvig) και στηρίζει δράσεις όπως: κινητικότητα των προσώπων, διμερείς και πολυμερείς εταιρικές σχέσεις, πολυμερή σχέδια ειδικά για την προώθηση της ποιότητας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης μέσω της διακρατικής μεταφοράς καινοτομίας, μονομερή και εθνικά σχέδια, πολυμερή σχέδια και δίκτυα κ.ά.

III-2.6. Πρόγραμμα «Νεολαία σε Δράση»

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε νέους ηλικίας μεταξύ 13 και 30 ετών, σε ομάδες νέων, σε μη κερδοσκοπικές οργανώσεις και ενώσεις νέων και σε άλλους φορείς που δραστηριοποιούνται στον τομέα της νεολαίας και της άτυπης εκπαίδευσης.

III-2.7. Πρόγραμμα Progress

Το Progress είναι ένα Κοινοτικό Πρόγραμμα για την απασχόληση και κοινωνική αλληλεγγύη που σχεδιάστηκε για να υποστηρίξει οικονομικά την υλοποίηση των στόχων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στους τομείς της απασχόλησης και των κοινωνικών υποθέσεων. Καλύπτει δράσεις κατά των διακρίσεων, υπέρ της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, και μέτρα για την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού.

III-3. Εθνικά Προγράμματα και «Εργαλεία» Χρηματοδότησης

III-3.1. Πρόγραμμα «Ελληνική Αρχιτεκτονική Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης» (Ε.ΛΛ.Α.Δ.Α.)

Κατά την περίοδο σχεδιασμού και διαμόρφωσης της μεγάλης θεσμικής διοικητικής μεταρρύθμισης της χώρας μας (Πρόγραμμα «Καλλικράτης»), τον Νοέμβριο-Δεκέμβριο του 2009, το Υπουργείο Εσωτερικών, οι αρμόδιες Επιστημονικές Επιτροπές που είχαν συγκροτηθεί για το σκοπό αυτό, καθώς και τα συλλογικά όργανα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΚΕΔΚΕ, ΕΝΑΕ), στήριξαν αυτό το «εγχείρημα υψηλού στόχου» σε ένα «ολοκληρωμένο επιχειρησιακό σχέδιο άμεσης υποστήριξης κατά τη μεταβατική περίοδο έως την 1-1-2011 αλλά και πέραν αυτής» ώστε οι νεοεκλεγείσες τοπικές αρχές να μπορούν, την 1η Ιανουαρίου 2011, να αναλάβουν και ασκήσουν τις αρμοδιότητές τους με αποτελεσματική λειτουργική και επιχειρησιακή ετοιμότητα: το Πρόγραμμα ΕΛΛ.Α.Δ.Α. («Ελληνική Αρχιτεκτονική Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης»).

Το Πρόγραμμα ΕΛΛ.Α.Δ.Α. προβλέπονταν να διαρθρωθεί σε τρεις άξονες: (α) τον άξονα των επιχειρησιακών προγραμμάτων «Διοικητική Μεταρρύθμιση» και «Ψηφιακή Σύγκλιση» του ΕΣΠΑ, (β) τον άξονα του Εθνικού Αναπτυξιακού Προγράμματος Αυτοδιοίκησης που λειτουργεί συμπληρωματικά με το ΕΣΠΑ και που θα χρηματοδοτηθεί από εθνικούς πόρους του κράτους και της τοπικής αυτοδιοίκησης, και (γ) τον άξονα για την αξιοποίηση και αναδιάταξη των ανθρωπίνων πόρων. Επιπλέον, να συμπεριλάβει τα ολοκληρωμένα επιχειρησιακά σχέδια μεταφοράς και κοστολόγησης των αρμοδιοτήτων που προβλέπονται από το πρόγραμμα «Καλλικράτης», με στόχο να έχει καταρτιστεί το Πρόγραμμα ΕΛΛ.Α.Δ.Α., ως σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος, μέχρι την 31-10-2010, κατόπιν γνώμης της ΚΕΔΚΕ και της ΕΝΑΕ.

Το Εθνικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Αυτοδιοίκησης του επιχειρησιακού προγράμματος ΕΛΛ.Α.Δ.Α., που θεσμοθετήθηκε με το άρθρο 281, παρ. 5 του Ν. 3852/2010, «αποτελεί μια ολοκληρωμένη, συνεκτική και καλά στοχευμένη παρέμβαση στο χώρο της αυτοδιοίκησης, μέσω της οποίας δημιουργούνται οι προϋποθέσεις σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο για ταχεία οικονομική ανάκαμψη και άμβλυση των κοινωνικών επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης που διέρχεται η Χώρα. Μέσω αυτού υποστηρίζεται ο σχεδιασμός και η υλοποίηση ολοκληρωμένων δράσεων, η εφαρμογή των οποίων αποσκοπεί στην οριστική επίλυση των χρονιζόντων προβλημάτων της αυτοδιοίκησης.

Σκοπός του προγράμματος είναι η δημιουργία ενός νέου αναπτυξιακού προτύπου που:

- ολοκληρώνει τις βασικές υποδομές.
- προστατεύει το περιβάλλον.
- διασφαλίζει την κοινωνική συνοχή και αλληλεγγύη με αναδιάρθρωση και ολοκλήρωση των κοινωνικών υποδομών.
- στηρίζει υψηλού επιπέδου εικαστικές παρεμβάσεις στο χώρο.
- υποστηρίζει τους ορεινούς, δυσπρόσιτους και νησιωτικούς Δήμους.

- επιβραβεύει την καινοτομία και τις νέες ιδέες.
- προωθεί τον θεσμό των συνεργασιών της αυτοδιοίκησης με τον ιδιωτικό τομέα και ενισχύσει την επιχειρηματικότητα.
- ενθαρρύνει τις συνέργειες με άλλα Ν.Π.Δ.Δ. που έχουν αντίστοιχους σκοπούς, μέσα από μικρά και μεσαία έργα που είναι αναγκαία για την περιφερειακή και την τοπική ανάπτυξη.»

Τον Απρίλιο του 2010 το Υπουργείο Εσωτερικών έδωσε στη δημοσιότητα σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος του Προγράμματος Ε.Λ.Α.Δ.Α., όμως εξαιτίας της οικονομικής κρίσης και της αδυναμίας χρηματοδότησής του η υλοποίησή του παρεπέμφθη στις ελληνικές καλένδες.

Σύμφωνα με το σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος, το Πρόγραμμα Ε.Λ.Α.Δ.Α. έχει πενταετή διάρκεια (2011-2015) η οποία μπορεί να παραταθεί με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου και συνολικό προϋπολογισμό 4 δις ευρώ.

Η διάρθρωση του Προγράμματος Ε.Λ.Α.Δ.Α.

Άξονες	Παρεμβάσεις / Υποπρογράμματα
Άξονας 1 : Οριζόντιες Παρεμβάσεις	<ul style="list-style-type: none"> • Οριζόντια Παρέμβαση 1: Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Οδικής Ασφάλειας (Δικαιούχοι φορείς είναι κυρίως οι Δήμοι καθώς και οι Περιφέρειες συμπληρωματικά στο Εθνικό Σχέδιο Οδικής Ασφάλειας). • Οριζόντια Παρέμβαση 2: Συνεργασία Δήμων και Περιφερειών με τον Ιδιωτικό Τομέα και ενίσχυση της Επιχειρηματικότητας (Δικαιούχοι φορείς είναι οι Δήμοι και οι Περιφέρειες). • Οριζόντια Παρέμβαση 3: Έργα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης (Δικαιούχοι φορείς είναι οι Δήμοι και οι Περιφέρειες). • Οριζόντια Παρέμβαση 4: Δράσεις κατάρτισης – δια βίου μάθησης (Δικαιούχοι φορείς είναι οι Δήμοι και οι Περιφέρειες). • Οριζόντια Παρέμβαση 5: Ενίσχυση του εθελοντισμού (Δικαιούχοι φορείς είναι οι Δήμοι). • Οριζόντια Παρέμβαση 6: Μείωση της ανεργίας (Δικαιούχοι είναι μόνο Περιφέρειες). • Οριζόντια Παρέμβαση 7: Εικαστικές παρεμβάσεις στο χώρο (Δικαιούχοι φορείς είναι οι Δήμοι). • Οριζόντια Παρέμβαση 8: Υποστήριξη Ορεινών και Νησιωτικών Δήμων (Δικαιούχοι φορείς είναι οι Δήμοι).
Άξονας 2 : Πρόγραμμα Δήμων	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Υποπρόγραμμα 1: «Βελτίωση Υποδομών – Περιβάλλον»</u> <ol style="list-style-type: none"> 1.1 Μελέτες ωρίμανσης έργων Υποπρογράμματος και έργων ΕΣΠΑ με αντικείμενο αναφερόμενο στους στόχους του Υποπρογράμματος. 1.2 Μελέτες αξιοποίησης χώρων που προήλθαν από απαλλοτριώσεις Δήμων. 1.3 Έργα Ύδρευσης και Διαχείριση δικτύων ύδρευσης (τηλε-παρακολούθηση). 1.4 Διαχείριση στερεών αποβλήτων – Ανακύκλωση – Ανάκτηση – Επαναχρησιμοποίηση. 1.5 Αποκατάσταση ΧΑΔΑ. 1.6 Έργα Αποχέτευσης και Διαχείριση Δικτύων Αποχέτευσης (τηλε-παρακολούθηση) – Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων. 1.7 Έργα διαχείρισης δικτύων ηλεκτροδότησης. 1.8 Εκτέλεση έργων υποδομής για την γεωργία-κτηνοτροφία και αλιεία. 1.9 Βελτίωση προσβασιμότητας ΑΜΕΑ σε τουριστικές περιοχές. 1.10 Έργα ενίσχυσης εναλλακτικών μορφών μετακίνησης. 1.11 Βασικές υποδομές αθλητικών δραστηριοτήτων. 1.12 Έργα δημοτικής σήμανσης. 1.13 Έργα υπογείωσης δικτύων. 1.14 Έργα ανάπτυξης ασύρματων δημόσιων δικτύων wi-fi και internet. • <u>Υποπρόγραμμα 2: «Κοινωνικές Υποδομές»</u> <ol style="list-style-type: none"> 1.1 Μελέτες ωρίμανσης έργων του Υποπρογράμματος και έργων του ΕΣΠΑ με αντικείμενο αναφερόμενο στους στόχους του Υποπρογράμματος. 1.2 Κατασκευή και αναβάθμιση υποδομών ευαίσθητων πληθυσμιακά ομάδων (βρεφονηπιακοί σταθμοί, ΚΑΠΗ, ΚΔΑΠ, ΚΔΑΠ –ΑΜΕΑ, γηροκομεία, δωρεάν γεύματα απόρων κ.ά.). 1.3 Έργα προσβασιμότητας ΑΜΕΑ στα δημοτικά κτίρια. 1.4 Δίκτυα και Δομές Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

	1.5 Προγραμματικές Συμβάσεις με ΝΠΔΔ Κοινωνικής Αρωγής και ΝΠΔΔ της Εκκλησίας της Ελλάδος φιλανθρωπικού και κοινωνικού χαρακτήρα.
Άξονας 3 : Πρόγραμμα Περιφερειών	[παραλείπονται επειδή δεν αφορούν τους Δήμους]
Άξονας 4 : Τεχνική Στήριξη	<ol style="list-style-type: none"> 1. Οριζόντιες Μελέτες Άξονα 1. 2. Μελέτες στήριξης και εφαρμογής του προγράμματος. 3. Επιβράβευση Καινοτομίας. 4. Λειτουργικές δαπάνες διοίκησης προγράμματος – Δαπάνες διενέργειας ελέγχων. 5. Δημοσιοποίηση του προγράμματος. <p>(Ο Άξονας 4 υποστηρίζει όλους τους άξονες του Προγράμματος).</p>

Πόροι του Προγράμματος αποτελούν: (α) Ποσοστό από τους ΚΑΠ των Δήμων και Περιφερειών, και (β) Ποσοστό Εθνικών Πόρων του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων. Το ποσοστό των πόρων του Προγράμματος που αναλογεί στον άξονα των οριζοντίων παρεμβάσεων ανέρχεται σε 25% του συνολικού προϋπολογισμού.

Με απόφαση του Υφυπουργού Εσωτερικών, μετά από εισήγηση της Κεντρικής Επιτροπής Παρακολούθησης, προβλέπεται να καθορισθεί:

- η κατανομή των πόρων του Προγράμματος, ανά έτος και ανά άξονα.
- τα κριτήρια κατανομής ανά Περιφέρεια και Δήμο.
- το ποσοστό των πόρων που θα διατίθενται για δράσεις διαπεριφερειακού, διαδημοτικού και διαβαθμικού χαρακτήρα.

Στο τέλος κάθε έτους, τυχόν αναπορρόφητο ποσό ετήσιων πιστώσεων που αναλογούν στο Δήμο, μεταφέρεται στις πιστώσεις του Δήμου για το επόμενο έτος.

Διαδικασία Ένταξης:

- Απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου για κατάρτιση πρότασης (συμπεριλαμβάνονται και προτάσεις των νομικών τους προσώπων δημόσιου και ιδιωτικού δικαίου και των επιχειρήσεών τους, με σαφή προσδιορισμό του φορέα υλοποίησης) για ένταξη στο Πρόγραμμα.
- Καταχώρηση πρότασης μαζί με τα αντίστοιχα Τεχνικά Δελτία στο πληροφοριακό σύστημα.
- Υποβολή πρότασης σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή στην Ομάδα Έργου της Κεντρικής Επιτροπής Παρακολούθησης.

Κριτήρια ένταξης έργων, μελετών ή ενεργειών στο Πρόγραμμα:

- συνάφεια και βαθμός συμβολής της πρότασης στην επίτευξη των στόχων του προγράμματος.
- ωριμότητα του έργου.
- σαφήνεια του αντικειμένου του έργου.
- ακρίβεια του προσδιορισμού των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων και της μεθόδου εκτέλεσης.

- βιωσιμότητα της παρέμβασης.
- επάρκεια του φορέα εκτέλεσης του έργου.
- μη επιλεξιμότητα της δράσης ή του έργου στο ΕΣΠΑ.
- πρόβλεψη υλοποίησης της δράσης στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.

III-3.2. Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ)

Οι Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) συνιστούν μία νέα δυνατότητα στον τομέα της δημιουργίας υποδομών και της παροχής υπηρεσιών του Δημοσίου. Ωστόσο, παρά τις αρχικές προσδοκίες του Υπουργείου Οικονομικών ότι οι ΣΔΙΤ θα δώσουν σημαντική ώθηση στην ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας τα επόμενα χρόνια, προσφέροντας στο Δημόσιο τη δυνατότητα να αξιοποιήσει τα πλέον σύγχρονα μέσα για την παροχή δημόσιων αγαθών προς τους πολίτες, στην πράξη τα μέχρι τώρα αποτελέσματα είναι πενιχρά. Γενικά, ο Ιδιωτικός Τομέας είναι διστακτικός στην επένδυση σχετικών πόρων, ιδιαίτερα στην περιφέρεια της χώρας όπου δεν υπάρχει η αναγκαία «κρίσιμη μάζα ανταποδοτικότητας» για να αποφέρει τα κέρδη που προσδοκά.

Στην Ελλάδα το νομικό πλαίσιο των ΣΔΙΤ προσδιορίζεται με το Ν. 3389/2005. Συνοπτικά, ο νόμος αυτός κωδικοποιεί τις σχετικές έννοιες με τις ΣΔΙΤ, προσδιορίζει το πεδίο εφαρμογής τους, προβλέπει τη δημιουργία δύο αρμόδιων διοικητικών οργάνων (Διυπουργική Επιτροπή ΣΔΙΤ και Ειδική Γραμματεία ΣΔΙΤ) για τη χάραξη πολιτικής και την καλύτερη διαχείριση των έργων, προσδιορίζει τις διαδικασίες ανάθεσης, τα συμβατικά και νομικά θέματα και, τέλος, προβλέπει ειδικές ρυθμίσεις σχετικές με αδειοδοτήσεις, φορολογικά θέματα, κλπ.

Οι Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) είναι συμβάσεις – κατά κανόνα μακροχρόνιες –, οι οποίες συνάπτονται μεταξύ ενός δημόσιου φορέα και ενός ιδιωτικού, με σκοπό την εκτέλεση έργων ή την παροχή υπηρεσιών. Σε μία ΣΔΙΤ ο ιδιωτικός φορέας αναλαμβάνει το σύνολο ή μέρος του κόστους υλοποίησης του έργου και ένα σημαντικό μέρος των κινδύνων που σχετίζονται με την κατασκευή και λειτουργία του. Ο δημόσιος τομέας από την πλευρά του επικεντρώνεται στον καθορισμό των σχεδιαστικών, τεχνικών και λειτουργικών απαιτήσεων του έργου και αποπληρώνει τους Ιδιώτες, είτε με τμηματικές καταβολές από την πλευρά του Δημοσίου συνδεδεμένες με τη διαθεσιμότητα του έργου και την τήρηση των προδιαγραφών λειτουργίας του, είτε με απευθείας καταβολές από τους τελικούς χρήστες.

Η επιλογή των ιδιωτών που αναλαμβάνουν ένα έργο ΣΔΙΤ γίνεται μετά από δημόσιο διαγωνισμό. Οι ΣΔΙΤ υλοποιούνται με συμβάσεις, στις οποίες περιγράφονται λεπτομερώς όλες οι παράμετροι του έργου, τόσο κατά την περίοδο κατασκευής όσο και κατά την περίοδο λειτουργίας, καθώς και οι υποχρεώσεις τόσο του Ιδιωτικού όσο και του Δημόσιου τομέα. Τα έργα που υλοποιούνται με ΣΔΙΤ επιστρέφονται στο Δημόσιο μετά από συγκεκριμένη περίοδο λειτουργίας, όπως αυτή ορίζεται στη σύμβαση.

Σε μια ΣΔΙΤ οι ρόλοι του Δημόσιου και του Ιδιωτικού Τομέα είναι σαφώς ορισμένοι.

Ο Δημόσιος Τομέας αναλαμβάνει:

- τον καθορισμό του γενικού σχεδίου ΣΔΙΤ.
- την αξιολόγηση της πρότασης του ιδιωτικού φορέα.
- την υποστήριξη εκτέλεσης του έργου.
- την παρακολούθηση της υλοποίησης του έργου και της τήρησης των συμβατικών υποχρεώσεων του Ιδιώτη.

Ο Ιδιωτικός Τομέας αναλαμβάνει:

- την εκπόνηση των μελετών σύμφωνα με το γενικό σχέδιο της προκήρυξης.
- την κατασκευή του έργου.
- την εξασφάλιση της απαιτούμενης χρηματοδότησης του έργου.
- τη διαχείριση και λειτουργία του έργου ή τη συντήρησή του.
- την επιστροφή στο Δημόσιο του έργου μετά τη λήξη της συμβατικής περιόδου.

Ενδεικτικά αναφέρονται μερικές κατηγορίες έργων που μπορούν να υλοποιηθούν με ΣΔΙΤ:

- Διαχείριση Απορριμμάτων.
- Έργα ύδρευσης – αποχέτευσης – βιολογικοί σταθμοί.
- Υγεία και κοινωνική αλληλεγγύη.
- Ενέργεια.
- Ανακύκλωση.
- Θαλάσσιες υποδομές.
- Αστικές αναπλάσεις.
- Πολιτισμός – ανάδειξη ιστορικής κληρονομιάς.
- Στέγαση δημοσίων υπηρεσιών, αξιοποίηση ακινήτων, κ.ά.